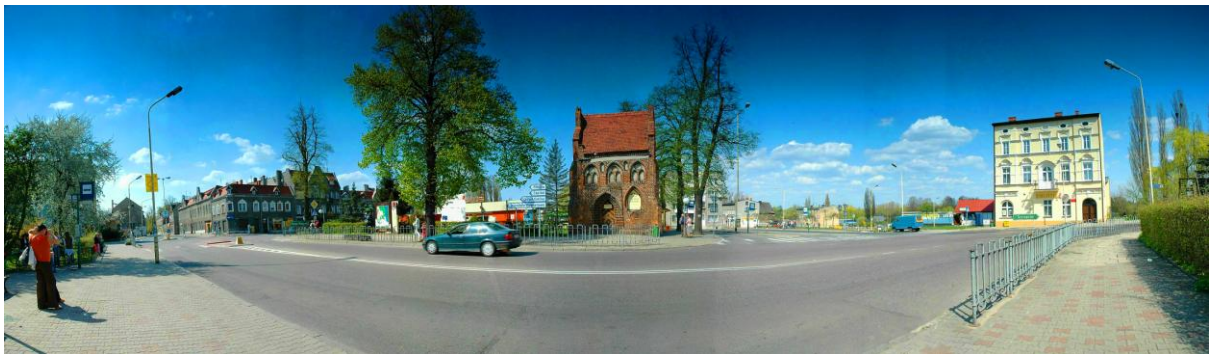

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA MIASTA POLICE

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Police został sporządzony pod nadzorem Burmistrza Polic Pana Władysława Diakuna i Zastępcy Burmistrza Pana Jakuba Pisańskiego w Urzędzie Miejskim w Policach.

Zespół koordynacyjny oraz autorski Programu:

Aneta Soprych – Kuśnierz – Wydział Promocji i Informacji

Ewa Chmielewska – Usecwicz – Wydział Promocji i Informacji

Współpraca:

- Wydział Techniczno – Inwestycyjny
  - Wydział Urbanistyki i Architektury
  - Wydział Działalności Gospodarczej
  - Wydział Organizacyjno – Prawny
  - Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
  - Wydział Gospodarki Gruntami
  - Wydział Oświaty i Kultury
  - Wydział Spraw Obywatelskich
  - Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach,
  - Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach
  - Powiatowy Urząd Pracy w Policach,
  - Komenda Powiatowa Policji w Policach,
  - Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Policach
  - Straż Miejska,
  - Spółdzielnia Mieszkaniowa „Odra”
- mieszkańcy Polic w ramach konsultacji społecznych

Spis treści

Wstęp	5
I. Charakterystyka ogólnej sytuacji w mieście	7
I.1. Analiza sytuacji infrastrukturalnej i przestrzennej	9
I.1.1. Zagospodarowanie przestrzenne	9
I.1.2. Strefy ochrony konserwatorskiej	13
I.1.3. System przyrodniczy miasta	14
I.1.4. Struktura własnościowa gruntów i budynków	15
I.1.5. Komunikacja	17
I.1.6. Infrastruktura techniczna	22
I.1.7. Przestrzeń publiczną	28
I.1.8. Turystyka	28
I.1.9. Współpraca transgraniczna	29
I.2. Analiza sytuacji w strefie gospodarczej	30
I.2.1. Struktura działalności gospodarczej	30
I.3. Analiza sytuacji w sferze społecznej	32
I.3.1. Struktura demograficzna i społeczna mieszkańców	32
I.3.2. Określenie specyficznych grup społecznych wymagających szczególnego wsparcia w ramach LPR	32
I.3.3. Program aktywności lokalnej	39
I.3.4. Skala bezrobocia	39
I.3.5. Struktura wykształcenia mieszkańców	42
I.3.6. Dostęp do infrastruktury społecznej	43
I.3.7. Ochrona zdrowia	49
I.3.8. Kultura i sport	50
I.3.9. Bezpieczeństwo publiczne	52
I.3.10. Aktywność mieszkańców	54
I.3.11. Stan zasobów mieszkaniowych	54
I.3.12. Organizacja pozarządowe	55
I.3.13. Mniejszości narodowe	55
I.3.14. Dotychczasowe działania rewitalizacyjne	56
II. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – gospodarczego gminy i regionu	58
II.1.1. Strategia Rozwoju dla Gminy Police do 2020 roku.	58
II.1.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	59
II.1.3. Plany zagospodarowania przestrzennego	59
II.1.4. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego	60
II.1.5. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013	61
II.1.6. Inne dokumenty dotyczące polityk społeczno – gospodarczych	62
III. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Police	69
III.1.1. Identyfikacja problemów w poszczególnych strefach	69
III.1.2. Analiza SWOT	69
III.1.3. Okres obowiązywania i zasady finansowania LPR	73

III.1.4. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru – wyznaczenie granic i uzasadnienie wyboru	74
III.1.4.1. Kryteria wyboru obszaru rewitalizacji – analiza wskaźnikowa	74
III.1.4.2. Opis metody analitycznej opartej o standaryzację wskaźników	76
III.1.4.3. Interpretacja wyników	79
III.1.4.4. Wnioski z przeprowadzonej analizy	80
III.2. Obszar Projektu Zintegrowanego – Stare Miasto	84
III.2.1. Charakterystyka obszaru	84
III.2.2. Podstawowe cechy obszaru kryzysowego - Stare Miasto wskazujące na realizację kryteriów wyboru obszaru rewitalizacji w ramach projektu zintegrowanego	85
III.2.3. Cele i działania w ramach Programu Rewitalizacji	87
III.2.3.1. Wskaźniki monitorowania osiągnięcia zamierzonych celów	88
III.2.3.2. Cele w poszczególnych sferach	88
III.2.3.3. Efekty rewitalizacji	90
III.2.4. Uprozczone karty planowanych przedsięwzięć w obszarze projektu zintegrowanego	92
III.2.5. Planowane przedsięwzięcia w sferze społecznej w obszarze projektu zintegrowanego i grupy docelowej procesu rewitalizacji	104
III.2.6. Przykładowe projekty realizowane dotychczas przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach – informacja OPS	106
III.3. Delimitacja obszaru wsparcia mieszkalnictwa	110
III.3.1. Analiza wybranych obszarów rewitalizacji w zakresie mieszkalnictwa	110
III.3.2. Uprozczone karty przedsięwzięć w obszarze mieszkalnictwa w obrębie Projektu Zintegrowanego	114
III.3.3. Wskaźniki osiągnięcia produktu w obszarze mieszkalnictwa	118
III.3.4. Matryce logiczne projektów wskazanych do dofinansowania	119
III.3.5. Plan finansowy dla podprojektów Projektu Zintegrowanego	146
III.3.6. Harmonogram realizacji Projektu Zintegrowanego	147
III.4. Pozostałe obszary wymagające rewitalizacji	148
III.4.1. Obszar rewitalizacji 2 - Police – Jasienica	148
III.4.2. Obszar rewitalizacji 3 – kwartał – KWARTAŁ BANKOWA – GRZYBOWA	151
III.4.3. Obszar rewitalizacji 3 – Mścięcino	152
IV. System wdrażania	154
IV.1.1. Sposoby monitorowania, oceny i konsultacji społecznej	156
IV.1.2. Sposoby oceny i ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police	157
IV.1.3. Promocja i system komunikacji społecznej Lokalnego Programu Rewitalizacji	158
V. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	160
VI. Inwestycja możliwa do finansowania w ramach Inicjatywy JESSICA	162
VII. Raport z konsultacji społecznych	163

DOKUMENT PODSTAWOWY - LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA MIASTA POLICE

Wstęp

Podstawą prawną do sporządzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Police jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 wraz z uszczegółowieniem oraz przedmiotowe wytyczne opracowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Zarząd Województwa. **Lokalny Program Rewitalizacji** dla Miasta Police na lata 2010 - 2017, jest dokumentem operacyjnym, uchwalanym przez Radę Miasta, pobudzającym procesy kompleksowych działań mających na celu rewitalizację wszelkich obszarów, sfer życia i funkcjonowania miasta, stanowiącym zasady ich stosowania. Jest obligatoryjnym dokumentem umożliwiającym uzyskanie wsparcia w ramach Poddziałania 6.6.1. „Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013.

Głównym celem działań ujętych niniejszym dokumencie jest poprawa warunków bytu mieszkańców. W ramach podjętych prac pragniemy podkreślić atuty miasta i szukać sposobów usunięcia tego, co przeszkadza w jego rozwoju. Rewitalizacja obszaru miejskiego w wyznaczonych granicach ma za zadanie osiągnięcie ważnych celów w skali całego miasta.

W okresie przedwojennym zdegradowane obecnie osiedla tzw. „starej części Polic” tętniły życiem. To tutaj znajdowało się centrum miasta. Obecnie, postępująca degradacja tych obszarów jest szczególnie widoczna na tle rozwijających się obszarów tzw. „nowych Polic”.

W celu efektywnego przeprowadzenia procesu rewitalizacji dokonano szczegółowej analizy terenu, rozmawiano z mieszkańcami miasta. Dzięki konsultacjom społecznym opracowano listę zadań infrastrukturalnych i działań społecznych, które pozwolą wyeliminować podstawowe problemy i będą odpowiadały rzeczywistym potrzebom mieszkańców.

Rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych na zdegradowanych obszarach miasta. Przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego oraz odbudowy więzi społecznych.

Rewitalizacja jest kompleksowym programem remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym. Stanowi połączenie działań technicznych z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązywania problemów społecznych występujących na tych obszarach: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej.

Inicjatorem i koordynatorem działań mających na celu opracowanie **Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Police** był Urząd Miejski w Policach pod przewodnictwem Burmistrza Polic, naczelników odpowiednich wydziałów Urzędu Miejskiego, dyrektorów zakładów i spółek komunalnych. Opracowanie LPR poprzedzone było analizą stopnia zjawisk kryzysowych na obszarach zdegradowanych oraz wsparte konsultacjami społecznymi. Do prac nad LPR aktywnie włączyli się przedstawiciele samorządowych jednostek organizacyjnych, środowisk opiniotwórczych, kulturalnych i gospodarczych, właściciele i zarządcy sieci technicznych, budynków mieszkalnych, a także indywidualni mieszkańcy.

Słowa kluczowe – definicje

Rewitalizacja - podejmowany w interesie publicznym kompleksowy proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, łączący działania techniczne z działaniami na rzecz rozwiązania problemów społecznych oraz z programami ożywienia gospodarczego, mający na celu wyprowadzenie danego obszaru ze stanu kryzysowego, przywrócenie obszarowi jego funkcji i stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju z wykorzystaniem jego charakterystycznych cech endogenicznych.

Lokalny program rewitalizacji - opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę program wieloletnich działań w sferze przestrzennej, technicznej, społecznej, ekonomicznej i ekologicznej, zmierzający do wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego i stworzenie warunków jego rozwoju.

Obszar kryzysowy – obszar, na którym występuje zespół niepożądanych procesów w sferze przestrzennej, technicznej, społecznej i ekonomicznej, który powoduje degradację danego obszaru.

Obszar objęty programem rewitalizacji – spójny geograficznie i funkcjonalnie obszar, na którym występują zjawiska kryzysowe, wyznaczony do rewitalizacji na podstawie, co najmniej 3 wskaźników niższych (gorszych) od średnich w mieście, spośród 2 wybranych kryteriów zawartych w wytycznych, finansowany w ramach Poddziałania 6.6.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa zachodniopomorskiego. Jedynie projekty realizowane w tym obszarze będą mogły uzyskać wsparcie w ramach tego priorytetu.

Obszar wsparcia – spójny geograficznie i funkcjonalnie obszar mieszkaniowy, wyznaczony do rewitalizacji na podstawie obligatoryjnych wskaźników, na podstawie i zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa w oparciu, o co najmniej 3 wskaźniki spośród 3 wybranych kryteriów, których wartość musi być niższa (gorsza) od średniej wartości dla województwa.

Projekt rewitalizacji – realizowane na określonym obszarze przedsięwzięcie będące częścią programu rewitalizacji, trwające w określonym czasie, o określonych kosztach i wyznaczonych rezultatach.

I. Charakterystyka ogólnej sytuacji w mieście

Gmina Police położona jest w północno-zachodniej części Województwa Zachodniopomorskiego, na Nizinie Szczecińskiej. Z jednej strony Police to „gmina zielona” z Zalewem Szczecińskim oraz malowniczo położonym na skraju Puszczy Wkrzańskiej jeziorem Świdwie, z drugiej to ośrodek przemysłowy na skalę krajową, z morskimi portami w Policach i Trzebieży. Gmina Police zajmuje obszar 25 140 ha i liczy 40.457 mieszkańców (na koniec 2009 r.). Od północy gmina Police graniczy z gminą Nowe Warpno, od południa - ze Szczecinem i Dobrą Szczecińską, od wschodu - z gminą Goleniów, którą oddziela od Polic rzeka Odra, od zachodu sąsiadami gminy są Niemcy z powiatu Uecker-Randow położonego na terenie kraju związkowego Mecklemburgia Pomorze Przednie.

Rysunek 1 Lokalizacja Gminy Police na tle regionu

Rysunek 2 Położenie Powiatu i Gminy Police

Police są gminą miejsko – wiejską. W jej skład wchodzi miasto Police i 12 sołectw: Dębostrów, Drogoradz, Niekłończyca, Przęsocin, Siedlice, Trzebież, Tanowo, Trzeszczyn, Tytania, Uniemyśl, Wińkowo, Witorza.

I.1. Analiza sytuacji infrastrukturalnej i przestrzennej

I.1.1 Zagospodarowanie przestrzenne

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, ustalającym przeznaczenie terenów oraz określającym sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Plan wyznacza kierunki rozwoju miasta, planuje i przewiduje, rezerwując tereny pod potencjalne inwestycje, służy kreowaniu przyszłości miasta. Uchwałą Nr XLIX/297/98 Rady Miejskiej w Policach z dnia 24 lutego 1998r przyjęto Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Police który miał określić politykę przestrzenną gminy i stanowić dokument "sterujący" działaniami planistycznymi w zakresie tworzenia planów miejscowych. Następnie podzielono teren całej gminy na jednostki planistyczne w celu sporządzania dla nich planów miejscowych. Jako priorytetowe uznano opracowanie miejscowych planów dla obszarów zamieszkałych gminy. Sukcesywnie uchwalono miejscowe plany dla kolejnych obszarów.

W Gminie Police po 1 stycznia 1995r. sporządzono i uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla gminy Police na obszar 76,2 % powierzchni gminy (bez morskich wód wewnętrznych). Założonym przez władze samorządowe celem jest pokrycie planami całego obszaru gminy, za wyjątkiem terenów dla których, zgodnie z przepisami planów miejscowych się nie sporządza. Do 2011 roku powinien zostać uchwalony Plan „PORT”. Po jego uchwaleniu miasto zostanie pokryte planami zagospodarowania przestrzennego w 100%. Posiadanie w takim zakresie planów miejscowych stanowi duże ułatwienie zarówno dla mieszkańców, inwestorów jak i samej administracji samorządowej, stanowiąc o znacznym uproszczeniu i przyspieszeniu procedur związanych z lokalizowaniem inwestycji na terenie naszej gminy. Projekty ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji muszą być zgodne z ustaleniami Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla Miasta Police.

Posiadanie w takim zakresie planów miejscowych stanowi duże ułatwienie zarówno dla mieszkańców, inwestorów jak i samej administracji samorządowej, stanowiąc o znacznym uproszczeniu i przyspieszeniu procedur związanych z lokalizowaniem inwestycji. Jest również instrumentem zapobiegającym rozproszaniu zabudowy i chaotycznemu zagospodarowywaniu gruntów pod cele budowlane. Analizowane na bieżąco kierunki i możliwości rozwoju zagospodarowania przestrzennego, jak również zmiany przepisów, w szczególności przepisów ochrony środowiska oraz ochrony przyrody wskazują potrzebę zmiany i korekty w zagospodarowaniu przestrzennym. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom wszczęto zmiany obowiązującego mpzp na różnych terenach miasta. Sukcesywnie uchwalono miejscowe plany dla kolejnych obszarów:

1. **miasto Police - plan "Asfaltowa"** - Uchwała nr LV/328/98 Rady Miejskiej w Policach z dn. 18.06.1998r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Police w rejonie ul. **Asfaltowej**. (*Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego, Nr 17, Poz. 124 z 25 lipca 1998r.*) Stan prawny uchwały: obowiązująca, w części zmieniona uchwałą pn. „Palmowa”.

2. **miasto Police - plan "Police Zachód"** - Uchwała nr XXV/272/01 Rady Miejskiej w Policach z dn. 27.03.2001r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, dla obszaru położonego na południe od ulicy Tanowskiej i na zachód od linii kolejowej Szczecin-Trzebież, tzw. „**Police-Zachód**”. (*Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 18, Poz. 358 z dnia 8 czerwca 2001r.*). Stan prawny uchwały: obowiązująca, w części zmieniona uchwałą pn. „Kwartał Siedlecka”, „Chodkiewicza”, „Kwartał Wyszyńskiego”, „Zakłady”, „Kwartały: Kresowa i Mazurska”.

3. **miasto Police - plan "Police Wschód"** - Uchwała nr XXXIX/301/01 Rady Miejskiej w Policach z dn. 26.06.2001r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta

Police, dla obszaru położonego na południe od ulic: Grunwaldzka, Goleniowska i na wschód od linii kolejowej Szczecin-Trzebież, tzw. „**Police-Wschód**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 28, Poz. 600 z dnia 24 sierpnia 2001r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca, w części zmieniona uchwałą pn. „Palmowa”, „Kwartały: Kresowa i Mazurska”, „Port II”.

4. **miasto Police - plan "Kwartał Siedlecka"** - Uchwała nr LIV/400/02 Rady Miejskiej w Policach z dn. 1.10.2002r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, w części dotyczącej obszaru ograniczonego ulicami: Piłsudskiego i Siedlecka oraz torami kolejowymi - tzw. „**Kwartał Siedlecka**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 85, Poz. 1735 z dnia 25 listopada 2002r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca.

5. **miasto Police - plan "Kemipol"** - Uchwała nr X/77/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 24.06.2003r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Police pn. **Kemipol**. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 71, Poz. 1260 z dnia 8 września 2003r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca.

6. **miasto Police - plan "Stare Police"** - Uchwała nr XI/85/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 08.07.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, w części dotyczącej „**Starych Polic**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 67, Poz. 1197 z dnia 21 sierpnia 2003r.). Stan prawny uchwały: Obowiązująca, w części zmieniona uchwałą pn. „Port II”.

7. **miasto Police - plan "Palmowa"** – Uchwała nr XI/86/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 08.07.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, dla obszaru położonego pomiędzy ulicami Palmową Nadbrzeżną i Asfaltową oraz pomiędzy ulicami Świerkową, Asfaltową i torami kolejowymi, tzw. „**Palmowa**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 67, Poz. 1198 z dnia 21 sierpnia 2003r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca.

8. **miasto Police - plan "Garáže-Chodkiewicza"** - Uchwała nr XV/119/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 25.11.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, w części dotyczącej terenu położonego przy ulicy Chodkiewicza, tzw. „**Garáže-Chodkiewicza**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 1, Poz. 11 z dnia 5 stycznia 2004r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca.

9. **miasto Police - plan "Mijanka Policka"** – Uchwała nr XVII/124/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 30.12.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, w części dotyczącej:

1) przebiegu istniejących rurociągów i obszaru stacji przetłokowej kwasu siarkowego i amoniaku na „**Mijance Polickiej**”,

2) terenu budownictwa mieszkaniowego przy ul. T. Kościuszki 40-59.

Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 8, Poz. 151 z dnia 30 stycznia 2004r. Stan prawny: obowiązująca.

10. **miasto Police - plan "Jasienica"** – Uchwała nr XVII/127/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 30.12.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, dla obszaru położonego na północ od rzeki Gunicy, tzw. „**Jasienica**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 9, Poz. 171 z dnia 9 lutego 2004r.). Stan prawny: obowiązująca.

11. **miasto Police - plan "Kwartal Wyszyńskiego"** – Uchwała nr XXXIX/286/05 Rady Miejskiej w Policach z dn. 29.11.2005r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Police dla obszaru ograniczonego od strony wschodniej ulicą Kardynała Wyszyńskiego, południowej ulicą Leopolda Okulickiego, zachodniej terenami zabudowy mieszkaniowej oraz od strony północnej terenami zabudowy usługowej i mieszkaniowej, pn. „**Kwartal Wyszyńskiego**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 115, Poz. 2503 z dnia 30 grudnia 2005r.). Stan prawny: obowiązująca.

12. **miasto Police - plan "Zakłady"** – Uchwała nr XLVI/361/06 Rady Miejskiej w Policach z dn. 04.07.2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn. „**Zakłady**”. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 30, Poz. 449 z dnia 12 marca 2007r.). Stan prawny: obowiązująca.

13. **miasto Police - plan "Kwartaly: Kresowa i Mazurska"** – Uchwała nr XXI/165/08 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 marca 2008 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn.: „**Kwartaly: Kresowa i Mazurska**” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 50, Poz. 1108 z dnia 21 maja 2008r.- wejście w życie 21.06.2008r.). Stan prawny: obowiązująca.

14. **miasto i gmina Police – plan „Stara Fabryka”** – Uchwała nr XXX/239/08 Rady Miejskiej w Policach z dn. 28.10.2008r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn.: „**Stara Fabryka**” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 108, poz. 2613 z dnia 31 grudnia 2008r.). Stan prawny: obowiązująca.

15. **miasto i gmina Police – plan „Port II”** – Uchwała nr XL/304/09 Rady Miejskiej w Policach z dn. 29.05.2009r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn.: „**Port II**” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 56, poz. 1439 z dnia 30 lipca 2009r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca.

Przy zakładanych zasadach rozwoju oraz przestrzennym zróżnicowaniu obszaru pod względem istniejących uwarunkowań w mieście Police wyodrębniono następujące strefy funkcjonalno – przestrzenne:

Strefa mieszkalno – usługowa

Preferencje funkcji: mieszkaniowa, usługowa – obsługa ludności (gastronomia, oświata, kultura, ochrona zdrowia, łączność, obsługa ogólna, sport), turystyczno – rekreacyjna, różne formy zieleni urządzonej (parki, zieleńce, skwery, ciągi spacerowe).

Warunki zagospodarowania

- wyklucza się lokalizację uciążliwych funkcji produkcyjnych;
- możliwość lokalizacji rzemiosła obsługującego ludność (nieuciążliwego), przy czym preferuje się grupowanie tej funkcji w zespołach;

Intensywność i charakter zabudowy:

- dostosowanie form architektoniczno – przestrzennych projektowanej zabudowy do charakteru miejscowości i wymogów konserwatorskich;
- możliwość dominant.

Kształtowanie usług:

- preferuje się grupowanie obsługi ludności w celu wykształcenia centrów usług;
- łączenie usług z terenami zieleni urządzonej.

Kształtowanie terenów zielonych:

- zachowanie istniejących form zieleni urządzonej;
- lokalizowanie większych zespołów usług, sportu, oświaty i innych przy ciągach zieleni.

Strefy działalności gospodarczej

Strefa przemysłu chemicznego

Obejmuje teren ZCh. „Police” SA – ośrodek przemysłu chemicznego o znaczeniu krajowym, zlokalizowany w granicach administracyjnych miasta. Zakłada się utrzymanie prowadzonej działalności w oznaczonych granicach zakładu, preferencje dla rozwoju przemysłu chemicznego, lokalizację innych gałęzi przemysłu, lokalizację urządzeń energetyki wiatrowej.

Strefa portowo – przemysłowa

Funkcje Portu Morskiego Police: przeładunki, przetwarzanie i składowanie towarów stałych i płynnych z preferencją ładunków chemicznych. Dopuszcza się możliwość lokalizacji terminalu paliwowo – gazowego, parku przemysłowego.

Strefa produkcyjno – usługowa

Wyznacza się tereny z dobrą lokalną obsługą komunikacyjną na obszarze dawnych terenów fabrycznych – Police (teren dawnej fabryki benzyny syntetycznej).

Strefa usługowa

Znajduje się w Policach, między drogą do portu a ul. Tanowską i na osiedlu Jasienica. Preferencje funkcji: usługi, składy, rzemiosło, handel hurtowy. Pozostawienie funkcji mieszkaniowej na zasadach określonych w mpzp, lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej na osiedlu Jasienica., w formie uzupełnień na wolnych działkach oraz wzdłuż drogi.

Miasto Police jest głównym ośrodkiem mieszkalnym, usługowym, administracyjnym i przemysłowym w gminie. Strefy mieszkalne, mieszkalno – usługowe i administracyjne w mieście skupiają się na osiedlach Jasienica, Stare Miasto, Mścięcino, osiedle Dąbrówka, osiedle Gryfitów, osiedle Księcia Bogusława X i osiedle Anny Jagiellonki. W mieście dominuje zabudowa wielorodzinna wysokiej intensywności, zlokalizowana przede wszystkim na osiedlu Anny Jagiellonki oraz jako pojedyncze budynki na osiedlach Księcia Bogusława X i Grafitów. Uzupełnia ją zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Podstawowe funkcje usługowe ogólnomiejskie są dobrze rozwinięte i skoncentrowane, natomiast ośrodki administracyjne są rozproszone po różnych częściach miasta. W części północnej Polic znajduje się ośrodek przemysłu chemicznego Zakłady Chemiczne „Police” SA, który jest głównym zakładem przemysłowym w mieście i gminie. Ogółem powierzchnia terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod przemysł, produkcję i rzemiosło, i w znacznej części już zagospodarowanych, stanowi ponad 40% (ok. 1600 ha) powierzchni miasta, co świadczy o przeważającym przemysłowo – rzemieślniczym charakterze Polic. Przebiegający na rzece Odrze głębokowodny tor żeglugi morskiej rzutuje na rozwój portu morskiego i barkowego w Policach. Część północno - wschodnia miasta poniżej osiedla Jasienica to tereny

składowisk odpadów poprodukcyjnych z zakładów chemicznych oraz oczyszczalni ścieków. Miasto otoczone jest od zachodu i południa lasami, zaś od strony wschodniej graniczy z Odrą.

Miasto znajduje się w pobliżu specjalnego obszaru ochrony ptaków Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński oraz obszaru ochrony siedliskowej Natura 2000 Police - kanały. Znaczną część gminy, bo około 40 %, zajmuje Puszcza Wkrzańska o szczególnych walorach przyrodniczo – krajobrazowych, objętych specjalnym obszarem ochrony ptaków Natura 2000. Specjalny obszar ochrony ptaków Natura 2000 Zalew Szczeciński, pokrywa częściowo wschodnią część gminy graniczącą z Odrą, zaś w zachodniej części przy granicy z gminą Dobra znajduje się rezerwat przyrody Świdwie ustanowiony został Zarządzeniem MOŚiZN z 17.11.1988 r. na obszarze gmin Police i Dobra, objęty ponadto specjalną ochroną ptaków Natura 2000 Jezioro Świdwie.

W 2009 r. została opracowana gminna ewidencja zabytków w postaci zbioru kart adresowych, będąca podstawą do opracowania gminnego programu ochrony zabytków. Ewidencja zawiera 513 obiektów w gminie, w tym 133 obiekty w Policach. Ewidencja obejmuje również 15 obiektów znajdujących się w gminie, wpisanych do rejestru zabytków. Cztery z nich znajdują się w mieście Police. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadzone są formy ochrony konserwatorskiej polegającej na określeniu warunków ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów, ochrony krajobrazu związanego integralnie z zabytkowym układem lub obszaru obsadzonego zielenią, tj. parków, cmentarzy, obsadzeń ulic wiejskich i traktów, a także ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

I.1.2 Strefy ochrony konserwatorskiej

Granice stref ochrony konserwatorskiej oraz informacja na temat obiektów wpisanych do rejestru zabytków są zawarte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Police przyjętym uchwałą nr XI/88/03 Rady Miejskiej w Policach w dniu 8 lipca 2003 r.

Strefy ochrony konserwatorskiej na terenie miasta Police

Strefa „A” – ścisłej ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów.

Ścisłej ochronie podlega historyczna kompozycja układu przestrzennego, w tym rozplanowanie zabudowy, istniejąca zabytkowa zabudowa i inne elementy zagospodarowania (starodrzew, mała architektura). Obowiązuje trwałe zachowanie elementów historycznego układu przestrzennego we wszystkich jego elementach, usunięcie elementów dysharmonizujących, wszelka działalność wymaga zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W strefie „A” znajduje się teren zespołu poklasztornego z ruinami klasztoru i kościołem z XIV w. w Policach – Jasienicy. Strefa „K” – ochrony krajobrazu związanego integralnie z zabytkowym układem lub obszaru obsadzonego zielenią, tj. parków, cmentarzy, obsadzeń ulic wiejskich i traktów. Ochronie podlega historycznie ukształtowana granica założeń zieleni komponowanej, kompozycja i skład gatunkowy zieleni, rozplanowanie dróg i ścieżek, układ kwater cmentarnych, mała architektura, tj. ogrodzenia, bramy i inne, zabytki sepulkralne (nagrobki, ogrodzenia grobów i inne elementy urządzenia cmentarzy).

Warunki ochrony:

- zachowanie i rewitalizacja ww. elementów zagospodarowania zieleni; dopuszczalna zabudowa wkomponowana w historyczny układ na podstawie projektu rewitalizacji założenia,
- wyłączenie spod zabudowy terenów parków i cmentarzy,
- oznakowanie cmentarzy jako historycznego miejsca pochówków,

- opiniowanie dokumentacji projektowej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W strefie „K” znajduje się ewangelicki kościół przy ul. Jana Kazimierza w Policach – Jasienicy oraz cmentarze przy ul. Klonowej, Mazurskiej i Tanowskiej w Policach.

Ochrona konserwatorska zabytkowych obiektów w mieście Police.

Do rejestru zabytków są wpisane:

- kościół św. Ap. Piotra i Pawła w Policach – Jasienicy (nr rejestru 294)

- kościół NMP w Policach – Stare Miasto (nr 58)

- ruina klasztoru w Policach – Jasienicy (nr 310)

- kaplica przykościelna przy pl. Chrobrego w Policach – Stare Miasto

W ewidencji konserwatorskiej znajdują się:

- budynki mieszkalne w Policach – Jasienicy przy ulicach: Dworcowa 2,3,4,7, Jana Kazimierza 2,4,5, Kopernika 1,24,27, Owocowej 1,2,7,8, zabudowania szkoły (nr 4), 5, Piastów 26,29,32,34,35,37,41,44, Piotra i Pawła 2,13 – 16,19 – 21, Podgórna 1, Zielona 2,3,21,22,30,32.

- budynki mieszkalne w Policach – Mścięcino przy ulicach: Asfaltowa 3,5,9, Cisowa 5,8,12,14 – 16, Dębowa 5,8,12,14,16.

- budynki mieszkalne w Policach – Stare Miasto przy ulicach: Dubois – willa z lat 20. XX w., Goleniowskiej 6, Grunwaldzkiej 5,7,8,11,16,18,20,22, Konopnickiej 2,7,10,24, Kościuszki 1,3,5,7,13,15,18,24,40, Nadbrzeżnej 2,6,14 (łącznie z budynkami gospodarczymi), Sienkiewicza 2, Topolowej 1, Wiejskiej 1, Wojska Polskiego 20,24,30,43,49,61,72,82,93,101, zabudowa przy pl. Chrobrego 8,15.

I.1.3. System przyrodniczy miasta

Klimat

Rejon Polic charakteryzuje się klimatem morskim i łagodnym. Średnia temperatura roczna kształtuje się na poziomie + 8,5 °C, a średnia temperatura od kwietnia do września + 14.6 °C. Roczne opady to 535 mm, przy czym na okres od kwietnia do września przypada 308 mm. Pierwsze przymrozki obserwuje się już od około 16 października, a najpóźniejsze mogą wystąpić nawet do 29 maja. Klimat obszaru Gminy jest korzystny dla rozwoju roślinności, zwłaszcza drzewiastej. Przeważające prędkości wiatrów na terenie Gminy są niewielkie i wynoszą 2 – 5 m/s z częstotliwością występowania 40%.

Rozтока Odrzańska

Stanowi ona unikatowy biotop, gdzie łąki mieszą się z bagnami i łożowiskami. Gnieźdzą się tutaj ginące gatunki kulików i rydzków. W pobliżu utworzonych nieopodal Zakładów Chemicznych odstojników lęgną się ptasie rodziny z całego świata. Zobaczyć tutaj można m.in. ciepłolubne ohary i szablodzioby oraz biegusy i brodzce - przybysze z tundry. Z kolei w przybrzeżnym pasie łożowisk można spotkać wodniczkę, dziwonię oraz remiza.

Rzeka Łarpia

Stanowi boczne zachodnie odgałęzienie Odry (Domiąży). Początek swego biegu rozpoczyna od Cieśnicy na wysokości północnego końca wyspy Skolwiński Ostrów i płynie w kierunku zachodnim w rejonie osiedla Mścięcino i dalej w kierunku północno - zachodnim, wzdłuż historycznej linii zabudowy miasta Police. W rejonie starego kanału fabryki benzyny syntetycznej zmienia kierunek na wschodni i szerokim rozlanym korytem wpływa do rzeki Odry (Domiąży). Całkowita długość cieku wynosi ok. 5,8 km, a szerokość koryta waha się od 15 do 100 m. W warunkach braku spadku podłużnego koryta i bardzo silnym jego zamuleniu oraz przy silnych prądach wejściowych obserwuje się prędkość przepływu w korycie rzeki Łarpia rzędu 0,1 m/s, a przepływ wody szacowany jest na poziome ok. 5.0 m/s. Wody rzeki Łarpia nie są i nie były praktycznie nigdy objęte systematycznymi badaniami jakości wody. W okresach jesienno - wiosenno - zimowych z uwagi na powiązanie hydrauliczne z wodami rzeki Odry, jakość wody rzeki Łarpia jest podobna. W okresie lata przy wyższych temperaturach i innych niekorzystnych warunkach klimatycznych, rzeka Łarpia zachowuje się jak bezodpływowy zbiornik wody, do którego przez wiele lat odprowadzano znaczne ilości niedostatecznie oczyszczonych ścieków. W wyniku tego procesu zdeponowane na dnie osady stanowią źródło dodatkowego zanieczyszczenia wód.

Waloryzacja florystyczna i faunistyczna

Gmina Police posiada dokładnie opracowaną waloryzację przyrodniczą. Inwentaryzacja gminy wykazała występowanie 664 gatunków roślin, w tym 26 gatunków grzybów oraz 22 gatunki mszaków. Część z nich to rośliny obce naszej florze. Ogółem na terenie gminy znajduje się 37 gatunków roślin podlegających ochronie prawnej (w tym 23 objęte ochroną ścisłą). Większość gatunków chronionych i zagrożonych występuje na obszarach, które są objęte ochroną lub zostały zaproponowane do ochrony w Operacie Generalnym Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Police.

Bardzo duża ilość gatunków zwierząt objętych ochroną, ujętych w czerwonych listach i konwencjach międzynarodowych (252 gatunki), jest wymierną oceną wartości faunistycznych Gminy. Fauna kręgowców Gminy Police jest niezwykle bogata i zróżnicowana. Wpływ na to mają: obecność potężnego zbiornika wodnego stanowiącego wschodnią część Gminy (Roztoka Odrzańska), rozległe tereny wodno - bagienne przy brzegu Rostoki i w zachodniej części Gminy (rejon rezerwatu Świdwie) oraz zwarty kompleks drzewostanów wchodzących w skład Puszczy Wkrzańskiej. W środkowej i północno - zachodniej części Gminy uwidacznia się brak trudnodostępnych miejsc, w których zwierzęta mogłyby spokojnie się rozmnażać i wychowywać potomstwo.

I.1.4 Struktura własnościowa gruntów i budynków

Użytkowanie ziemi

Struktura użytkowania ziemi w Gminie jest niejednorodna. Największą część powierzchni Gminy zajmują lasy (49,71%). Jest to jeden z największych odsetków obszarów leśnych w Województwie Zachodniopomorskim. Prawie wszystkie lasy leżące na terenie Gminy Police administrowane są przez Nadleśnictwo Trzebież. Zdecydowana większość lasów, oprócz podstawowej funkcji, którą jest produkcja surowca drzewnego pełni również funkcje wodochronne, glebochronne i krajobrazowe. Użytki rolne stanowią 23,8% powierzchni Gminy (z czego niecałą połowę stanowią grunty orne), grunty pod wodami 11,05%, tereny zabudowane i zurbanizowane 9,1%. Dokładną strukturę użytkowania ziemi w Gminie Police przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Struktura użytkowania ziemi w Gminie Police – stan na 01.01.2006

Wyszczególnienie	Pow. (ha)	[%]
Użytki rolne, w tym:	5 977	23,775

grunty orne	2 643	10,513
Sady	78	0,310
łąki	2 126	8,457
pastwiska	672	2,673
grunty rolne p. zabudowaniami	289	1,150
grunty rolne pod rowami	169	0,672
Grunty pod lasami	12 496	49,706
Grunty pod wodami	2 777	11,046
Tereny zabudowane i zurbanizowane, w tym:	2 289	9,105
tereny mieszkalne	149	0,593
tereny przemysłowe	1127	4,483
Tereny zabudowane	140	0,557
Zurbanizowane tereny niezabudowane	115	0,457
Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	187	0,744
drogi	464	1,846
Tereny kolejowe	105	0,418
Użytki kopalne	2	0,008
nieużytki	1072	4,264
Tereny różne	529	2,104
ogółem	25 140	100

Działalność w zakresie gospodarki komunalnej prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach (ZGKiM). Przedmiotem działalności Zakładu jest administrowanie zasobami mieszkaniowymi, obiektami i urządzeniami komunalnymi oraz świadczenie usług związanych z prowadzoną działalnością. Ogółem powierzchnia zasobów administrowanych przez Zakład na koniec września 2009 r. wynosiła 159.452,70 m² z czego 68,94 % są to zasoby własne Gminy, a pozostała część to zasoby osób fizycznych lub prawnych. Ilość lokali administrowanych przez Zakład na koniec września 2009 r. wyniosła 2.999 z czego 92,76 % to lokale mieszkalne, a pozostała część to lokale użytkowe. Liczba osób zamieszkałych w lokalach komunalnych wynosiła 7.529 osób. Przeciętna powierzchnia lokalu wynosiła 51,07 m², a przeciętna liczba osób zamieszkałych w lokalu wynosiła 3.

Tabela 2 Liczba i powierzchnia lokali administrowanych przez Gminę w latach 2002 – 2009

	2002	2003	2004	2006	2007	2008	IX.2009
Liczba lokali [szt.]	2.837	2.868	2.869	3.010	2.985	2.974	2.999
Powierzchnia lokali [t m²]	153	154	154	158	157	157	159

I.1.5 Komunikacja

Położenie komunikacyjne Gminy można scharakteryzować odległością do granic państwowych, dostępnością do przejść granicznych oraz dostępnością do portów lotniczych. Atutem obszaru jest położenie w strefie polsko – niemieckiego pogranicza. Najbliższe przejścia graniczne z Niemcami znajdują się w Kołbaskowie (40 km – przejście dla samochodów osobowych i ciężarowych), Lubieszynie (30 km – przejście dla samochodów osobowych i ciężarowych), Rosówku (40 km - przejście dla samochodów osobowych), Trzebieży (15 km – osobowe przejście promowe) oraz Nowym Warpnie (25 km – osobowe przejście promowe). Odległość drogowa do Berlina wynosi ok. 160 km. Poprzez przejście graniczne w Świnoujściu Gmina ma pośrednie połączenie ze Szwecją oraz Danią (100 km – osobowe i towarowe przejście promowe). Odległość z gminy Police do granic: z Rosją wynosi 550 km, ze Słowacją – 700 km, a z Czechami – 400 km. Odległość Polic do najbliższych portów lotniczych wynosi: do Goleniowa – 50 km oraz do Poznania – 250 km. Gmina Police jest ważnym węzłem komunikacyjnym o znaczeniu lokalnym, w którym ruch generowany jest przede wszystkim przez zakłady przemysłowe oraz powiązania ze Szczecinem. Gmina posiada bezpośrednie połączenia drogowe w relacjach Szczecin – Police – Trzebież – Nowe Warpno istotne z punktu widzenia dostępności do portów nad Zalewem Szczecińskim tj. Nowego Warpna oraz Trzebieży. Struktura dróg kołowych przedstawiona jest w tabeli 2.

Tabela 3 Struktura dróg na terenie Gminy Police

KATEGORIA	DŁUGOŚĆ W KILOMETRACH
Drogi wojewódzkie na terenie gminy	41,801
Drogi powiatowe w obrębie miasta	7,782
Drogi gminne w obrębie miasta	49,536
RAZEM	88,6

Na terenie Gminy znajduje się linia kolejowa łącząca Szczecin, Police oraz Trzebież. Obecnie linia jest wyłączona z kolejowego ruchu pasażerskiego.

Układ komunikacyjny Gminy nie jest przystosowany do przejścia zwiększonego ruchu powodowanego rozwojem przemysłu, terenów zurbanizowanych czy zwiększonymi potrzebami społeczności lokalnej.

Na terenie Gminy znajdują się następujące porty wodne:

- a/ port w Trzebieży, posiadający dwa baseny – rybacki i żeglarski (Centralny Ośrodek Żeglarski), nabrzeże o głębokości ok. 4 m. Istnieje możliwość rozbudowy portu w kierunku południowym. Brak jest skomunikowania portu,
- b/ zespół portów w Z.Ch. „Police” SA w skład, których wchodzi:
  - Port barkowy „Gunica” położony na ujściowym odcinku rzeki Gunicy. Posiada nabrzeże o długości 220 m istnieje możliwość obsługi barek w ciągu sezonu nawigacyjnego. Jednak brak jest połączenia kolejowego,
  - Port barkowy – przeładownia Z.Ch. „Police” SA położony pomiędzy drogą Police-Jasienica, Kanałem Jasienickim i Wąskim Nurtem Odry. Basen wyposażony jest w nabrzeża i umocnienia brzegowe umożliwiające załadunek i rozładunek materiałów sypkich,
  - Przeładownia kwasu siarkowego i amoniaku położona za zachodnim brzegu Rozlewiska Polickiego, wyposażona w pomosty z czterema dalbami, umocnienia brzegowe, doprowadzone rurociągi kwasu siarkowego i amoniaku,
  - Port morski położony na zachodnim brzegu Wąskiego Nurtu Odry na przeciw wyspy Długi Ostrów, o głębokości nabrzeża 12,5 m. Posiada dwa rejony przeładunkowe. Brak bocznic kolejowej oraz obwodnic drogowych.

Wykaz dróg gminnych na terenie miasta Police

Ip.	Nazwa ulicy	Długość odcinka w km
1	BANKOWA	0,988
2	BARNIMA	0,225
3	BARTŁOMIEJA	0,137
4	BATOREGO	0,220
5	BOH. WESTERPLATTE	0,397
6	BRZOSKWINIOWA	
7	BRZozowa	0,382
8	BUKOWA	0,105
9	BURSZTYNOWA	0,250
10	CHODKIEWICZA	0,365
11	CZEREŚNIOWA	
12	DĘBOWA	0,712
13	DŁUGOSZA	0,565
14	DOLNA	0,203
15	DRZYMAŁY	0,164

16	26-GO KWIETNIA	0,065
17	DUBOIS	0,268
18	DZIAŁKOWA	0,202
19	ENERGETYKÓW	0,331
20	FABRYCZNA	1,025
21	GALLA ANONIMA	0,170
22	GŁOWACKIEGO	0,338
23	GOLENIOWSKA	1,816
24	GRANICZNA	0,511
25	GRZYBOWA	0,633
26	JABŁONIOWA	0,412
27	JANA KAZIMIERZA	0,257
28	JAWOROWA	0,076
29	JODŁOWA	0,231
30	JESIONOWA	0,110
31	KADŁUBKA (WINCENTEGO)	0,180
32	KANAŁOWA	0,167
33	KASPROWICZA	0,249
34	KLONOWA	0,490
35	KOCHANOWSKIEGO	0,156
36	KOLEJOWA	0,484
37	KOŁĄTAJA	0,659
38	KONOPNICKIEJ	0,340
39	KORCZAKA	0,821
40	KOS. GDYŃSKICH	0,494
41	KOŚCIELNA	0,071
42	KRESOWA	0,823
43	KRÓTKA	0,290
44	KRZYWA	0,240
45	KWIATOWA	0,460
46	KUŹNICKA	5,830
47	LEŚNA	1,494
48	LICEALNA	0,348
49	LUBUSKA	0,221

50	ŁĄKOWA	0,117
51	ŁOKIETKA	0,111
52	MAKOWA	0,283
53	MARCINA	0,333
54	MAZURSKA	0,574
55	MICKIEWICZA	0,031
56	MIRECKIEGO	0,101
57	MODRZEWIOWA	0,102
58	MORELOWA	0,678
59	MORSKA	0,180
60	NIEDZIAŁKOWSKIEGO	0,137
61	NOWOPOL	0,397
62	ODRZAŃSKA	0,372
63	OFIAR STUTTHOFU	
64	OKULICKIEGO	0,299
65	OWOCOWA	0,258
66	PALMOWA	0,280
67	PARKOWA	0,102
68	PARTYZANTÓW	0,040
69	PIASKOWA	1,262
70	PIOTRA I PAWŁA	4,980
71	PLATER EMILII	0,148
72	PLAC NIEZN. ŻOŁNIERZA	0,243
73	P.C.K.	0,147
74	PODGÓRNA	0,456
75	POLNA	0,301
76	POMORSKA	0,106
77	PRZEMYSŁOWA	0,410
78	PRZYBORA	0,100
79	PRZYJAŹNI	0,256
80	PUŁASKIEGO	0,057
81	REJA (MIKOŁAJA)	0,450
82	ROBOTNICZA	0,340
83	ROGOWA	0,435

84	ROWECKIEGO	0,762
85	RYBACKA	0,129
86	RYCERSKA	0,147
87	SADOWA	0,150
88	SIEDLECKA	1,200
89	SIENKIEWICZA	0,180
90	SIKORSKIEGO	0,344
91	SKŁODOWSKIEJ-CURIE	0,160
92	SŁONECZNA	0,224
93	SŁOWIAŃSKA	0,210
94	SOSNOWA	0,381
95	SPÓŁDZIELCÓW	0,416
96	SPÓŁDZIELCZA	0,426
97	STARZYŃSKIEGO	0,634
98	STASZICA	0,082
99	SZKOLNA	0,255
100	SZPILKOWA	0,108
101	ŚWIERKOWA	0,110
102	ŚWIĘTEJ ANNY	0,106
103	TARGOWA	0,210
104	TARTACZNA	0,322
105	TOPOŁOWA	0,183
106	TRAUGUTTA	0,150
107	TRZCINOWA	0,056
108	USŁUGOWA	0,686
109	WIEJSKA	0,118
110	WIELECKA	0,110
111	WIŚNIOWA	
112	WODNA	0,722
113	WRÓBLEWSKIEGO	0,536
114	WYSPIAŃSKIEGO	0,098
115	ZAMENHOFA	0,422
116	ZATOKA	0,093
117	Razem	49,536

Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta Police

Lp.	Nazwa ulicy	Długość odcinka w km
1	ASFALTOWA	1,030
2	BRONIEWSKIEGO	0,237
3	CISOWA	0,507
4	KOPERNIKA	0,334
5	NADBRZEŻNA	0,842
6	OGRODOWA	0,214
7	PIŁSUDSKIEGO	2,701
8	PLAC CHROBREGO	
9	WOJSKA POLSKIEGO	1,010
10	WYSZYŃSKIEGO	0,907
11	Razem	7,782

I.1.6. Infrastruktura techniczna

Charakterystyka systemu wodno – kanalizacyjnego

Podstawą systemu hydrogeologicznego Gminy jest Zalew Szczeciński i rzeka Odra z licznymi kanałami w strefie ujściowej do Zalewu. Podstawowym ciekim o istotnym znaczeniu przy regulacji stosunków wodnych na terenie położonym na zachód od Odry jest Gunica wraz z dopływami. Wpływ Zalewu na tereny przyległe dotyczy obszarów o rzędnej poniżej 1 m nad poziomem morza. System odprowadzania wód powierzchniowych z obszarów polderowych do Zalewu opiera się na pompowniach melioracyjnych: Trzebież 1, Trzebież 2, Uniemyśl, Niekłończyca, Jasienica oraz Police-Jasienica. Tereny położone wzdłuż Zalewu chronione są wałami przeciwpowodziowymi o łącznej długości (na terenie Gminy) 18,8 km. Są to wały klasy czwartej. Niezwykle ważnym zadaniem gminy jest zaopatrzenie w wodę. Od 2006 r. w Policach funkcjonuje nowoczesna stacja uzdatniania wody, której budowa została dofinansowana ze środków ZPORR. Z sieci wodociągowej korzysta 99,8% mieszkańców Gminy Police. Zużycie wody wynosiło:

- w 2007 roku – 2 113 076 m³

- w 2008 roku – 2 152 642 m³

Gmina Police jest zaopatrywana w wodę pitną z 3 ujęć, których łączna wydajność nominalna wynosi 13 250 m³/d. Całkowita długość sieci wodociągowej wynosi 221,1 km, w tym:

- sieć magistralna 1,6 km
- sieć rozdzielcza 151,9 km
- przyłącza wody 57,6 km

Eksploatowane ujęcia wody zabezpieczają obecne oraz przewidywane potrzeby miasta i Gminy. Gmina posiada rozbudowany system wodociągów, z których korzysta 99% ludności.

Gospodarka odpadami komunalnymi

System zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy Police jest zgodny z zapisami sporządzonymi w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Police. Odpady komunalne niesegregowane są gromadzone na terenie nieruchomości w zamkniętych pojemnikach lub kontenerach, wyłącznie do tego celu przeznaczonych, o minimalnej pojemności 50 dm³ (najczęściej 120 dm³ w zabudowie jednorodzinnej oraz od 1100 do 7000 dm³ w zabudowie wielomieszkaniowej). Następnie są one usuwane za pośrednictwem uprawnionej firmy. Odpady selektywnie zebrane „u źródła” są przekazywane do Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym.

Tabela 4 Ilości selektywnie zebranych odpadów „u źródła” w roku 2006 w tonach.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilości odpadów zebranych selektywnie „u źródła” w 2006 r. w tonach
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	22
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	162
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	179
4.	20 01 01	Papier i tektura	113
5.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	315
6.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	683

Sukcesywnie zwiększa się także ilość rozstawionych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Corocznie przybywa ich około 50 szt.

System transportu odpadów komunalnych odbywa się zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Police za pośrednictwem firm, które uzyskały na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zezwolenie Burmistrza Gminy Police na odbiór odpadów komunalnych stałych. Szacuje się, iż blisko 100 % właścicieli nieruchomości na terenie miasta Police usuwa zgodnie z przepisami prawa odpady komunalne z terenu nieruchomości.

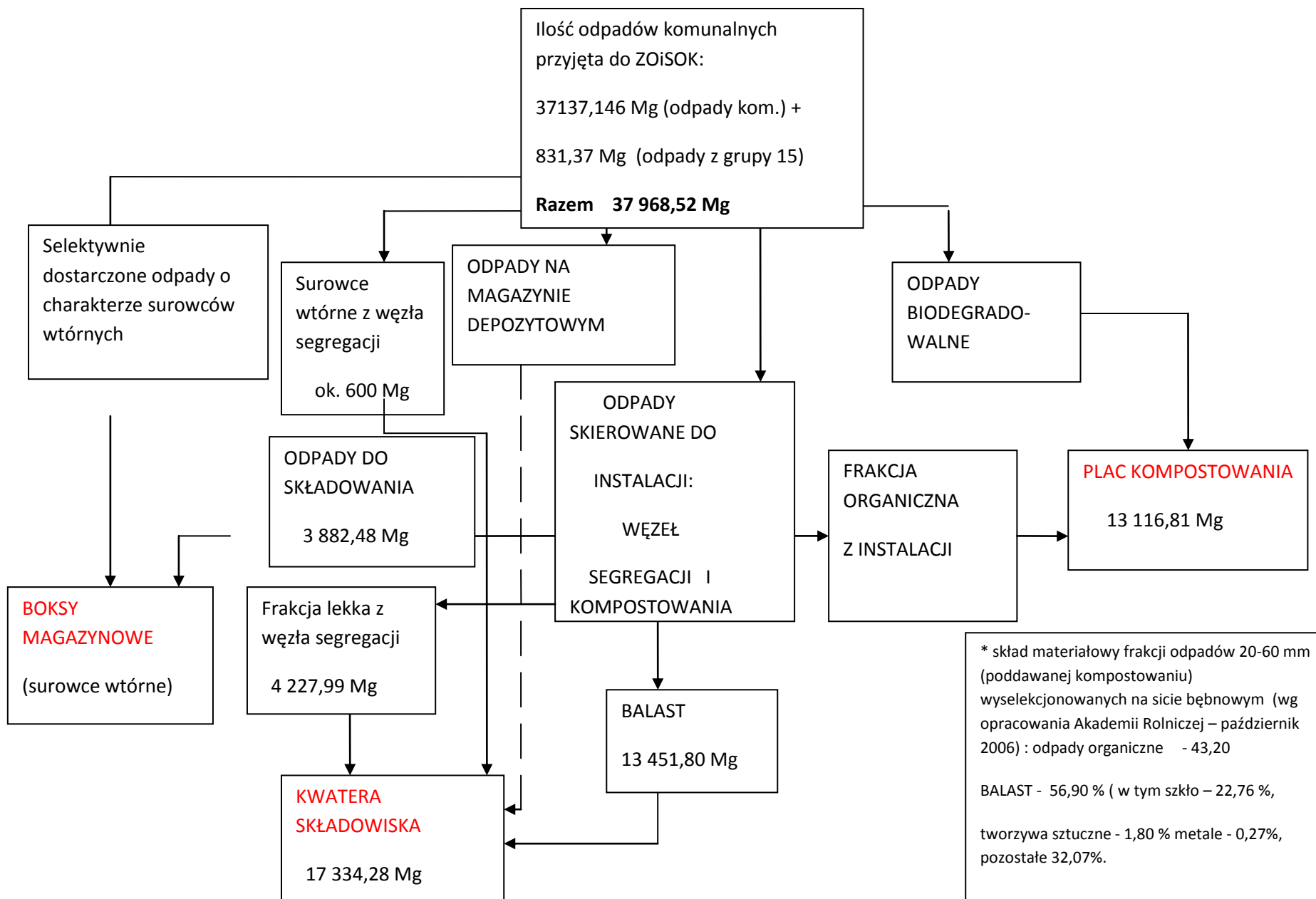
Odpady komunalne z terenu gminy Police trafiają zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Police do Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym. Obecnie wyżej wymieniony zakład jest jedynym obiektem na terenie gminy Police, gdzie unieszkodliwia się odpady komunalne przez składowanie.

Budowę Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym ukończono w 2001 r. We wschodniej części terenu Zakładu wybudowano 2 kwatery do

składowania odpadów, które zostały połączone w celu zwiększenia powierzchni roboczej. Kwatery są wyłożone geomembraną HDPE o grubości 2 mm oraz jest w nich ułożony system drenażu powstających odcieków. Ocieki z kwater gromadzone są w zbiorniku a następnie wozami asenizacyjnymi są przewożone do oczyszczalni ścieków. Zakład wyposażony jest w halę , w której umieszczona jest linia sortownicza. Odzyskiwane są na niej odpady mające charakter surowców wtórnych oraz odpady organiczne przeznaczone na kompost.

Obecnie na terenie ZOISOK w Leśnie Górnym składowane są odpady z terenu gmin Powiatu Polickiego oraz miasta Szczecina. W roku 2006 zakład przyjął łącznie 37 137 ton odpadów komunalnych oraz 831 ton odpadów opakowaniowych które zostały wytworzone w gospodarstwach domowych. Z terenu Powiatu Polickiego dostarczono 18.711 ton odpadów wszystkich rodzajów komunalnych (w tym około 14.000 z terenu gminy Police) a z terenu miasta Szczecina 18.425 ton odpadów komunalnych. Dalej przedstawiono sposób postępowania z odpadami komunalnymi w ZOISOK w Leśnie Górnym.

Ilość odpadów komunalnych i opakowaniowych przyjętych do Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w 2006 roku.

System ciepłowniczy

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. zaopatruje w energię ciepłą za pośrednictwem miejskiej sieci ciepłowniczej z głównego źródła, którym jest Ciepłownia Rejonowa o zainstalowanej mocy znamionowej 46,56 MW oraz kotłowni lokalnych.

PEC S.A. eksploatuje obecnie 20 kotłowni lokalnych gazowych o łącznej mocy 1.62 MW. Głównymi odbiorcami ciepła są : Spółdzielnia Mieszkaniowa „Chemik” z liczbą mieszkańców 11 280 osób, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Odra” z liczbą mieszkańców 9300 osób oraz Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej - liczba mieszkańców 7529 osób.

W ciągu ostatnich lat zapotrzebowanie odbiorców na energię ciepłą stopniowo maleje. Na koniec 2008 r. spadek ten wynosił 18,1% w stosunku do 2003 roku. Przyczyną takiego zjawiska jest coraz bardziej racjonalne gospodarowanie ciepłem przez odbiorców, nowoczesne technologie ocieplania budynków oraz wzrost liczby budynków poddawanych termomodernizacji.

Długość sieci ciepłowniczej wynosi 25,5 km. Sieć ciepła jest sukcesywnie modernizowana. Struktura sprzedaży za rok 2008 była następująca :

ogółem sprzedaż – 320 550 GJ , w tym

- budynki mieszkalne – 287 317 GJ

- urzędy i instytucje – 27 366 GJ

- przemysł – 5867 GJ

W związku z zaopatrywaniem odbiorców w energię ciepłą eksploatowanych jest 118 węzłów ciepłych, które są na bieżąco i sukcesywnie remontowane i modernizowane, a stan ich oceniamy jest jako dobry. W latach 2005 – 2008 zrealizowane zostały inwestycje za kwoty:

2005 – 413 748,- zł

2006 – 1 274 554,- zł

2007 – 2 660 990,- zł

2008 - 3 111 057,- zł

Dodatkowym źródłem ciepła dla miasta jest elektrociepłownia Z.Ch. „Police” S.A. o łącznej mocy 631 MW. Produkcja energii cieplnej odbywa się tu w skojarzeniu z energią elektryczną. Potencjał mocy zainstalowanej w źródle stwarza możliwość dostarczenia ciepła do systemów zarządzanych przez PEC S.A. Ponadto źródłem ciepła jest kotłownia przemysłowa Polchar sp. z o.o., która wytwarza ciepło w postaci pary technologicznej. Polchar Sp. z o.o. w całości sprzedaje ciepło do Z.Ch. „Police” (ok. 30MW ciepła w postaci pary technologicznej). Polchar nie posiada sieci zewnętrznych umożliwiających dystrybucję ciepła. PEC zakupuje ok. 28 MW ciepła od Z. Ch. „Police”S.A.

Głównym nośnikiem energii na cele grzewcze oraz przemysłowe jest paliwo węglowe, na którym oparta jest w większości produkcja ciepła dla systemu ciepłowniczego oraz produkcja ciepła przez Z. Ch. „Police” S.A. i Polchar Sp. z o.o. Oprócz węgla nośnikami ciepła są gaz – 12,8%, olej – 1,0% oraz energia elektryczna – 0,6%. **Kotłownie gazowe systematycznie będą eliminowane na rzecz ciepła sieciowego. Ciepło sieciowe jest zdecydowanie tańsze.**

System ciepłowniczy miasta zapewnia dostawę ciepła dla ogrzewania pomieszczeń, przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Charakterystyka systemu gazowniczego

Gazyfikacja gminy Police została zakończona w 2005 roku. Przedsięwzięcie objęło budowę ponad 100 km sieci gazowej średniego ciśnienia wraz z 1412 przyłączami w miejscowościach: Trzeszczyn, Tanowo, Witorza, Wienkowo, Tatynia, Police – Jasienica, Dębostrów, Niekłończyca, Uniemyśl, Drogoradz i Trzebież. Inwestorem było Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie. Gmina Police dofinansowuje opłaty przyłączeniowe do odbiorców indywidualnych i obiektów administrowanych.

Gmina Police zasilana jest gazem ziemnym GZ – 50. W systemie przesyłu gazu występują stacje redukcyjno – pomiarowe I stopnia (wysokiego ciśnienia Nad Grzepnicą) oraz stacje redukcyjno – pomiarowe II stopnia (średniego i niskiego ciśnienia).

Całkowita długość sieci gazowej, przesyłowej w gminie Police wynosi ok. 160 km. W zakresie rezerw przesyłowych należy stwierdzić, że zdolność przesyłowa sieci wykorzystana jest w około 60%. Zdolność redukcyjno-przesyłowa stacji I-go stopnia wykorzystana jest w około 32%. Sieć i obiekty sieciowe są w stanie dobrym i nie stanowią ograniczenia w zakresie zwiększenia wykorzystania gazu. Ograniczenia w zakresie dostawy gazu mogą ewentualnie wystąpić w rejonach miasta Police zasilanych niskim ciśnieniem.

Przewiduje się, że wzrost zapotrzebowania gazu następować będzie w wyniku rozwoju mieszkalnictwa i podłączeń istniejących budynków. Czynniki te są uwzględnione w działaniach Gminy w tym zakresie.

Zaopatrzeniem Gminy Police w gaz zajmuje się Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie. Gmina zasilana jest gazem ziemnym wysokometanowym grupy E. Dystrybucja gazu na terenie gminy odbywa się poprzez sieci gazociągów niskiego i średniego ciśnienia. Na terenie Gminy znajdują się trzy stacje redukcyjno – pomiarowe II° i jedna stacja redukcyjno – pomiarowa I^o. Sieć gazowa wykonana jest z rur PE oraz rur stalowych o średnicach w przedziale od 32 – 225 mm. Ogólny stan techniczny sieci jest dobry. W latach 2007 – 2008 inwestycje Spółki na terenie Gminy Police ograniczały się do podłączania odbiorców do istniejącej sieci gazowej na podstawie zawieranych indywidualnie umów przyłączeniowych.

Tabela 5 Ilość gazu zużytego w Gminie Police z podziałem na odbiorców indywidualnych i instytucjonalnych.

Wyszczególnienie	Użytkownicy gazu						Sprzedaż gazu w tys. m ³					
	Ogółem	Gospodarstwa domowe	Przemysł	Usługi	Handel	Pozostali	Ogółem	Gospodarstwa domowe	Przemysł	Usługi	Handel	Pozostali
Police – miasto	9 882	9 699	52	88	42	1	4 207,5	3 157	537,8	422,1	90,2	0,4
Police – pozostała część gminy	947	883	23	32	9	0	1 732,5	114,4	382,7	214,1	21,3	0,0
RAZEM GMINA POLICE	10829	10582	75	120	51	1	5940	4271,4	920,5	636,2	111,5	0,4

Charakterystyka systemu elektroenergetycznego

System elektroenergetyczny miasta Police zasilany jest napowietrznymi liniami wysokiego napięcia 110 kV. Zasilają one Główne Punkty Zasilania (GPZ) zlokalizowane w Z.Ch. „Police” SA, Mścięcino oraz Trzeszynie. System elektroenergetyczny Gminy Police zasilany jest 7 liniami WN. tj.

- Morzyczyn – Police 220kV (zasila ZCh. Police)
- Krajnik – Police 220kV (zasila Z.Ch. Police)
- Glinki I – Police 110 kV (zasila Z. Ch. Police)
- Glinki II – Police 110 kV
- Skolwin – Mścięcino 110 kV
- Glinki – Mścięcino 110 kV
- Glinki I – Police – Tanowska 110 kV

Dystrybucja energii do konsumentów odbywa się liniami średniego napięcia 15 kV poprzez stacje transformatorowe i linie niskiego napięcia. Układ dystrybucji wykonany jest jako układ pierścieniowy, co zwiększa niezawodność dostaw energii elektrycznej. Linie wykonane są częściowo jako linie napowietrzne, a częściowo jako kablowe.

Jednostki transformatorowe oraz sieci średniego napięcia wychodzące z GPZ-ów posiadają rezerwy pozwalające zaspokoić w przyszłości ewentualne zwiększenie zapotrzebowania na energię elektryczną. Jedynie niektóre ze stacji transformatorowych zlokalizowanych w centrum miasta Police nie posiadają rezerw, które można wykorzystać na cele grzewcze (alternatywę stanowi zasilanie gazem lub z sieci ciepłowniczej).

ENEA S.A. nie przewiduje w zatwierdzonym przez Prezesa URE (Urząd Regulacji Energetyki) Planie Rozwoju żadnych inwestycji i modernizacji na terenie Gminy Police. Jedyne prace rozwojowe związane z sieciami elektroenergetycznymi będą wynikały z przygotowywania przez Gminę w uzgodnieniu z ENEA S.A. terenów pod zabudowę mieszkalną (jednorodziną i wielorodzinną) oraz udostępniania ewentualnym inwestorom.

I.1.7. Przestrzenie publiczne

Największe kompleksy zieleni w mieście stanowią: Park Staromiejski, Park Solidarności oraz Skwer Jana Pawła II.

Istotne tereny zielone znajdują się także na rynku Starego Miasta i wzdłuż Łarpi. Na bieżąco instalowane są tam ławki, kosze na śmieci. Problem stanowi ich dewastacja. Modernizacji wymaga szczególnie Park Staromiejski, ze względu m.in. na bardzo zniszczone nawierzchnie ciągów pieszych.

Na terenie miasta funkcjonują place zabaw, także ogrodzone i oświetlone. Znaczną powierzchnię zajmują ogródki działkowe. Przestrzeń publiczna w Policach jest przede wszystkim obszarem szeroko rozumianej rekreacji mieszkańców miasta. Stanowi strategiczny czynnik wyposażenia miasta w ogólnodostępne obszary zebrań i umożliwia nawiązywanie prywatnych kontaktów międzyludzkich.

I.1.8 Turystyka

Bogata historia, ciekawe zabytki, jak i walory turystyczno – przyrodnicze, predysponują rejon Polic do uprawiania różnych form turystyki, zwłaszcza wodnej, rowerowej oraz pieszej. Na terenie miasta Police znajdują się interesujące zabytki, do których należą:

- **gotycka kaplica,**
- **Neogotycki Kościół Mariacki,**
- **Klasztor Augustianów w Policach – Jasienicy,**

Szlak miejski po Policach składa się z pięciu tras zwiedzania. Podział taki wynika z rozmieszczenia ważniejszych obiektów. Trzy trasy znajdują się na „Starym Mieście” i w Jasienicy, a dwie następne na „Nowym Mieście”. W Policach mają też początek trasy rowerowe: Trasa rowerowa po Puszczy Wkrzańskiej, Rowerem wokół Wzgórz Warszawskich, Przez Puszcę Wkrzańską pograniczem polsko – niemieckim, Rowerami wzdłuż Odry.

Police dysponują następującą bazą noclegową:

- Hotel Dobosz ***, ul. Wróblewskiego 1 – 500 miejsc noclegowych
- Pokoje w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Policach, ul. Siedlecka 2b
- Internat Zespołu Szkół im. I. Łukasiewicza w Policach, ul. Siedlecka 6a

I.1.9. Współpraca transgraniczna

Realizowana jest przede wszystkim w ramach Euroregionu Pomerania, ponadgranicznego porozumienia samorządów lokalnych z pogranicza polsko – niemieckiego. W ramach Programu Operacyjnego – „Współpraca Transgraniczna” Rzeczypospolitej Polskiej (Województwo Zachodniopomorskie) i krajów związkowych Meklemburgia - Pomorze Przednie / Brandenburgia w latach 2007- 2013 – INTERREG IVA – Gmina Police realizuje następujące projekty:

1. Rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej Powiatu Uecker-Randow i Gminy Police

Policki System Informacji Przestrzennej będzie systemem informacji przestrzennej, który umożliwi gromadzenie, pozyskiwanie, integrowanie, analizowanie i prezentację danych oraz wyników analiz sporządzanych na ich podstawie. Planuje się, aby system obejmował szereg baz danych znajdujących się w poszczególnych komórkach Urzędu Miejskiego w Policach i jednostek organizacyjnych realizujących wynikające z przepisów zadania publiczne. Wzajemne udostępnianie informacji poszczególnym komórkom będzie możliwe poprzez sieć Intranetową, w zakresie odpowiednim do ich potrzeb i realizowanych zadań. Część informacji będzie udostępniona na zewnątrz - w Internecie.

Całkowita wartość projektu po stronie Gminy Police 353 890,63 Euro

2. "Życie nad Zalewem Szczecińskim i w Puszczy Wkrzańskiej - edukacja, ekologia i historia"

W dawnej stajni znajdującej się przy siedzibie Nadleśnictwa w Zalesiu powstanie Transgraniczny Ośrodek Edukacji Ekologicznej. Ośrodek po przeprowadzonych pracach adaptacyjnych ma być wyposażony między innymi w salę konferencyjno - projekcyjną, dwukondygnacyjne sale ekosystemów ze sprzętem pozwalającym na interaktywne uczestnictwo bez względu na wiek i narodowość, praktyczne pracownie „mały odkrywca” wraz z pracownią mikroskopową, pracownię plastyczną, bibliotekę i salę zjawisk atmosferycznych. Ośrodek będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Całkowita wartość projektu "Życie nad Zalewem Szczecińskim i w Puszczy Wkrzańskiej - edukacja, ekologia i historia" po stronie Gminy Police wynosi 1 309 528,75 Euro, w tym 1 113 099,44 Euro stanowią środki INTERREG IVA, a pozostała część - dotacja WFOŚiGW w Szczecinie. Liderem projektu jest Ogród Zoologiczny w Ueckermunde, a drugim z partnerów - Miasto Eggesin.

3. Budowa ścieżek rowerowych w Euroregionie Pomerania na odcinku m. Pilchowo i m. Tanowo do m. Bartoszewo oraz w Pasewalku w ramach koncepcji rozbudowy i połączenia ponadgranicznej sieci ścieżek rowerowych.

680s. Euro dofinansowania na jednolity ciąg rowerowy.

I.2. Analiza sytuacji w strefie gospodarczej

I.2.1 Struktura działalności gospodarczej

Police są ważnym ośrodkiem gospodarczym województwa zachodniopomorskiego ze względu na funkcjonowanie Zakładów Chemicznych „Police” SA, dominujących w profilu produkcji. Po transformacji ustrojowej zaczęły powstawać firmy zatrudniające od kilku do kilkunastu pracowników. Jednak rynek pracy w Policach jest wciąż oparty na jednym dużym zakładzie tj. Zakładach Chemicznych „Police” S.A. Z jednej strony taka sytuacja jest korzystna w okresie koniunktury, ale w przypadku kryzysu finansowego, załamania się przemysłu chemicznego lub konkretnie tego zakładu bezrobocie może wzrosnąć nawet kilkakrotnie. W Gminie działają również podmioty z udziałem kapitału zagranicznego. Nie stanowią one jednak dużego rynku pracy. Odzwierciedla to monolityczną strukturę gospodarczą opartą o Z. Ch. „Police” S.A. Odsetek pracujących w przemyśle w Gminie Police prawie dwukrotnie przewyższa procent osób pracujących w tej branży w Województwie Zachodniopomorskim. W sferze usług rynkowych odsetek osób pracujących w Gminie Police jest zdecydowanie niższy w porównaniu z Województwem Zachodniopomorskim. Podobnie sytuacja wygląda w sferze usług nierynkowych. Niewielki udział w gospodarce Gminy sfer charakteryzujących się wysokim stopniem przetworzenia produktu, opartych na wiedzy oraz niewielka rola sektora usług powodują, że Gmina nie ma alternatywy dla zatrudnionych w przemyśle.

Sektory działalności gospodarczej i osoby w nich zatrudnione. Dominującą dziedziną działalności w klasyfikacji PKD jest w mieście Police handel i naprawy.

Tabela 6 Pracujący w mieście Police wg stanu na 31.12.2008 r. (źródło: GUS BDR)

Wyszczególnienie	Liczba
Ogółem	8617
Sektor publiczny	6415
Sektor prywatny	2202
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	92
Przemysł i budownictwo	5526
Usługi rynkowe	1338
Usługi nierynkowe	1661

Tabela 7 Sektory działalności gospodarczej i osoby w nich zatrudnione. Dominującą dziedziną działalności w klasyfikacji PKD jest w mieście Police handel i naprawy.

Wyszczególnienie	Liczba
Ogółem	2857
Przetwórstwo przemysłowe	454
Budownictwo	511
Handel i naprawy	775
Hotele i restauracje	58

Transport, gospodarka magazynowa i łączność	253
Pośrednictwo finansowe	108
Obsługa nieruchomości i firm	383

Tabela 8 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg wybranych sekcji na dzień 31.12.2008 r.
(źródło: GUS BDR)

Wyszczególnienie	Liczba
Ogółem	3607
Sektor publiczny	202
Sektor prywatny	3405
Spółki handlowe	167
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	44
Spółki cywilne	216
Spółdzielnie	16
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	63
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2857

Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg stanu na dzień 31.12.2008 r.
(źródło: GUS BDR)

Wyszczególnienie	Liczba
Ogółem	3067
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	23
Przemysł	540
W tym przetwórstwo przemysłowe	537
Budownictwo	569
Handel i naprawy	930
Hotele i restauracje	67
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	279
Pośrednictwo finansowe	115
Obsługa nieruchomości i firm	626

I.3. Analiza sytuacji w sferze społecznej

I.3.1. Struktura demograficzna i społeczna mieszkańców

Pod względem powierzchni wśród gmin w Polsce gmina Police zajmuje 179 lokatę (powierzchnia 25140 ha), natomiast pod względem liczby mieszkańców plasuje się na 116 pozycji. Gęstość zaludnienia w gminie Police wynosi 165 mieszkańców na km². Gęstość zaludnienia w Gminie jest wysoka w porównaniu z Powiatem, Podregionem oraz w odniesieniu do średniej w Polsce (średnia dla Polski 122 osoby/km²). Według stanu na dzień 30.09.2009 r. ludność Gminy Police liczyła **40.042**, a struktura wiekowa przedstawiała się następująco :

Tabela 10 Ludność wg płci i wieku w mieście i Gminie Police - stan na 30 września 2009 r.

wiek	Rok urodzenia	MIASTO			GMINA			razem
		razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	
0	30.09.2009	974	667	307	370	267	103	1344
1-6	2008-2003	1518	864	654	357	209	148	1875
7-15	2002-1994	4368	2216	2152	903	444	459	5271
16-25	1993-1984	5912	3142	2770	1186	561	625	7098
26-35	1983-	3779	1953	1826	951	469	482	4730
36-45	1973-1964	5864	2905	2959	1188	591	597	7052
46-55	1963-1954	5103	2486	2617	1036	492	544	6139
56-65	1953-1944	2977	1431	1546	770	374	396	3747
66-75	1943-1934	1969	921	1048	461	217	244	2430
76-99	1933-1910	290	137	153	66	25	41	356
RAZEM		32.754	16.722	16.032	7.288	3.649	3.639	40.042

I.3.2. Określenie specyficznych grup społecznych wymagających szczególnego wsparcia w ramach LPR

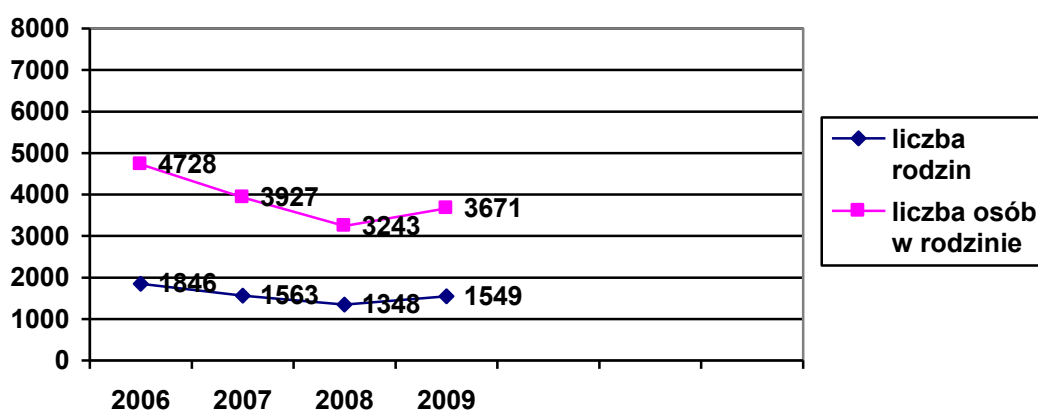
Zmieniające się uwarunkowania społeczne, zmiany zachodzące w sytuacji życiowej mieszkańców Gminy Police, pauperyzacja rodzin, nasilające się skutki bezrobocia dotknęły kręgu osób i grup szczególnego ryzyka znalezienia się poniżej progu bezpieczeństwa socjalnego. Pomoc materialna jest bardzo istotna dla rodzin ubogich. Rodziny ubiegające się o pomoc społeczną wykazują znamiona ubóstwa, ponieważ posiadane przez nie środki finansowe nie zabezpieczają niezbędnych potrzeb życiowych. Wpływa to niekorzystnie na funkcjonowanie rodziny, powoduje jej dezorganizację, zaburzenia więzi rodzinnych i podstawowych funkcji rodziny.

Liczba osób objętych pomocą na przestrzeni ostatnich lat – do roku 2008 systematycznie malała. Wskaźnik ten był m.in. efektem zmian w ciągu ostatnich lat w ustawie o pomocy społecznej, której założeniem było ograniczenie liczby potencjalnych beneficjentów systemu. Spadek liczby osób korzystających ze wsparcia wynikał ze zmiany ustawy o pomocy społecznej. Przy czym należy tu wyraźnie podkreślić, że znaczna część osób i rodzin wyszła z kręgu pomocy społecznej, gdyż stała się

biorcami świadczeń wypłacanych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Jednak w 2009 roku tendencja ta zmieniła się i nastąpił zdecydowany wzrost liczby klientów pomocy społecznej. Niewątpliwie przyczynił się do tego wzrost bezrobocia wynikający z ograniczenia zatrudnienia bądź likwidacji zakładów pracy. Oznacza to, że znaczna część mieszkańców naszej gminy znajduje się w trudnej sytuacji i nie radzi sobie z zaspakajaniem podstawowych potrzeb we własnym zakresie.

Tabela 11 Świadczeniobiorcy pomocy społecznej

Świadczeniobiorcy pomocy społecznej	2006	2007	2008	2009
Liczba rodzin ogółem	1846	1563	1348	1549
w tym w mieście Police	1425	1201	1046	1207
Liczba osób w rodzinie	4728	3927	3243	3671

Rysunek 3 Świadczeniobiorcy pomocy społecznej

Z przedstawionego zestawienia wynika, że po kilku latach utrzymywania się tendencji spadkowej w zakresie liczby osób korzystających z pomocy społecznej w 2009 roku nastąpił wzrost liczby klientów pomocy społecznej

Od 2006 roku systematycznie wzrasta liczba osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych. W porównaniu z rokiem 2006 o 48% więcej osób skorzystało z tej pomocy.

Pomoc materialna jest bardzo istotna dla rodzin ubogich, ale należy sobie zdawać sprawę, że jest to tylko pomoc doraźna, nie rozwiązująca problemów rodziny.

Rodziny ubiegające się o pomoc społeczną wykazują znamiona ubóstwa, ponieważ posiadane przez nie środki finansowe nie zabezpieczają niezbędnych potrzeb życiowych. Wpływa to niekorzystnie na funkcjonowanie rodziny, powoduje jej dezorganizację, zaburzenia więzi rodzinnych i podstawowych funkcji rodziny.

Ubóstwo jest wypadkową różnych procesów i zjawisk, jednak najważniejszym aspektem ubóstwa jest deprivacja w zakresie materialnych warunków życia. Wśród przyczyn wywołujących to zjawisko wymienić trzeba m.in. bezrobocie, nieadekwatność wysokości płac w stosunku do wykonywanej pracy, szybkość zmian następujących w strukturze gospodarczej, przekraczających zdolność adaptacyjną pracowników do nowych zawodów, niepełnosprawność, dyskryminację na rynku pracy.

Pauperyzacji sprzyja również wykonywanie niskopłatnej pracy, dotyczy to głównie osób z niskim wykształceniem i niskimi kwalifikacjami zawodowymi.

Z obserwacji oraz analizy dokumentów (głównie wywiadów środowiskowych) można wysnuć wnioski, iż ubóstwo wynika ze splotu indywidualnych sytuacji życiowych, z których zasadnicze znaczenie mają:

- a) występowanie alkoholizmu w rodzinie,
- b) wielodzietność,
- c) przeludnienie mieszkań lub wynajmowanie mieszkań na rynku,
- d) podeszły wiek i emerytura starego portfela,
- e) inwalidztwo,
- f) pozostawanie w kręgu subkultury ludzi ubogich,
- g) bezrobocie.

Niepokojącym jest fakt, że ubóstwo nie wynika jedynie z krótkotrwałego pogorszenia się sytuacji finansowej rodzin, lecz zaczyna nabierać cech trwałości, prowadząc do takich ryzykownych zjawisk jak wykluczenie, alkoholizm i bezdomność. Bardzo niepokojące jest zjawisko popadania w ubóstwo rodzin, które są aktywne zawodowo jednak osiągają bardzo niskie dochody.

Środowiska, które w 2009r. korzystały z różnego rodzaju świadczeń z zakresu pomocy społecznej borykały się z wieloma problemami powodującymi ich dysfunkcjonalność. Większość z nich zmagają się z kilkoma problemami jednocześnie, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela 12 Powód trudnej sytuacji życiowej

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: W MIEŚCIE POLICE	
UBÓSTWO	1	622	513	1410
SIEROCTWO	2	2	2	2
BEZDOMNOŚĆ	3	114	100	171
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	94	73	488
BEZROBOCIE	5	819	637	2169
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	6	544	426	1117
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	7	473	368	919
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK-WYCH. I PROWADZENIA GOSP.DOMOWEGO - OGÓŁEM	8	387	314	1249

W TYM:				
RODZINY NIEPEŁNE	9	334	279	969
RODZINY WIELODZIELNE	10	46	30	271
PRZEMOC W RODZINIE	11	7	5	19
ALKOHOLIZM	12	133	103	262
NARKOMANIA	13	6	5	14
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	14	26	18	33
ZDARZENIE LOSOWE	15	30	28	69

Tak jak w poprzednich latach, również i w 2009 roku bezrobocie było dominującym problemem utrudniającym lub uniemożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin. Liczba rodzin deklarujących konieczność korzystania z pomocy z tego powodu była obok ubóstwa najwyższa i wynosiła 819 rodzin tj. 53% ogółu rodzin korzystających z pomocy. Problem bezrobocia plasuje się na pierwszym miejscu także dlatego, iż jest on najłatwiejszy do zdiagnozowania – z nim utożsamiają się sami klienci, potwierdzają go także dokumenty z urzędu pracy. Problem bezrobocia rzadko jednak występuje w odosobnieniu, najczęściej obok niego jako przyczyna bądź skutek pojawiają się takie problemy jak: uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, bezdomność. Nawarstwienie problemów jest często zgubne w skutkach, prowadzi bowiem do degradacji osób i rodzin.

Rysunek 4 Główne problemy klientów Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 13 Powód trudnej sytuacji życiowej w rozbiciu na lata

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.
Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy, w tym z powodu:*	1846	1563	1402	1591
UBÓSTWO	825	881	710	622
SIEROCTWO	5	4	1	2
BEZDOMNOŚĆ	107	98	80	114
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	35	39	84	94
BEZROBOCIE	1110	849	671	819
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	649	633	524	544
DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	517	487	433	473
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK-WYCH. I PROWADZENIA GOSP.DOMOWEGO - OGÓŁEM	537	474	361	387
PRZEMOC W RODZINIE	12	12	14	7
ALKOHOLIZM	176	149	115	133
NARKOMANIA	7	6	6	6
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	22	15	20	26
ZDARZENIE LOSOWE	9	4	15	30

Od wielu lat najczęstszymi powodami ubiegania się osób lub rodzin o pomoc były: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego. Wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń, zadań, planów życiowych. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Rodzi ono

neurotyczny lęk, poczucie beznadziejności, niepewność. Bezrobocie oznacza dla rodziny nie tylko drastyczne obniżenie poziomu dochodów, ale pociąga za sobą cały szereg dalszych problemów.

Psychospołeczne skutki zjawiska bezrobocia odnoszą się zarówno do sfery przeżyć psychicznych, jak i relacji społecznych, w których uczestniczą ludzie pozbawieni zatrudnienia:

- osobom bezrobotnym towarzyszy złe samopoczucie – brak szans na podjęcie pracy określane jest przez większość bezrobotnych jako życiowa katastrofa,
- osoby takie cechuje wysoki pesymizm w percepcji, ocenie szans oraz perspektyw życiowych i zawodowych na przyszłość,
- większość bezrobotnych czuje się izolowana przez otoczenie, co ma wpływ na obniżenie się poczucia własnej wartości w rodzinie i środowisku,
- zmianie ulegają postawy wobec pracy i roli zawodowej – jednym ze znaczących skutków bezrobocia jest zerwanie więzi psychospołecznych ze środowiskiem, co wpływa na zakłócenie mechanizmów podtrzymywania i wzrostu aspiracji zawodowych oraz życiowych, a w konsekwencji powoduje powolną degradację społeczną jednostki.

Jednocześnie długość bezrobocia wpływa niekorzystnie na wizerunek bezrobotnego w oczach potencjalnego pracodawcy. Trudności ze znalezieniem legalnej pracy skutkują podejmowaniem zatrudnienia bez umowy o pracę.

Dla pomocy społecznej najtrudniejszą kategorią są osoby długotrwale bezrobotne i bezrobotni zbliżający się do wieku emerytalnego. Obserwuje się powiększanie liczby bezrobotnych zniechęconych do poszukiwania pracy. Oznacza to sytuację, w której osoba pozostaje bez jakiegokolwiek pracy, jest gotowa do jej podjęcia, ale nie poszukuje pracy, gdyż na podstawie wcześniejszych doświadczeń jest przekonana, że jej nie znajdzie.

Przyczyny złej sytuacji materialnej rodzin ubiegających się o pomoc społeczną są bardzo zróżnicowane. W niektórych rodzinach można zaobserwować występowanie nakładających się dysfunkcji rodziny w postaci występujących jednocześnie problemów alkoholizmu, bezrobocia, wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.

Istotną przyczyną niedostatku środków finansowych jest także długotrwała choroba oraz niepełnosprawność członka rodziny, ponieważ oznacza dodatkowe wydatki na leki i leczenie oraz wyjazdy do placówek służby zdrowia poza terenem miasta.

Duża ilość rodzin, objętych pomocą, to rodziny wykazujące bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W tej grupie osób występują najczęściej konflikty, wynikające z zaburzeń więzi rodzinnych między małżonkami lub dziećmi, trudności szkolne, przestępczość małoletnich objęta kuratelą sądową, dewiacje zachowań i funkcji rodziny. Do bezradności rodziny prowadzą w większości przypadków uzależnienia (alkoholizm, narkomania), które narastają w warunkach braku ofert pracy, małej aktywności zawodowej i społecznej podopiecznych i pełnią funkcję złudnej ucieczki od problemów życia codziennego.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych była przyczyną objęcia pomocą 25% rodzin w stosunku do wszystkich rodzin korzystających z pomocy w ubiegłym roku.

Poniższa tabela przedstawia typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2009 roku. Wynika z niej, iż 42% klientów pomocy społecznej to rodziny posiadające dzieci, przy czym aż 59% tych rodzin to rodziny niepełne. Z kolei 27% świadczeniobiorców to emeryci i renciści, którzy z posiadanych

zasobów własnych nie są w stanie zabezpieczyć swoich potrzeb, głównie w zakresie zakupu opału i leków.

Tabela 14 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2009 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
		OGÓŁEM	w tym: W MIEŚCIE POLICE		
RODZINY OGÓŁEM		1	1591	1243	3773
o liczbie osób	1	2	646	489	646
	2	3	324	264	648
	3	4	279	224	837
	4	5	192	50	768
	5	6	84	63	420
	6 i więcej	7	66	53	454
W TYM: RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM		8	665	527	2472
o liczbie dzieci	1	9	311	261	866
	2	10	221	169	851
	3	11	83	58	408
	4	12	33	25	203
	5	13	7	6	50
	6	14	3	2	26
	7 i więcej	15	7	6	68
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM		16	393	329	1138
o liczbie dzieci	1	17	199	173	416
	2	18	126	99	410
	3	19	47	40	186
	4 i więcej	20	21	17	126
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM		21	436	345	859
o liczbie osób	1	22	210	165	210
	2	23	117	93	235
	3	24	63	52	189
	4 i więcej	25	46	35	225

I.3.3. Program aktywności lokalnej

Dnia 22 grudnia 2009 roku Rada Miejska w Policach podjęła uchwałę Nr XLVI/353/09 w sprawie przyjęcia i wdrożenia lokalnego programu pomocy społecznej „Program aktywności lokalnej dla Gminy Police na lata 2010 – 2013”. Program ten jest odpowiedzią na problemy sygnalizowane przez społeczność gminy Police. Głównym jego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na terenie gminy, aktywizowanie społeczności lokalnych i przywrócenie im kompetencji społecznych.

Celem Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Police jest zintegrowanie działań instytucji, organizacji i innych podmiotów na rzecz aktywizacji mieszkańców w celu poprawy jakości życia i łagodzenia lokalnych problemów społecznych.

Cele szczegółowe:

- aktywizacja społeczna konkretnej grupy osób w powiązaniu z innymi grupami funkcjonującymi w danym środowisku lokalnym.
- animowanie społeczności lokalnej do działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- wspieranie społecznej, edukacyjnej i charytatywnej aktywności środowiska lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem grup marginalizowanych.
- zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym ze szczególnym uwzględnieniem grup marginalizowanych.
- prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym.

Kierunki działań:

Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:

- opracowanie mapy problemów.
- podejmowanie inicjatyw w partnerstwie z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na terenie Gminy Police.
- wdrażanie programów i projektów o charakterze środowiskowym i integracyjnym.
- promowanie i wspieranie lokalnych liderów i inicjatyw lokalnych.
- inicjowanie lokalnych akcji i wydarzeń.
- organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym i sportowym.
- wspieranie rozwoju wolontariatu.
- innych, wynikających z aktualnych potrzeb i zgodnych z celami programu.

I.3.4 Skala bezrobocia

Jednym z ważniejszych kryteriów oceny warunków życia mieszkańców jest możliwość uzyskania zatrudnienia. Zjawiskiem, które nieustannie wywiera istotny wpływ na warunki życia mieszkańców jest bezrobocie. Na dzień 30 lipca 2010 r. Powiatowy Urząd Pracy w Policach zarejestrował 2328 bezrobotnych w mieście Police. Oznacza to, że na 100 osób w wieku produkcyjnym 10,1 zarejestrowano jako bezrobotne. Współczynnik obliczany w stosunku do 100 osób czynnych zawodowo jest o wiele wyższy, jednakże kształtuje się na zbliżonym poziomie w stosunku do innych gmin miejsko – wiejskich województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 15 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie polickim i województwie zachodniopomorski na dzień 31.12.2009 r. (źródło: PUP w Policach)

Wyszczególnienie	Powiat policki	Województwo zachodniopomorskie
Stopa bezrobocia w %	16,9	16,5

Biorąc pod uwagę minione lata, do 2003 roku bezrobocie w gminie Police co roku wzrastało i była to sytuacja podobna do województwa zachodniopomorskiego oraz Polski. Od roku 2004 bezrobocie stopniowo maleje z 14,7% w 2004 roku do 12,5% w marcu 2006 roku. W latach 2001 – 2003 najwięcej bezrobotnych było w przedziale wiekowym 18 – 24 lata. Byli to głównie absolwenci kończący szkoły i mający trudności ze znalezieniem pracy. Od 2004 roku liczba bezrobotnych w tym przedziale zaczęła systematycznie maleć, tak samo jak wśród pozostałych przedziałów wiekowych.

Struktura bezrobotnych wg wieku, wykształcenia i stażu pracy

Tabela 16 Gmina Police: bezrobotni zarejestrowani wg wieku, stan na II kwartał 2010 (źródło: WUP w Szczecinie)

Grupa wieku	Liczba bezrobotnych ogółem	Struktura (%)	W tym liczba kobiet
18 – 24	550	19,35	262
24 – 34	902	31,73	482
35 – 44	483	16,99	238
45 – 54	559	19,66	295
55 – 59	280	9,85	117
60 - 64	68	2,39	0

Struktura bezrobotnych wg wieku jest zróżnicowana. Niepokojące jest zjawisko, że bardzo liczna rzesza bezrobotnych, blisko 20%, to osoby najmłodsze wieku 18 – 24 lata. Aż 31% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby do 34 roku życia. Prawie 40% (36,65%) bezrobotnych to ludzie w wieku 35 – 54 lata. Jedynie grupa bezrobotnych powyżej 55 roku życia jest nieliczna, m.in. ze względu na możliwość wcześniejszego przejścia na emeryturę, zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

Tabela 17 Struktura bezrobotnych w mieście Police wg wykształcenia na dzień 30 lipca 2010 r. (źródło: PUP w Policach)

Poziom wykształcenia	Liczba	Struktura
Gimnazjum	97	4,16
Średnie zawodowe	241	10,35
Wyższe (w tym licencjat)	211	9,06
Zasadnicze zawodowe	632	27,14
Brak lub niepełne podstawowe	11	0,47
Średnie zawodowe 4 – letnie	133	5,71
Podstawowe	657	28,22

Pomaturalne/ policealne	89	3,82
Średnie ogólnokształcące	257	11,03

Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym stanowią 55,36% ogółu zarejestrowanych. Natomiast osoby pozostające bez pracy i legitymujące się wykształceniem wyższym stanowią niewiele poniżej 10% ogółu bezrobotnych, co jest dość wysokim wskaźnikiem w porównaniu ze średnimi wartościami charakteryzującymi kraj oraz region.

Tabela 18 Gmina Police: bezrobotni zarejestrowani wg stażu pracy, stan na II kw, 2010 r. źródło: WUP w Szczecinie

Staż pracy w latach	Liczba bezrobotnych ogółem	Struktura (%)	W tym liczba kobiet
Do 1 roku	498	17,52	248
1 – 5 lat	577	20,3	272
5 – 10 lat	317	11,15	167
10 – 20 lat	302	10,62	171
20 – 30 lat	307	10,8	138
30 lat i więcej	59	2,07	12
Bez stażu	782	27,51	386

Znacznie ponad połowa zarejestrowanych bezrobotnych ma staż pracy do 5 lat lub nie posiada go wcale. Jest to niekorzystne zjawisko, które oznacza, że głównie młodzi ludzie, absolwenci szkół średnich i technicznych oraz liceów, nie posiadają pracy. Stosunkowo nieliczną grupę stanowią bezrobotni ze stażem ponad 10 lat pracy. Analizując strukturę bezrobocia województwa zachodniopomorskiego w 2009 roku według wieku, największą grupę osób bezrobotnych reprezentowały osoby w przedziale wiekowym 25 - 34 lata. Stanowiły one 28,4% ogółu bezrobotnych. Na drugiej pozycji uplasowała się kategoria osób w wieku 45 - 54 lata – 23,2%. W pozostałych kategoriach wiekowych odsetek bezrobotnych kształtował się następująco: 18 - 24 lata na poziomie 19,7%; 35 - 44 lata – 18,4%; 55 - 59 lat - 8,7%; 60 - 64 lata tj. 1,6% ogólnej liczby bezrobotnych.

Tabela 19 Gmina Police: bezrobotni zarejestrowani wg czasu pozostawania bez pracy, stan na II kw. 2010 r. (źródło: WUP w Szczecinie)

Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Liczba bezrobotnych ogółem	Struktura (%)	W tym liczba kobiet
Do 1 miesiąca	284	10	131
1 – 3 miesiące	430	15,13	205
3 – 6 miesięcy	601	21,15	255

6 - 12 miesięcy	652	22,94	306
12 – 24 miesiące	465	16,36	230
Powyżej 24 miesięcy	410	14,43	267

Blisko 70% bezrobotnych pozostaje bez pracy w okresie do 12 miesięcy. W dużej mierze jest to grupa absolwentów średnich szkół technicznych i ogólnokształcących. Natomiast za pozytywny należy uznać fakt, że zaledwie niecałe 15% bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 2 lata. Korzystne trendy w zakresie zatrudnienia uległy załamaniu w 2009 r., kiedy na zachodniopomorskim rynku pracy na dobre przełamana została tendencja spadkowa bezrobocia. Od stycznia 2009 obserwowano systematyczny wzrost bezrobocia.

Tabela 20 Podstawowe dane o bezrobociu w gminie Police i w województwie zachodniopomorskim
źródło: WUP w Szczecinie – Analiza rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w 2009 r.

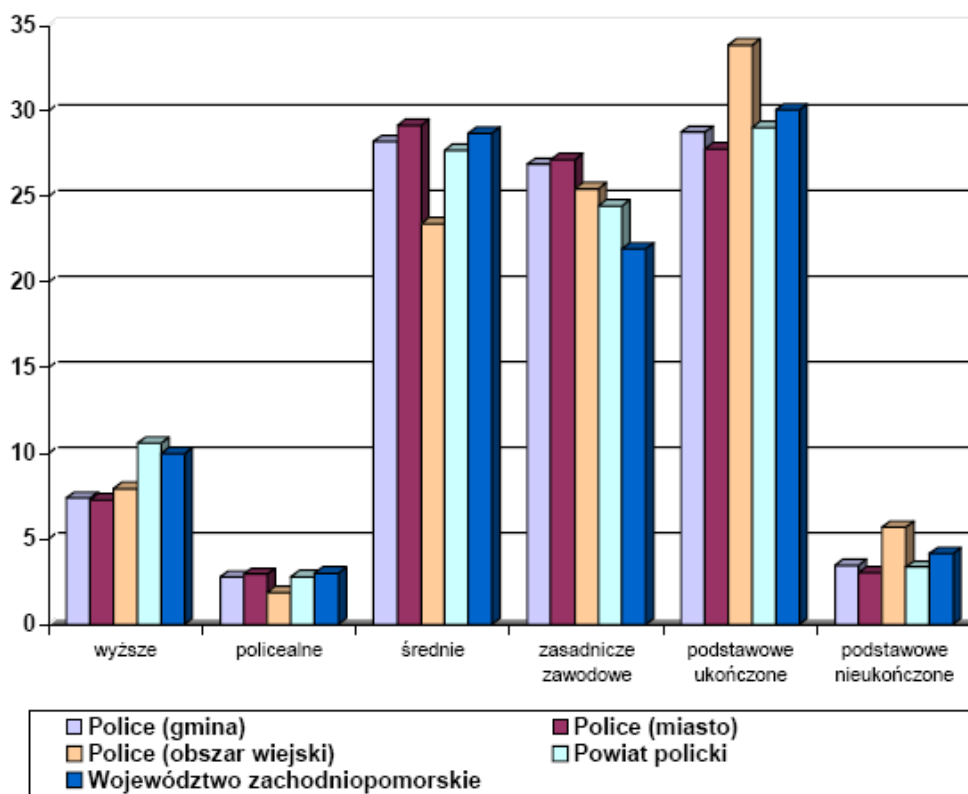
Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych na dzień 31.12.2008	Liczba bezrobotnych na dzień 31.12.2009	Wzrost/spadek bezrobocia	Dynamika: grudzień 2008=100%
Gmina Police	2041	2661	620	130,37
Województwo zachodniopomorskie	82520	105 905	23385	128,33

Oddziaływanie tak drastycznego wzrostu bezrobocia będzie w dłuższym okresie istotne m.in. poprzez spadek siły nabywczej mieszkańców. Wzrasta popyt na robotników wykwalifikowanych i w tej kwestii obserwowana jest nawet nadwyżka popytu miejsc pracy nad podażą siły roboczej. Niepokojącym zjawiskiem jest jednak brak dobrze płatnych ofert pracy dla ludzi młodych i wykształconych. Omawianą problematykę potęguje wchodzący w wiek produkcyjny i zawodowy wyż demograficzny z pierwszej połowy lat 80. XX w. Natychmiastowe stworzenie kilkuset miejsc pracy opartych tylko o środki własne samorządu jest praktycznie niemożliwe. Szansę na poprawę sytuacji upatruje się w znalezieniu inwestorów w Polickim Parku Przemysłowym oraz w sektorze usługowym. Gmina posiada udziały w spółce INFRAPARK Police SA. Park Przemysłowy Police stanowi wydzielony, zespół zasobów majątku o łącznej powierzchni 165.3240 ha. Składa się on z 13 podstawowych terenów, które mogą być w zależności od potrzeb łączone lub dzielone. Lokalizacja Polickiego Parku umożliwia korzystanie z istniejącej i nowobudowanej infrastruktury przemysłowej i komunalnej. Część terenów Park Przemysłowy Police otrzymała status Specjalnej Strefy Ekonomicznej. „INFRAPARK Police” S.A. podjął w tej sprawie współpracę z Kostrzyńsko- Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną.

I.3.5. Struktura wykształcenia mieszkańców

Struktura wykształcenia ostatni raz badana była w czasie Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 roku. Ponieważ jednak dynamika zmian tej struktury, z uwagi na długotrwałość procesów kształcenia jest niska (np. w porównaniu do dynamiki bezrobocia), można przyjąć poniższe dane jako wiarygodne.

Ludność według poziomu wykształcenia (w procentach)

Dane Narodowy Spis Powszechny.

Rysunek 5 Ludność według wykształcenia

Struktura wykształcenia w gminie Police najbardziej zbliżona jest (z pewnymi odchyleniami) do struktury powiatowej. W gminie Police największe grupy stanowią osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym – 28,78% (powiat 29,05%, województwo 30,06%) oraz średnim – 28,23% (powiat 27,7%, województwo 28,7%). Następną co do liczebności grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – jest ich w gminie 26,90% (powiat 24,47%, województwo 21,95%). Najmniej liczną grupą są osoby z wykształceniem policealnym – w gminie jest ich 2,77% (powiat 2,8%, województwo 3%). Jeżeli chodzi o wykształcenie wyższe, to posiada je tylko 7,39% mieszkańców gminy (powiat 10,6%, województwo 9,99%), natomiast grupa osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym oraz bez wykształcenia szkolnego stanowi w gminie 3,45% mieszkańców (powiat 3,35%, województwo 4,14%).

I.3.6. Dostęp do infrastruktury społecznej

System oświaty: przedszkola, szkoły

Zadania w zakresie systemu oświaty zostały określone przepisami:

- 1) ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późniejszymi zmianami),
- 2) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami),

3) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami),
oraz innych ustaw i przepisów wykonawczych.

Do zadań własnych gminy w zakresie oświaty, jako organu prowadzącego należy zakładanie i prowadzenie publicznych:

- 1) przedszkoli (w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkoli specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego),
- 2) szkół podstawowych (w tym z oddziałami integracyjnymi),
- 3) gimnazjów (w tym z oddziałami integracyjnymi).

Gmina Police jako organ prowadzący przedszkole lub szkołę odpowiada za jej działalność. Do jej zadań należy w szczególności:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- 2) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
- 3) zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły,
- 4) wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Edukacja przedszkolna

Edukacja przedszkolna w naszej gminie w roku szkolnym 2009/2010, to:

- 1) dziewięć przedszkoli, w których przebywa 1.060 dzieci,
- 2) osiem tzw. oddziałów zerowych, w których przebywa 142 dzieci,

W sumie opieką przedszkolną objętych jest 1.302 dzieci, co stanowi 86 % w osób zamieszkałych w naszej gminie w tej grupie wiekowej. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat, które były objęte opieką przedszkolną wynosi 963, co stanowiło 81 % dzieci urodzonych w tym przedziale wiekowym.

Tabela 21 Liczba dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, punktach przedszkolnych w roku szkolnym 2009/2010 w Gminie Police

Lp.	Przedszkole Publiczne	Liczba oddziałów			Liczba dzieci w przedszkolu					
		Ogółem	w tym oddz.		Ogółem	w oddziałach przedszkolnych				Uwagi
			przed-szkol.	zero-we		2006 i.. 2-3 latki	2005 4 latki	2004 5 latki	2003 i 6 latki	
1.	PP nr 1	4	4	0	106	31	49	26	0	
2.	PP nr 5	5	4	1	128	25 1	29	49	24	
3.	PP nr 6	5	4	1	134	28	54	28	24	
4.	PP nr 8	5	4	1	120	28	30	36	25 1	2 oddz. integrac. 7 dzieci
5.	PP nr 9	5	4	1	134	27 1	50	32	24	
6.	PP nr 10	6	4	2	138	47	25	25	41	
7.	PP nr 11	6	5	1	162	54	37	47	24	
	<i>Razem miasto</i>	36	29	7	922	242	274	243	163	
8.	PP w Tanowie	2	1	1	55	16	11	17	11	
9.	PP w Trzebieży	3	2	1	83	24	14	22	22 1	
	<i>Razem wieś</i>	5	3	2	138	40	25	39	34	
	Ogółem	41	32	9	1060	282	299	282	197	

W Trzebieży 6 latki i oddz."0" są łączone

Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych										
1.	SP nr 1 Police	1		1	22				22	2003

2.	SP nr 2 Police	1		1	13	1+11+1	2002-03-04
3.	SP nr 6 Police	1		1	19	19	2003
4.	SP nr 8 Police	2		2	53	2+47+4	2002-03-04
5.	SP Tanowo	1		1	9	1+6+2	2002-03-04
6.	Szk.Filialna Pilchowo	1		1	16	9+6+1	2003-04-05
7.	Szk.Filialna Niekończycza	1		1	10	10	2003
	Razem	8	0	8	142	124	2003
	oddz. "O" w sp					18	2002,4,5
Punkty przedszkolne							
1.	Punkty przedszkolne „skrzydełka”	4	4		100	100	2003-2005

Dane ze sprawozdania S10 na dzień 30.09.2009 r.

Gmina Police jest zobowiązana do prowadzenia przedszkoli specjalnych. Zadanie to jest realizowane na podstawie zawartego porozumienia z Gminą Miasto Szczecin w wyniku, którego Gmina Miasto Szczecin zapewnia miejsca dla dzieci z Gminy Police w przedszkolu specjalnym w Szczecinie. Gmina Police finansuje pobyt dzieci w przedszkolu specjalnym w formie dotacji celowej.

Szkoły podstawowe

Drugim segmentem oświaty gminnej są szkoły podstawowe. Gmina Police jest organem prowadzącym dla siedmiu szkół podstawowych i czterech szkół filialnych. Uczęszcza do nich 2.310 uczniów. Średnio do jednej klasy chodzi około 20 uczniów. W Szkole Podstawowej nr 1, Szkole Podstawowej nr 3, Szkole Podstawowej nr 8 ze względu na zbyt małą ilość sal lekcyjnych występuje dwuzmianowość.

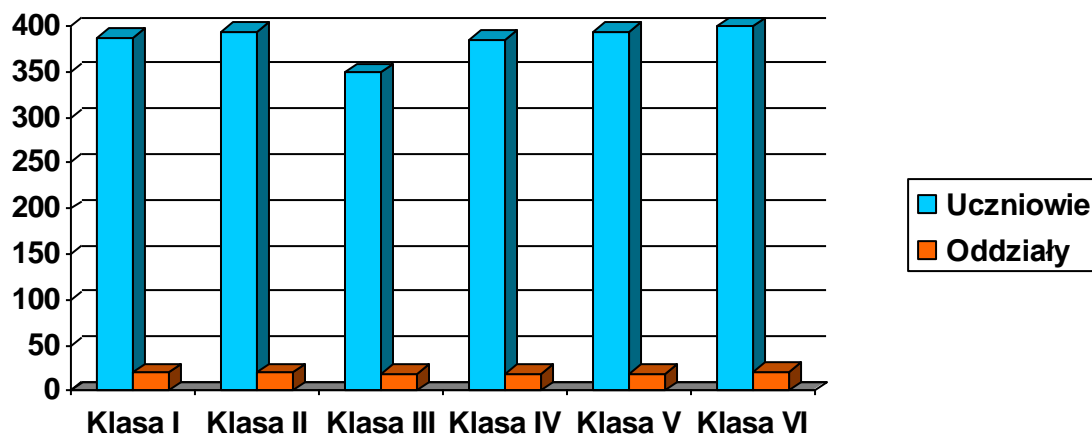
Tabela 22 Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych Gminy Police w roku szkolnym 2009/2010

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasie/liczba oddziałów							Razem uczniów	Liczba oddziałów	Średnia Uczniów w klasie
		I	II	III	IV	V	VI	w tym NI* N*			
1.	Szkola Podstawowa nr 1 Police ul. Sikorskiego 8	39	43	34	45	46	56	1 3	263	13	20,23
		2	2	2	2	2	3				
2.	Szkola Podstawowa nr 2 Police ul. Cisowa 2	21	8	18	15	22	21		105	6	17,50
		1	1	1	1	1	1				
3.	Szkola Podstawowa nr 3 Police ul. Siedlecka 4	65	66	65	62	62	75	2	397	18	22,06
		3	3	3	3	3	3				

4.	Zespół Szkół nr 2 Szkoła Podstawowa nr 6 Police ul. Owocowa 6	16 1	22 1	22 1	15 1	25 1	32 2			132	7	18,86
5.	Szkoła Podstawowa nr 8 Police ul. Piaskowa 99	133 6	134 6	108 5	178 8	171 8	152 7	6	8	876	40	21,90
	Szkoła Filialna SP nr 8 Police ul. Przyjaźni 33	46 2	47 2	42 2						135	6	22,50
-	<u>Razem miasto</u>	<u>320</u>	<u>320</u>	<u>289</u>	<u>315</u>	<u>326</u>	<u>336</u>	<u>7</u>	<u>13</u>	<u>1906</u>	-	<u>21,18</u>
-	-	<u>15</u>	<u>15</u>	<u>14</u>	<u>15</u>	<u>15</u>	<u>16</u>	-	-	-	<u>90</u>	-
6.	Szkoła Podstawowa Tanowo, Szczecińska 34	23 1	22 1	21 1	22 1	24 1	18 1			130	6	21,67
	SPTanowo, Szkoła Filialna w Pilchowie	10 1	17 1	8 1	17 1	8 1	11 1			71	6	11,83
7.	Szkoła Podstawowa Trzebież ul. WOP-u 19a	19 1	20 1	15 1	31 2	22 1	25 2		1	133	8	16,63
	SP Trzeb. Szkoła Filialna w Niekończycy	10 1	11 1	12 1		14 1	10 1			57	5	11,40
	SP nr 2, Szkoła Filialna w Przęsocinie	6 1	4 1	4 1						14	3	4,67
-	<u>Razem wieś</u>	<u>68</u>	<u>74</u>	<u>60</u>	<u>70</u>	<u>68</u>	<u>64</u>		<u>1</u>	<u>404</u>	-	<u>14,43</u>
-	-	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	-	-	-	28	-
	Ogółem	388 20	394 20	349 19	385 19	394 19	400 21	<u>8</u>	<u>14</u>	2310	118	19,58

**NI* - w tym liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym i N*
niepełnosprawnych**

Dane z SIO na 30.09.2009 r.

Rysunek 6 Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych

Gimnazja

Od dziesięciu lat gmina prowadzi szkoły gimnazjalne. W naszej gminie są dwa samodzielne gimnazja oraz trzy działające w ramach zespołów. Funkcjonuje także Gimnazjum dla Dorosłych, które działa w ramach Zespołu z Gimnazjum nr 2 w Policach. W szkołach gimnazjalnych jest 1.258 uczniów, a średnia liczba uczniów w klasie gimnazjalnej wynosi około 23.

Tabela 23 Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjach Gminy Police w roku szkolnym 2009/2010

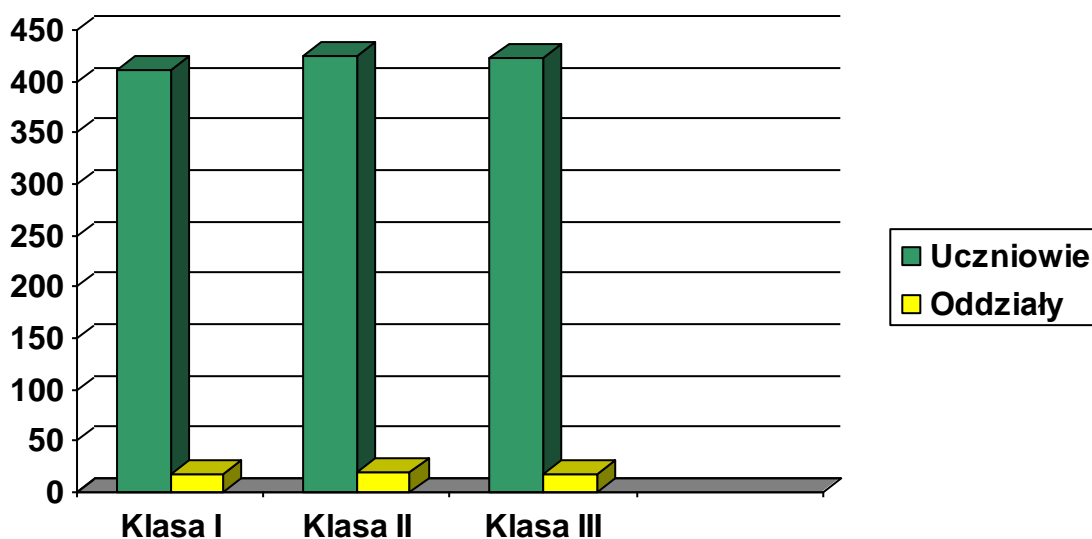
Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasie / liczba oddziałów/						Średnia I. uczniów w klasie
		I	II	III	w tym NI* i N*	Razem		
						uczniów	oddziałów	
1.	Gimnazjum nr 1	139	127	156	2	2	422	26,38
	Police ul. Tanowska 14	5	5	6			16	
2.	Zespół Szkół nr 1							25,80
	Gimnazjum nr 2	133	133	120		1	386	
	Police ul. Wojska Polskiego 68	5	5	5			15	
3.	Gimnazjum nr 3	77	85	86	1	2	248	20,67
	Police ul. Traugutta 4	4	4	4			12	
4.	Zespół Szkół nr 2							17,40
	Gimnazjum nr 4	34	33	20			87	
	Police ul. Owocowa 5	2	2	1			5	
Razem miasto		383	378	382	<u>3</u>	<u>5</u>	1143	23,81
		16	16	16			48	

5.	Zespół Szkół	28	32	40		100		20,00
	Gimnazjum Trzebież ul. WOP 19a	1	2	2			5	
Razem		411	410	422	<u>3</u> <u>5</u>	1243		23,45
		17	18	18			53	
6.	Zespół Szkół nr 1		15			15		
	Gimnazjum dla Dorosłych Police ul. Wojska Polskiego 68		1				1	
Ogółem		411	425	422	<u>3</u> <u>5</u>	1258		23,30
		17	19	18			54	

NI* -w tym liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym

Dane z SIO na 30.09.2009 r.

i N* niepełnosprawnych

Rysunek 7 Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjach

I.3.7. Ochrona zdrowia

W Policach głównym ośrodkiem publicznej ochrony zdrowia są oddziały znajdujące się w strukturze Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 im. prof. Tadeusza Sokołowskiego Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie (SPSK Nr 1). Ponadto w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w gminie Police funkcjonują Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej m.in. „POLVITA”, „CONSULTA”, „ALMED” „MEDICA” oraz prywatne gabinety lekarskie. Specjalistyczna opieka zdrowotna skupia się wokół ośrodków wyspecjalizowanych m.in. w dziedzinach ginekologiczno – położniczej, dermatologii i wenerologii oraz stomatologii. Rehabilitacją leczniczą zajmują się dwa ośrodki tj.: Indywidualna

Specjalistyczna Praktyka Lekarska Artur Jędruch oraz NZOZ „ŚROD-MED”. System opieki zdrowotnej uzupełniają apteki oraz punkty apteczne na terenie miasta i Gminy Police.

Poziom zabezpieczenia mieszkańców w ogólną i specjalistyczną opiekę zdrowotną obrazuje wskaźnik ilości łóżek szpitalnych na jednego mieszkańca. W wielkościach bezwzględnych w roku 2008 ilość łóżek na 10 000 mieszkańców wynosiła 47,1 dla województwa zachodniopomorskiego, 22,2 dla podregionu i 16,2 dla powiatu polickiego.

I.3.8 Kultura i sport

Miejski Ośrodek Kultury jest samorządową instytucją kultury. Prowadzi działalność na podstawie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawy o finansach publicznych oraz na podstawie statutu. Działalność statutowa Miejskiego Ośrodka Kultury to wszechstronne działanie w zakresie kultury, mające na celu edukację kulturalną oraz upowszechnianie kultury na rzecz mieszkańców gminy Police. W stałych grupach i zespołach działających w MOK Police działa około 400 osób.

COROCZNE IMPREZY CYKLICZNE :

- **Międzynarodowy Dzień Dziecka – Dzień Trzeźwości** –organizowany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Policach pod patronatem Burmistrza Polic i komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- **Międzynarodowe Dni Polic – Dni Chemika**
- **TRZEBIESKIE ŚWIETOJANKI** –plenerowe widowisko teatralne połączone z warsztatami robienia wianków z polnych kwiatów.
- **TRZEBIESKIE NEPTUNALIA** – impreza plenerowa w klimacie wakacyjnym z elementami morskimi m.in. I turniej rybacki o Puchar Burmistrza Polic
- **JARMARK AUGUSTIAŃSKI**- impreza o charakterze średniowiecznym, ukazywanie rzemiosł i zabaw plebejskich wieków dawnych, rozpoczyna się tradycyjnym korowodem mieszkańców i władz miasta w strojach średniowiecznych
- **POLICKIE DNI MUZYKI** – koncerty muzyki poważnej, spotkania i warsztaty chóralskie, koncerty gwiazd muzyki polskiej

Gmina Police współpracuje ze stowarzyszeniami, które realizują zadania z zakresu kultury fizycznej. Corocznie uchwalany jest program współpracy Gminy Police z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które realizują zadania pożytku publicznego.

Organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej na terenie Gminy Police, z którymi gmina współpracuje to:

- około 10 klubów sportowych
- około 9 uczniowskich klubów sportowych.

Zakres działania stowarzyszeń, których działalność wspiera Gmina Police, to:

- 1) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w dziedzinie:
  - a) piłki nożnej,
  - b) piłki siatkowej,
  - c) lekkiej atletyki,
  - d) kulturystyki i podnoszenia ciężarów,

- e) pływania,
  - f) żeglarstwa, kajakarstwa i wędkarstwa,
  - g) szachów,
  - h) tenisa stołowego,
  - i) strzelectwa,
  - j) sportów walki.
- 2) popularyzacja różnych form aktywności ruchowej wśród dzieci, młodzieży szkolnej i dorosłych,
  - 3) szkolenie młodzieży,
  - 4) prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych,
  - 5) organizowanie imprez masowych.

Gmina wspiera realizację zadań w zakresie kultury fizycznej poprzez udzielenie dotacji stowarzyszeniom, które złożyły ofertę na konkurs ofert, jaki ogłasza Gmina Police.

Gmina Police szeroko realizuje działania z zakresu kultury fizycznej i sportu szkolnego. W placówkach oświatowych realizowany jest system 3 godzin wychowania fizycznego oraz dodatkowa czwarta godzina wf w formach, które zostały określone w przepisach oświatowych. Dla uczniów klas II-IV szkół podstawowych realizowany jest program nauki pływania. W Gimnazjum nr 3 w Policach na podstawie porozumienia z klubami sportowymi funkcjonują klasy sportowe o profilach:

- piłka nożna chłopców (Klub Piłkarski „Chemik” Police),
- piłka siatkowa dziewcząt (Polickie Stowarzyszenie Piłki Siatkowej).

Wszystkie szkoły posiadają odpowiednią bazę sportową (sale gimnastyczne i boiska sportowe) do realizowania zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, niektóre korzystają również bezpłatnie z obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Policach. Atutem Gminy Police jest sport szkolny. Aktywność sportowa najmłodszych realizowana jest w ramach programu Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego w dwóch blokach imprez sportowych:

A. Igrzyska Młodzieży Szkolnej - Szkoły Podstawowe

B. Gimnazjada – Szkoły Gimnazjalne

W ramach sportu szkolnego organizowana jest również Szkolna Liga Biegów Przełajowych, w której średnio bierze udział około 400 uczestników z przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych. Gmina Police organizuje również współzawodnictwo sportowe w ramach Ligi Szkół Wiejskich i Małych, które cieszy się dużą popularnością. Program i regulamin imprez sportowych dostosowany jest do możliwości tych szkół (liczby uczniów w oddziałach). W celu realizacji tych zadań Gmina Police zatrudnia osoby do organizacji, prowadzenia i sędziowania zawodów sportowych organizowanych w ramach sportu szkolnego.

Baza sportowo - rekreacyjna

1. Gminne Centrum Edukacji i Rekreacji w Trzebieży ul. Leśna 15.
2. Miejska Przystań Żeglarska w Policach przy ul. Konopnickiej 12.
3. Kompleks Rekreacyjny - Sportowo w Policach przy ul. Piaskowej 97.
4. Zespół Obiektów Sportowych w Policach przy ul. Siedleckiej 2b.
5. Kompleksy Boisk Sportowych „ORLIK 2012”
- w Tanowie przy ul. Szkolnej

- przy SP 1 w Policach

- przy SP w Niekłończycy

6. Kompleks Rekreacyjno – plażowy w Trzebieży przy ul. Spacerowa 15.

7. Obiekt Sportowo – Rekreacyjny w Trzebieży przy ul. Rybackiej 26.

I.3.9. Bezpieczeństwo publiczne

Stan bezpieczeństwa w gminie w znacznym stopniu jest zdeterminowany przez funkcjonowanie stosownych jednostek powołanych w tym celu. Przy ul. Kasprowicza w Policach zlokalizowana jest Komenda Powiatowa Policji. Gmina Police przeznacza środki dla Komendy Powiatowej Policji w Policach, na zakup paliwa do samochodów służbowych i łodzi patrolowej, rekompensatę pieniężną za czas służby przekraczający normy dla policjantów pełniących dodatkowe służby: w sezonie letnim w dni wolne od pracy, tj. soboty i niedziele w miejscowości Trzebież, na patrole policyjne w autobusach komunikacji miejskiej i gminnej w celu poprawy bezpieczeństwa pasażerów.

W 2008 r. Komenda Powiatowa Policji w Policach posiadała **127** etatów, z czego:

- **38** etatów w ogniwach patrolowo-interwencyjnych,
- **17** etatów dzielnicowych,
- **29** innych etatów w pionie prewencji,
- **39** etatów w służbach dochodzeniowych i kryminalnych.

W 2008 r. stwierdzono ogółem **1851** przestępstw, w tym:

- zabójstwa - **4**

- zgwałcenia - **3**

- kradzieże (bez samochodu) – **321**

- kradzieże samochodu - **8**

- bójki i pobicia - **21**

- przestępstwa gospodarcze - **68**

W 2008 roku **108** nieletnich popełniło **272** czyny karalne. Komenda Powiatowa Policji w Policach podczas realizowania zadań na rzecz zapobiegania patologiom i przestępczości współpracuje m. in. ze Strażą Miejską, Strażą Graniczną, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zakładem Opieki Zdrowotnej, dyrektorami i pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi. Komenda Powiatowa Policji w Policach zasięgiem swego działania obejmuje obszar całego powiatu tj. obszar czterech gmin: Police, Dobra, Kołbaskowo i Nowe Warpno. W strukturze KPP Police funkcjonuje samodzielna jednostka, jaką jest Komisariat Policji w Mierzynie, którego funkcjonariusze wykonują swoje obowiązki na terenie dwóch gmin: gminy Dobra oraz gminy Kołbaskowo. Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminach Police i Nowe Warpno spoczywa na funkcjonariuszach Komendy Powiatowej Policji w Policach.

Tabela 24 Zestawienie liczby przestępstw stwierdzonych w odniesieniu na poszczególne gminy

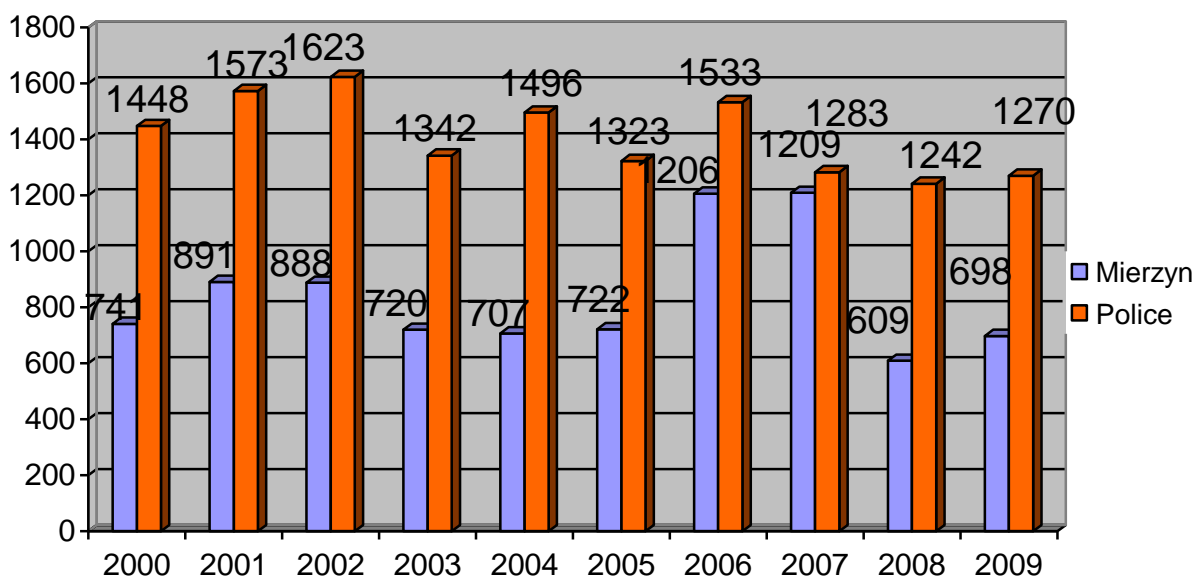
Nazwa gminy	Przestępstwa		mieszkańcy	
	liczba	% udział do ogółem w powiecie	liczba	% udział do ogółem w powiecie
Dobra	454	23%	14 250	21,22%
Kołbaskowo	244	12%	9 671	14,40%
Nowe Warpno	25	2%	1 548	2,30%
Police	1245	63%	41 697	62,08%
Powiat – razem	1968	100%	67 166*	100%

*liczba mieszkańców podana na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Policach – strona internetowa

Powyższe zestawienie obrazuje ścisłą zależność między ilością przestępstw, a ilością mieszkańców gminy, co wyraźnie ujawnia procentowe zestawienie udziału mieszkańców i przestępstw do ogółu tych wartości.

Na 1968 przestępstw popełnionych w powiecie; 1245 - miało miejsce na terenie gminy Police (w 2007 r. – 1257, w 2008r. - 1221)

Największa liczba czynów stwierdzonych odnotowana jest na terenie miasta i gminy Police. Powodowane jest to wprost proporcjonalnym stosunkiem liczby mieszkańców do liczby przestępstw stwierdzonych.

Rysunek 8 Rozkład przestępczości na terenie powiatu polickiego

Straż Miejska w Policach wykonuje zadania z zakresu utrzymania spokoju i porządku w miejscach publicznych wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego. W tym celu działają patrole piesze, rowerowe, zmotoryzowane oraz wspólne z funkcjonariuszami Policji.

Strażnicy zwracają szczególną uwagę na wykonanie uchwały Rady Miejskiej Nr XL/309/05 z dnia 29 grudnia 2005 roku w sprawie ustalenia zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Police, na przestrzeganie znowelizowanej Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości oraz Uchwały Nr

XLIX/337/94 Rady Gminy i Miasta w Policach z dn.25.04.1994r. (z późniejszym zmianami) oraz w sprawie opłaty targowej. Stałą kontrolą objęta jest m.in. ścieżka rekreacyjno- dydaktyczna „Zielona sala gimnastyczna” oraz Park Solidarności. W okresie letnim zwiększane są kontrole w rejonach turystyczno wypoczynkowych takich jak Trzebież, Bartoszewo oraz miejsca nielegalnych kąpielisk.

W celu eliminowania zagrożeń, przestępstw, wykroczeń i uchybień porządkowych straż współdziała z organami administracji państwowej, samorządowej, organizacjami społecznymi oraz mieszkańcami.

Do 2008 r. Miasto Police posiadało 5 stanowisk z kamerami monochromatycznymi obrotowymi, z sygnałem przesyłanym do centrum monitorowania w Komendzie Powiatowej Policji. Obecnie na terenie miasta Police zamontowanych zostało 11 nowych stanowisk kamerowych z wykorzystaniem kolorowych, dualnych, szybkoobrotowych kamer Bosch z 26-krotnym zoomem optycznym. W każdej kamerze zastosowano dyski twarde o pojemności 250 GB/ na kamerę, co pozwoli na ciągłą rejestrację obrazu przez około 30 dni. Stanowiska kamerowe zostały usytuowane na: pl. Chrobrego (ściana budynku biblioteki), ul. Wyszyńskiego przy CHU Kinga (stup sygnalizacji ulicznej), skrzyżowaniu ul. Wyszyńskiego z ul. Piłsudskiego (były budynek hotelowy), ul. Bankowej 18, ul. 26 Kwietnia, na skrzyżowaniu ul. Sikorskiego z ul. Grunwaldzką, ul. Wróblewskiego 9, ul. Piaskowej 70, ul. Wyszyńskiego 52, ul. Bankowej 4a i ul. Piaskowej 28c. Dodatkowo zainstalowane zostaną dwie kamery stacjonarne (z demontażu) na budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Stefana Batorego 3 oraz dwie kamery na budynku KP Policji przy ul. Siedleckiej. Obraz z kamer przesyłany jest do dwóch centrów monitorowania zlokalizowanych w KP Policji oraz w siedzibie Straży Miejskiej. W obu centrach monitoringu możliwy jest podgląd obrazu z kamer i nagrań archiwalnych za pomocą komputera z dedykowanym oprogramowaniem Bosch VIDOS - licencjonowanego dla 16 punktów kamerowych. W każdym centrum obraz oglądany jest na 40” monitorach podglądu.

I.3.10. Aktywność mieszkańców

Aktywność mieszkańców jest podstawową drogą do stworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Rozwija kapitał ludzki, zasoby umiejętności, informacji, kultury, wiedzy i kreatywności jednostek oraz związki pomiędzy ludźmi i organizacjami. Aktywność obywatelska mierzona w Gminie Police frekwencją wyborczą jest zadowalająca. Świadczą tym wyniki ostatnich wyborów prezydenckich (lipiec 2010 r.). Frekwencja wynosiła:

- ogólnopolska 55,31%

- zachodniopomorskie 52,28%

- powiat policki 53,79

- gmina Police – 51,38

W wyborach do Sejmu i Senatu RP z 21.10.2007 r. frekwencja ogólnopolska wynosiła 53,88%, a w gminie Police – 54,56.

I.3.11. Stan zasobów mieszkaniowych

Działalność w zakresie gospodarki komunalnej prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach (ZGKiM). Przedmiotem działalności Zakładu jest administrowanie zasobami mieszkaniowymi, obiektami i urządzeniami komunalnymi oraz świadczenie usług związanych z prowadzoną działalnością. Ogółem powierzchnia zasobów administrowanych przez Zakład na koniec

września 2009 r. wynosiła 159.452,70 m² z czego 68,94 % są to zasoby własne Gminy, a pozostała część to zasoby osób fizycznych lub prawnych. Ilość lokali administrowanych przez Zakład na koniec września 2009 r. wyniosła 2.999 z czego 92,76 % to lokale mieszkalne, a pozostała część to lokale użytkowe. Liczba osób zamieszkałych w lokalach komunalnych wynosiła 7.529 osób. Przeciętna powierzchnia lokalu wynosiła 51,07 m², a przeciętna liczba osób zamieszkałych w lokalu wynosiła 3.

Tabela 25 Liczba i powierzchnia lokali administrowanych przez Gminę w latach 2002 – 2009

	2002	2003	2004	2006	2007	2008	IX.2009
Liczba lokali [szt.]	2.837	2.868	2.869	3.010	2.985	2.974	2.999
Powierzchnia lokali [t m2]	153	154	154	158	157	157	159

I.3.12. Organizacja pozarządowe

Organizacje pozarządowe odgrywają ogromne znaczenie w życiu publicznym służąc kreowaniu społeczeństwa obywatelskiego i rozwiązywaniu problemów społecznych. Rolą organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, oprócz realizacji celów statutowych, jest również włączenie się w budowanie samorządności lokalnej. W Gminie Police działa szereg organizacji, które podejmują działania na rzecz ochrony środowiska, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ochrony i promocji zdrowia oraz aktywizacji osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej i przeciwdziałania patologiom. Stowarzyszenia prowadzą także aktywną działalność w zakresie poradnictwa dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej w zakresie prawa pracy i bezrobocia, ochrony praw lokatorów, prawa rodzinnego, cywilnego i konsumenckiego. W Policach funkcjonują stowarzyszenia, które działają na rzecz wyrównania szans osób z upośledzeniem umysłowym, zrzeszają osoby niepełnosprawne intelektualnie, członków ich rodzin, opiekunów prawnych i przyjaciół w celu tworzenia warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka i promowania ich aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

I.3.13. Mniejszości narodowe

W mieście Police mieszka niewielki odsetek mniejszości greckiej. Jej obecność jest następstwem krwawej wojny domowej, która rozpoczęła się w Grecji jeszcze w latach okupacji hitlerowskiej pomiędzy komunistami a prawicowymi zwolennikami monarchii. Klęska komunistów i stosowane wobec nich oraz ich zwolenników środki zapobiegawcze zmusiły ich do szukania schronienia za granicą – w tym w Polsce. W latach 50. XX wieku osiedla otaczające Stare Miasto w Policach były zamieszkiwane głównie przez uchodźców z Grecji i Macedonii. Obecnie miasto zamieszkuje nieliczni przedstawiciele tych narodowości, którzy podejmują jednak starania dla zachowania tradycji i obyczajów. Sprzyja temu funkcjonowanie właściwie zagospodarowanych przestrzeni publicznych w mieście, które umożliwiają mniejszości narodowej i samorządowi wspólną organizację przedsięwzięć plenerowych o charakterze kulturowym. Mniejszość grecka i macedońska nie stanowią grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społeczno-gospodarczym.

I.3.14. Dotychczasowe działania rewitalizacyjne

Uchwałą nr XXXV/250/05 Rady Miejskiej w Policach z dnia 28 czerwca 2005 roku radni przyjęli Program rewitalizacji dla gminy Police na lata 2005-2008 – 2013.

W ramach Celu szczegółowego 1 Poprawa infrastruktury drogowej zrealizowano następujące zadania inwestycyjne:

– Modernizacja ulicy Kard. Wyszyńskiego w Policach

Modernizacja objęła budowę i wymianę konstrukcji nawierzchni ulicy oraz ciągów pieszych pomiędzy ulicami Józefa Piłsudskiego i Piaskową – łącznie 796 m, budowę ronda. W rezultacie nastąpiła poprawa bezpieczeństwa i warunków ruchu pojazdów i pieszych. Modernizacja wykonana w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych miała na celu poprawę miejskiego systemu komunikacyjnego w obszarze śródmiejskim wpływając na zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej i funkcjonalności powiązań komunikacyjnych miasta. Zakres projektu obejmował korektę geometrii skrzyżowań, zjazdów, zatok autobusowych, uzupełnienie elementów organizacji i bezpieczeństwa ruchu oraz poprawę infrastruktury sieci ciepłowniczej i kanalizacji deszczowej. Projekt jest komplementarny z inwestycją w zakresie modernizacji budynków przy ulicy Bankowej w Policach i podniesienia atrakcyjności terenu handlu i usług.

- Budowa ścieżek rowerowych w ciągu ulic: Rurowej, Kuźnickiej i Jasienickiej w Policach.

Budowa ciągu rowerowego o długości 2900 mb. miała na celu usprawnienie układu komunikacyjnego oraz dostosowanie do parametrów i standardów europejskich. Trasa ścieżek łączy Zakłady Chemiczne „POLICE” SA od strony zachodniej z nową częścią osiedlową miasta Police (ul. Roweckiego) - odcinek ul. Rurowej i Kuźnickiej a od strony wschodniej ze starą częścią miasta na odcinku ul. Jasienickiej. Podstawowym celem poprawy ruchu komunikacyjnego w tym rejonie było zwiększenie dostępności komunikacyjnej i bezpieczeństwa ruchu pojazdów na trasie dojazdu do terenów przemysłowych Zakładów Chemicznych i terenów inwestycyjnych Parku Przemysłowego.

Projekt pn. „**Rozbudowa tras rowerowych w Policach – ekologiczna i bezpieczna alternatywa transportowa. Realizacja koncepcji transgranicznego szlaku rowerowego wokół Zalewu Szczecińskiego**” otrzymał dofinansowanie ze środków Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG III A.

W ramach Celu szczegółowego 2 – Rozwój zasobów mieszkaniowych i lokali użytkowych

- Modernizacja budynków przy ul. Niedziałkowskiego w Policach

W obszarze Projektu Zintegrowanego na terenie osiedla Stare Miasto, przy ul. Niedziałkowskiego wyremontowano budynki socjalne. Budynki stanowiły pozostałość infrastruktury przemysłowej (hotele robotnicze) i były w bardzo złym stanie technicznym. Wykonano ich kompleksową modernizację i przeznaczono na cele wyłącznie mieszkaniowe ściśle powiązane z realizacją inwestycji *Modernizacja budynków przy ulicy Bankowej 9 i 11 w Policach* do zasiedlenia jako lokale rotacyjne lub docelowe. Projekt objął również poprawę towarzyszącej infrastruktury rekreacyjnej (plac zabaw, mała architektura zieleni). Przedsięwzięcie było realizowane w połączeniu z działaniami w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W roku 2010 przy wsparciu środków Rządowego Funduszu Wsparcia wybudowano nowy budynek socjalny z 32 mieszkaniami przeznaczonymi maksymalnie dla 126 osób. Po oddaniu do użytku nowego obiektu mieszkalnego pozostanie do wyburzenia 1 budynek zlokalizowany przy ul. Niedziałkowskiego 12d. Ponadto, w

ramach rewitalizacji poprawiono nawierzchnię ciągów pieszych, zmodernizowano elewacje lokali usługowych oraz place zabaw.

- Budowa nowych budynków mieszkaniowych przy ul. Bankowej 9-11 w Policach

Projekt jest w realizacji. W roku 2009 został oddany do użytku pierwszy wielorodzinny budynek z mieszkaniami komunalnymi. Kolejne dwa są w trakcie budowy. Docelowo projekt przewiduje zabudowę ośmiu budynków w kwartale ulic: Bankowa, PCK, Piłsudskiego i Wyszyńskiego.

W ramach Celu szczegółowego 3 Rozwój infrastruktury społecznej, kulturalnej i turystycznej

- Budowa kompleksu rekreacyjnego w Trzebieży

W ramach projektu „Budowa kompleksu turystycznego w Trzebieży”, który otrzymał dofinansowanie ze środków INTERREG IIIA. Inwestycja objęła zagospodarowanie terenu kompleksu plażowego, tworząc polską ofertę turystyczną regionu na trasie Uckerseen – Zalew Szczeciński -Police. Odtworzono aleję spacerową, równoległą do linii brzegowej w miejscu istniejącej niegdyś promenady o powierzchni 5 367,29 m² wraz z oświetleniem. Aleję wykonano z czerwonej kostki betonowej i połączyła ona ośrodek wypoczynkowy z pętlą autobusową. Teren uzbrojono. Na powierzchni 36 000 m² powstał kompleks rekreacyjny z polem biwakowo – campingowym dla 180 obozowiczów, punktem pierwszej pomocy medycznej, zespołem sanitariatów i przebieralni, placem zabaw dla dzieci i 3 wielofunkcyjnymi boiskami do gry. Kompozycja przestrzenna oparta jest na dwóch przecinających się osiach: równoległej i prostopadłej do linii brzegowej. Zwieńczeniem inwestycji jest okrągły plac (agora) z widokiem na plażę i obiektem małej gastronomii.

W obszarze Ładu ekologicznego Cel szczegółowy 1 Ochrona środowiska zrealizowano zadanie:

- Budowa stacji uzdatniania wody w ramach kompleksowej poprawy jakości wody w Gminie Police"

Przedsięwzięcie otrzymało dofinansowanie ze ZPORR stanowiło najważniejszy i największy etap poprawy jakości wody w Gminie Police. Wykonano modernizację stacji wodociągowych w celu uzyskania większej wydajności z kontrolowanych odwiertów w ujęciu o wysokich normach jakości wody pitnej, jak i niezawodność jej dostaw do odbiorców. System bazuje na ujęciach w Tanowie, Policach i Trzebieży, połączonych magistralami.

W ramach Ładu gospodarczego Gminy Powiatu Polickiego i Starostwo Powiatowe w Policach założyły Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego Powiatu Polickiego, którego celem jest m.in. podejmowanie działań wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa oraz osoby podejmujące działalność gospodarczą i promocja powiatu.

W obrębie Ładu instytucjonalnego wdrożono projekt "**Poprawa infrastruktury informatycznej Urzędu Gminy w Policach i wdrożenie systemu obiegu dokumentów**", również dofinansowany ze ZPORR. Celem przedsięwzięcia była rozbudowa i modernizacja infrastruktury informatycznej Urzędu Gminy w Policach na potrzeby przygotowania administracji do wdrożenia elektronicznego systemu obiegu dokumentów, elektronicznej archiwizacji dokumentów oraz rozwoju elektronicznych usług dla ludności z wykorzystaniem podpisu elektronicznego.

W obszarze Projektu Zintegrowanego dotychczas zrealizowane działania objęły dodatkowo renowację zabytkowej kruchty na rynku Starego Miasta i jej przeznaczeniu na działalność Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej.

II. Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – gospodarczego gminy i regionu

Lokalny Program Rewitalizacji zmierzający do uporządkowania „starej tkanki urbanistycznej”, renowacji budynków znajdujących się na rewitalizowanym terenie, a także poprawy funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych jest adekwatny do realizacji zbiorów priorytetowych celów i kierunków zapisanych w dokumentach takich jak:

II.1.1. Strategia Rozwoju dla Gminy Police do 2020 roku.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju dla Gminy Police do 2020 roku, misja gminy przedstawia się następująco:

**Gmina Police to przestrzeń,
możliwości, przyjazne środowisko
- tu warto żyć i inwestować**

Po przeprowadzeniu analizy SWOT wyróżniono 4 priorytety rozszerzone na cele strategiczne gminy:

Priorytet 1 Poprawa konkurencyjności Gminy Police

Priorytet 2 Trwały rozwój gospodarczy

Priorytet 3 Poprawa jakości życia mieszkańców

Priorytet 4 Zachowanie, ochrona i wykorzystanie walorów środowiska naturalnego

W ramach priorytetu I jako cele strategiczne wyznaczono rozwój infrastruktury komunalnej i zrównoważony rozwój przestrzenny.

Tematyka priorytetu odnosi się do walorów przyrodniczych, urbanistycznych, kształtowania wizerunku gminy, oraz podnoszenia standardów zarządzania przestrzenią publiczną. Jednym z podstawowych problemów gminy jest deficyt zasobów mieszkaniowych. W związku z ograniczonym budżetem konieczne jest poszukiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zróżnicowanego budownictwa odpowiadającego potrzebom mieszkańców. W tym budownictwa komunalnego i socjalnego.

W ramach priorytetu II jako cel strategiczny wyróżniono dywersyfikację gospodarczą gminy. Przedsięwzięcia w ramach priorytetu powinny zostać skierowane na kreowanie nowoczesnej i zrównoważonej gospodarki, gminy otwartej na inwestorów, partnerów gospodarczych i turystów oraz stymulowanie rozwoju gminy jako ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym. Podstawą dla rozwoju gospodarczego jest budowa i modernizacja infrastruktury mającej na celu wykorzystanie potencjału turystycznego oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Jednym z najistotniejszych problemów gminy Police jest bezrobocie. Małe i średnie przedsiębiorstwa zaczynają odgrywać coraz większą rolę w gospodarce narodowej stanowiąc źródło wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy. Realizacja działań w zakresie rozwoju gospodarczego podyktowana jest koniecznością stworzenia warunków dla wzrostu przedsiębiorczości, rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz poprawy ich konkurencyjności na rynku europejskim. Podejmowane działania służą ożywieniu gospodarczemu, wzrostowi zatrudnienia i tworzeniu przyjaznych warunków zarówno dla rozwoju przedsiębiorczości jak i przyciągania inwestorów zewnętrznych. Realizacja działań w zakresie wspierania rozwoju gospodarczego nierozdzielnie wiąże się z działaniami podejmowanymi w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej oraz w zakresie rozwoju zasobów ludzkich.

Natomiast w ramach priorytetu III jako cele strategiczne wytyczono dostęp do atrakcyjnej oferty sportowo – rekreacyjnej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu i wspieranie aktywności lokalnej.

Mieszkańcy gminy są najważniejszym adresatem działań samorządu. Podstawowym zadaniem władz lokalnych jest podnoszenie jakości życia członków lokalnej wspólnoty. Proponowane w ramach priorytetu przedsięwzięcia są związane z ustawowymi kompetencjami władz lokalnych, jednak powodzenie wielu zadań i inicjatyw może zostać ułatwione i rozszerzone przez wsparcie ze strony organizacji społecznych i gospodarczych.

Działania podejmowane w ramach priorytetu są ukierunkowane na zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz stworzenie możliwości dla rozwoju indywidualnego, podnoszenia poziomu życia, zapewnienia dostępu do wiedzy, informacji, aktywnych form wypoczynku, oferty kulturalnej i sportowej. Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz ochrony zdrowia, rozwoju zasobów ludzkich, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, tworzenia równych szans, zapobiegania zjawiskom bezrobocia i bezdomności, aktywizacji środowisk dziecięcych i młodzieżowych pozwoli na wzmocnienie lokalnych więzi i integracji środowisk. Bogata oferta organizacji pozarządowych na polu oświaty zapełnia luki instytucjonalne i systemowe, obejmując grupy środowiskowe, rozwiązując specyficzne problemy, uzupełniając działania podejmowane przez samorząd i placówki wychowawcze.

Cele strategiczne priorytetu IV Strategii odnoszą się bezpośrednio do rewitalizacji -rewitalizacja i ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy i zagospodarowanie terenów zielonych.

Tereny zielone w dużej mierze stanowią o komforcie życia mieszkańców. Pełnią funkcje estetyczne, rekreacyjne i zdrowotne. Bliskość i dostępność do terenów zieleni ma istotne znaczenie dla podnoszenia jakości życia mieszkańców tworzenia przyjaznego otoczenia dla życia, pracy i wypoczynku.

II.1.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Możliwość gospodarczego rozwoju, koniecznego dla poprawy warunków życia mieszkańców stwarzają dogodne położenie geograficzne, zasoby przyrodnicze, infrastruktura produkcyjna, społeczna i techniczna oraz zasoby siły roboczej. Możliwości rozwoju determinowane są koniecznością dostosowania trendów rozwojowych poszczególnych funkcji gospodarczych, poprawą stanu środowiska przyrodniczego, poprawą i ochroną warunków życia mieszkańców. Głównymi problemami dotyczącymi rozwoju, mającymi wpływ na podniesienie poziomu gospodarczego są m.in.: poprawienie standardu życia mieszkańców w zakresie infrastruktury społecznej technicznej oraz ochrona i unikatowych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.

II.1.3 Plany zagospodarowania przestrzennego.

Projekty ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji muszą być zgodne z ustaleniami Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla Miasta Police.

1. **miasto Police - plan "Asfaltowa"** - Uchwała nr LV/328/98 Rady Miejskiej w Policach z dn. 18.06.1998r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Police w rejonie ul. **Asfaltowej**. (*Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego, Nr 17, Poz. 124 z 25 lipca 1998r.*) Stan prawny uchwały: obowiązująca, w części zmieniona uchwałą pn. „Palmowa”.

2. **miasto Police - plan "Police Wschód"** - Uchwała nr XXXIX/301/01 Rady Miejskiej w Policach z dn. 26.06.2001r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, dla obszaru położonego na południe od ulic: Grunwaldzka, Goleniowska i na wschód od linii

kolejowej Szczecin-Trzebież, tzw. „**Police-Wschód**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 28, Poz. 600 z dnia 24 sierpnia 2001r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca, w części zmieniona uchwałą pn. „Palmowa”, „Kwartały: Kresowa i Mazurska”, „Port II”.

3. **miasto Police - plan "Stare Police"** - Uchwała nr XI/85/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 08.07.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, w części dotyczącej „**Starych Polic**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 67, Poz. 1197 z dnia 21 sierpnia 2003r.). Stan prawny uchwały: Obowiązująca, w części zmieniona uchwałą pn. „Port II”.

4. **miasto Police - plan "Palmowa"** – Uchwała nr XI/86/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 08.07.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, dla obszaru położonego pomiędzy ulicami Palmową Nadbrzeżną i Asfaltową oraz pomiędzy ulicami Świerkową, Asfaltową i torami kolejowymi, tzw. „**Palmowa**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 67, Poz. 1198 z dnia 21 sierpnia 2003r.). Stan prawny uchwały: obowiązująca.

5. **miasto Police - plan "Mijanka Policka"** – Uchwała nr XVII/124/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 30.12.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, w części dotyczącej:

1) przebiegu istniejących rurociągów i obszaru stacji przeładunkowej kwasu siarkowego i amoniaku na „**Mijance Polickiej**”,

2) terenu budownictwa mieszkaniowego przy ul. T. Kościuszki 40-59.

Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 8, Poz. 151 z dnia 30 stycznia 2004r. Stan prawny: obowiązująca.

6. **miasto Police - plan "Jasienica"** – Uchwała nr XVII/127/03 Rady Miejskiej w Policach z dn. 30.12.2003r. w sprawie zmian w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego miasta Police, dla obszaru położonego na północ od rzeki Gunicy, tzw. „**Jasienica**”. (Dz. Urz. Woj. zachodniopomorskiego Nr 9, Poz. 171 z dnia 9 lutego 2004r.). Stan prawny: obowiązująca.

II.1.4. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 jest punktem odniesienia do wszelkich działań rozwojowych na terenie województwa wspierających procesy rozwojowe regionu. Wśród wielu funkcji pełnionych przez Strategię za najważniejsze uznaje się: przyciąganie inwestorów, wyrównywanie dysproporcji rozwojowych w sensie społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Strategia określa misję regionu, którą jest:

„Stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”.

Wśród celów strategicznych wyróżniono m.in. zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu, racjonalną gospodarkę zasobami, budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności oraz wzrost tożsamości i spójności przestrzennej regionu. Konkurencyjność regionu będzie wzmocniana przez cele kierunkowe, m.in. poprzez wspieranie struktur funkcjonalno – przestrzennych i aktywizację regionalnych ośrodków rozwoju liczących od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców. Inwestycje podnoszą jakość przestrzeni, a przez to tworzą warunki do wzrostu gospodarczego i poprawy jakości życia

społecznego. Racjonalna gospodarka zasobami oznacza m.in. właśnie rewitalizację obszarów zurbanizowanych. Otwarta i konkurencyjna społeczność będzie budowana przez kształtowanie postaw przedsiębiorczych i budowanie społeczeństwa uczącego się. Wzrost tożsamości i spójności przestrzennej regionu będzie realizowany poprzez wzmacnianie tożsamości społeczności lokalnych, rozwój rekreacji i przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej.

II.1.5 Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013

Realizacja Programu ma na celu wspieranie rozwoju województwa, zmierzającego do zwiększenia jego konkurencyjności, spójności gospodarczej, terytorialnej, społecznej i wzrostu poziomu życia mieszkańców. W diagnozie sytuacji społeczno – gospodarczej województwa jest ujęty Szczeciński Obszar Metropolitalny, w obręb którego wchodzi Police. Gminy podmiejskie Szczecina wykazują cechy zurbanizowania przestrzennego i społecznego. Wśród nich znajdują się prężnie rozwijające się miasta średniej wielkości – m.in. Police. Szczeciński Obszar Metropolitalny jest obszarem koncentracji potencjału społeczno – gospodarczego regionu. Jednym z największych problemów tej części województwa jest brak koordynacji planowania przestrzennego. Jakość przestrzeni miejskiej regionu pozostaje w dalszym ciągu wysoce niedofinansowana. Nakładów finansowych wymagają działania związane z rewitalizacją zdegradowanych obszarów miejskich. Na terenie metropolii i przyległych do nich gmin występuje duży udział zdekapitalizowanej zabudowy mieszkaniowej o niskim standardzie oraz przestrzeni publicznej o niskiej jakości. Obecny stan przestrzeni miejskiej wpływa negatywnie na standard życia mieszkańców oraz nie zachęca potencjalnych przedsiębiorców do inwestowania.

Celem głównym Programu jest rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Negatywny wpływ na atrakcyjność Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego ma niszcząca od lat tkanka architektoniczna. Degradacja tych obszarów stwarza niejednokrotnie zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Często na tych terenach występuje kumulacja negatywnych zjawisk ekonomiczno-społecznych, takich jak np. wysokie bezrobocie, niski poziom aktywności gospodarczej, natężenie występowania zjawisk patologicznych, wysoki stopień przestępczości.

Istniejące obszary zdegradowane społecznie i gospodarczo wymagają realizacji programów rewitalizacyjnych prowadzących do poprawy stanu przestrzeni zurbanizowanych oraz zwiększenia ich atrakcyjności inwestycyjnej. Wsparcia wymagają szczególnie programy rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, w tym starej zabudowy mieszkaniowej. Dla współczesnych obszarów metropolitalnych istotne jest również kreowanie ich dobrego wizerunku, jako miejsc przyjaznych mieszkańcom, turystom i inwestorom.

Celem głównym osi priorytetowej 6 – Rozwój funkcji metropolitalnych jest budowanie potencjału rozwojowego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Jednym z celów szczegółowych jest rewitalizacja i racjonalne zagospodarowanie obiektów i obszarów o znaczeniu metropolitalnym. Wspierane będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z Lokalnych Programów Rewitalizacji, obejmujące kompleksową rewitalizację zdegradowanych obszarów. Wiąże się to także z tworzeniem wysokiej jakości stref publicznych w miastach. Rewitalizacja terenów śródmiejskich sprzyjać będzie tworzeniu stref administracyjno-biznesowych oraz gospodarczych. Do wsparcia w ramach rewitalizacji oraz infrastruktury mieszkalnictwa, kwalifikowane będą tylko i wyłącznie operacje wynikające z Lokalnego Programu Rewitalizacji, przygotowywanego przez jednostkę samorządu terytorialnego, o charakterze kompleksowym i jednocześnie skoncentrowanych na jasno zdefiniowanym obszarze określonym uprzednio w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

II.1.6 Inne dokumenty dotyczące polityk społeczno – gospodarczych

Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności.

Rada Unii Europejskiej w dniu 06.10.2006 r. decyzją nr 2006/702/WE przyjęła Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności. W załączniku do ww. Decyzji zawarto strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, jako indykatywne ramy dla państw członkowskich w zakresie opracowania narodowych strategicznych ram odniesienia i programów operacyjnych na lata 2007–2013. W punkcie 2 załącznika do Decyzji nr 2006/702/WE wskazano na „Terytorialny wymiar polityki spójności” poprzez wskazanie na wkład miast we wzrost i zatrudnienie (pkt 2.1 załącznika). W punkcie tym Rada Unii Europejskiej stwierdziła, iż:

- „Miasta i obszary miejskie stanowią jednak obszar skupiający nie tylko szanse, lecz również wyzwania. Uwagi wymagają szczególne problemy stojące przed obszarami miejskimi, takie jak bezrobocie i wykluczenie społeczne (w tym problem osób pracujących, a żyjących w ubóstwie), wysokie i coraz wyższe wskaźniki przestępczości, rosnące zagęszczenie i istnienie obszarów kryzysowych w obrębie miast.”

Zgodnie z Decyzją Rady Unii Europejskiej programy skoncentrowane na obszarach miejskich mogą przybierać kilka różnych form, a jednym z nich są „(...) środki promowania wewnętrznej spójności w obszarach miejskich, zmierzające do poprawy sytuacji dzielnic kryzysowych. Działania takie nie tylko przynoszą korzyści samym tym dzielnicom, ale zmniejszają również presję w kierunku nadmiernego rozrostu miast i suburbanizacji, towarzyszącą poszukiwaniu lepszych warunków życia.”

Decyzja nr 2006/702/WE stwierdza ponadto, iż:

- „Duże znaczenie mają środki zmierzające do odnowy środowiska fizycznego, rewitalizacji (...) oraz ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego i historycznego, co może przynieść uboczne korzyści dla rozwoju turystyki i spowodować stworzenie bardziej atrakcyjnych miast, chętnie zamieszkiwanych przez ludzi. Regeneracja istniejących przestrzeni publicznych i terenów przemysłowych może także odgrywać ważną rolę przy przeciwdziałaniu nadmiernemu rozrostowi miast i suburbanizacji, jak też wspieraniu w ten sposób tworzenia warunków niezbędnych do zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego.

W bardziej ogólnym ujęciu, poprzez poprawę planowania, projektowania i utrzymania przestrzeni miejskich w planowy sposób można osiągnąć zmniejszenie przestępczości w miastach, co doprowadzi do zwiększenia atrakcyjności ulic, parków i przestrzeni publicznych, które będą bezpieczne i w których będzie można czuć się bezpiecznie. Na obszarach miejskich aspekty gospodarcze, społeczne i związane z ochroną środowiska są ze sobą ściśle wzajemnie powiązane. Otoczenie miejskie wysokiej jakości jest elementem priorytet odnowionej strategii lizbońskiej, zmierzającego do uczynienia z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca pracy, życia i inwestowania.”

Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „Polityka spójności a miasta: wkład miast we wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy w regionach”.

Zgodnie z celem postawionym przez Radę Europejską na posiedzeniu w marcu 2005 r., Komisja Europejska zaproponowała, aby wzmocnić wkład polityki spójności na rzecz wzrostu i zatrudnienia w okresie 2007-2013. Strategiczne wytyczne Wspólnoty na lata 2007-2013 obejmują szczególną uwagę specyficzne potrzeby niektórych terenów, takich jak strefy terenów miejskich. Wspierają one stosowanie „podejścia zintegrowanego” w polityce spójności. Celem tego podejścia jest nie tylko wspieranie wzrostu i zatrudnienia, ale również realizacja zadań społecznych i z zakresu ochrony środowiska. Znaczenie kwestii miejskich zostało uznane w czasie kolejnych prezydencji UE, w szczególności w ramach nieformalnych posiedzeń Rady w Rotterdamie w listopadzie 2004 r. i w Bristolu w grudniu 2005 r., gdzie komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „Polityka

spójności a miasta: wkład miast we wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy w regionach” został przedstawiony w postaci dokumentu roboczego. Ponadto, w swoim sprawozdaniu w sprawie wymiaru miejskiego w kontekście rozszerzenia, Parlament Europejski przyjął z zadowoleniem włączenie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich do polityki spójności. Zwrócił się również do Rady, aby zapewniła monitorowanie tego środka w ramach rocznych sprawozdań dotyczących wdrożenia strategii, zgodnie z art. 29 i 30 wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych.

Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „Polityka spójności a miasta: wkład miast we wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy w regionach” jest odpowiedzią Komisji na wymienione wnioski. Komunikat ten podkreśla niektóre szczególne aspekty wymiaru miejskiego, które mogą stać się istotne w tym kontekście. Jego uzupełnieniem jest dokument roboczy służb Komisji, który rozwija analizy i zamieszcza uzasadnienie dla działań proponowanych w niniejszym komunikacie. Przedstawione w komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „Polityka spójności a miasta: wkład miast we wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy w regionach” propozycje działań opierają się na analizie danych statystycznych (wynikających w szczególności z audytu miejskiego), oraz na efektach zaobserwowanych w czasie wdrażania działań miejskich w ramach funduszy strukturalnych i innych działań finansowanych przez UE.

W komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego „Polityka spójności a miasta: wkład miast we wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy w regionach” stwierdzono, iż „...aby wzmocnić atrakcyjność miast, należy wziąć pod uwagę cztery fundamentalne kwestie: transport, dostępność i mobilność; dostęp do usług i infrastruktury; środowisko naturalne i fizyczne; sektor kulturalny...”.

W zakresie dotyczącym kwestii środowiska naturalnego i fizycznego komunikat proponuje jak jeden z wielu następujący kierunek działań: „...Rewitalizacja (...) i odnowienie przestrzeni publicznej – to poprawi jakość usług oraz dany obszar raz pozwoli równocześnie nie zużywać terenów dziewiczych...”

Program Operacyjny „Kapitał Ludzki” na lata 2007-2013

Program Operacyjny Kapitał Ludzki wpisuje się w cel główny NSRO 2007 – 2013, realizując przede wszystkim drugi cel horyzontalny, tj. poprawę jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej. PO Kapitał Ludzki realizuje ten cel za pośrednictwem celu głównego programu, który został sformułowany jako: Wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej.

Planowane do realizacji działania dotyczące sfery społecznej stanowiącej jeden z wymiarów „Lokalnego Programu Rewitalizacji” wpisują się w realizację następujących priorytetów Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”:

Priorytet VI: „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” w zakresie dotyczącym realizacji następujących celów szczegółowych:

- Zmniejszanie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych) poprzez m.in.: ułatwianie wejścia na rynek pracy osobom z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, niepozostającym w zatrudnieniu, poprzez objęcie ich różnorodnymi formami wsparcia oraz programami aktywizacji zawodowej.

- Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych poprzez m.in.: objęcie osób w wieku 50–64 lat niepozostających w zatrudnieniu różnorodnymi formami wsparcia oraz programami aktywizacji zawodowej.

Priorytet VII: „Promocja integracji społecznej” w zakresie dotyczącym realizacji następujących celów szczegółowych:

- Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez m.in.: zapewnienie dostępu do działań aktywnej integracji, poprzez szersze zastosowanie kontraktów socjalnych oraz wdrażanie instrumentów i programów aktywizacji społeczno-zawodowej, rozwój i zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych, umożliwiających zwiększenie szans na rynku pracy, jak również usług opiekuńczych umożliwiających godzenie życia zawodowego z rodzinnym; wzmacnianie i rozwój instytucji pomocy i integracji społecznej (m.in. poprzez upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej, szkolenia, doradztwo, rozwój współpracy).
- Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej poprzez m.in.: wsparcie tworzenia i działalności podmiotów aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym; wsparcie inicjatyw samoorganizacji i samopomocy wśród osób biernych zawodowo i wykluczonych społecznie, promowanie i wspieranie zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Police.

Strategia została uchwalona przez Radę Miejską w Policach w 2006 roku. Jej misja brzmi następująco:

„Polityka społeczna prowadzona przez samorząd lokalny zapewnia naszym mieszkańcom poczucie dobrostanu, kompleksową opiekę nad rodziną, wspomaga najstarszych, służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz umożliwia pełne uczestnictwo w życiu społeczeństwa”.

Sumując uzyskane informacje i nakładając wyniki diagnozy na zakres możliwości kompetencyjnych samorządu, w „Strategii” wskazano najważniejsze obszary problemowe, których rozwiązanie powinno stać się przedmiotem działań samorządu lokalnego, a jest treścią części programowej niniejszego dokumentu. Zespół przygotowujący dokument uznał, że obszarami problemowymi, dla których należy zaprogramować działania, są w pierwszej kolejności kwestie dotyczące osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a wśród nich grupy najbardziej narażone na marginalizację, tj. osoby ubogie, w podeszłym wieku, niepełnosprawne oraz bezdomne. Równie ważna jest rodzina, którą należy wzmocnić tak, by w skuteczniejszy sposób mogła opierać się kryzysom powodowanym przez czynniki i kwestie zewnętrzne, takie jak np. bezrobocie, czy też czynniki wewnętrzne, powodujące rozpad pożycia, np. problem alkoholowy. W pośredni sposób na funkcjonowanie lokalnej społeczności wpływa również kondycja i działalność organizacji pozarządowych oraz system monitorowania i oceny pojawiających się problemów społecznych. W założenia LPR wpisują się następujące cele „Strategii”:

Cel strategiczny 1 – Stworzenie systemu pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez cele szczegółowe:

- 1. Ograniczanie ubóstwa i zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom najuboższym.**
- 2. Przeciwdziałanie bezdomności oraz wspieranie osób i rodzin w procesie wychodzenia z bezdomności.**
- 3. Poprawę jakości życia oraz zwiększenie możliwości udziału w życiu społecznym ludzi starych i chorych.**
- 4. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w życiu społecznym;**

będzie realizowany w działaniach takich jak:

- Badanie i monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego osób korzystających ze wsparcia materialnego.

- Rozwijanie szeroko rozumianego poradnictwa dla osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w tym tworzenie biur porad społecznych, przeciwdziałanie bezradności tej grupy osób.
- Tworzenie i wspieranie programów wsparcia rodzin wielodzietnych zagrożonych ubóstwem.
- Wspieranie programów propagujących i promujących wśród środowisk zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego postaw aktywnych, pomocy sąsiedzkiej, inicjowanie powstania grup samopomocy.
- Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji w środowisku lokalnym ludzi biednych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Wspieranie inicjatyw propagujących integrację środowisk z grup ryzyka socjalnego ze społecznością lokalną oraz przeciwstawiających się stereotypom na temat osób korzystających z pomocy społecznej, bezrobotnych, bezdomnych i uzależnionych.
- Stałe diagnozowanie potrzeb i bezpieczeństwa socjalnego ludzi w podeszłym wieku.
- Aktywizowanie ludzi w podeszłym wieku poprzez edukację, kulturę, rekreację, sport i turystykę.
- Wspieranie rozwoju różnych form twórczości seniorów.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym prawa do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym w szczególności poprzez kontynuację łamania barier architektonicznych w miejscach publicznych.

Cel strategiczny 3 – System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych, poprzez cele szczegółowe:

- 1. Monitoring socjalny – wypracowanie form postępowania wobec osób w sytuacji kryzysowej długotrwale pozostawania bez pracy.**
- 2. Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom bezrobotnym, w tym szczególnie bezrobotnym długotrwale i kobietom.**

będzie realizowany w działaniach takich jak:

- Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Policach w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia.
- Bieżący monitoring ofert programowych i ewentualne opracowanie projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia, w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych.
- Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, mogących stworzyć nowe miejsca pracy.

Strategia wojewódzka w zakresie polityki społecznej do 2015 roku.

Celem strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej jest zaplanowanie i realizowanie w praktyce wyznaczonych założeń rozwiązywania ważnych problemów społecznych w regionie. Dzięki strategii będzie możliwe zaplanowanie rozwoju różnych obszarów polityki społecznej i racjonalne podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców regionu. „Strategia” wskazuje priorytety i wspólny kierunek działań dla wszystkich podmiotów (samorządów terytorialnych, instytucji, placówek, organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych) działających w obszarze polityki społecznej.

Zgodnie ze „Strategią” najważniejszym problemem społecznym na Pomorzu Zachodnim jest wciąż wzrastający poziom ubóstwa i ekskluzji społecznej oraz towarzyszące temu zjawisku patologie społeczne (przestępczość, narkomania, przemoc w rodzinie, alkoholizm, itp.). Ok. 10% mieszkańców województwa korzysta już z pomocy społecznej, głównie z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

„Strategia” wśród priorytetowych kwestii społecznych dla województwa zachodniopomorskiego wymienia:

1. Do najważniejszych zadań samorządu województwa w kwestiach społecznych w regionie Pomorza Zachodniego będzie należeć podnoszenie jakości życia najuboższych mieszkańców województwa, poprzez przeciwdziałanie i ograniczenie skutków ubóstwa.

2. Zachodzące w ostatnich latach procesy demograficzne w województwie zachodniopomorskim wymuszają przyjęcie określonych kierunków polityki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa socjalnego, zwłaszcza w skali mikro społecznej, z uwzględnieniem grup zagrożonych marginalizacją społeczną np. bezrobotnych (szczególnie bezrobotnych kobiet), niepełnosprawnych, ludzi starych, klientów pomocy społecznej, itp.

3. Problemy społeczne, zwłaszcza socjalne, będą wymagały ciągłej diagnozy i analizy na wszystkich poziomach samorządności. Wobec nasilania się negatywnych skutków zjawiska marginalizacji społecznej, istnieje pilna potrzeba stworzenia spójnego systemu ewidencjonowania osób wymagających pomocy socjalnej i przepływu informacji w całym obszarze pomocy społecznej.

Misją polityki społecznej w województwie zachodniopomorskim jest podnoszenie jakości życia wśród mieszkańców regionu szczególnie tych, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym.

Celem pośrednim jest stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej.

LPR wpisuje się w:

Obszar problemowy: DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE

I. Cel strategiczny: Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.

Cel operacyjny 4: Przeciwdziałanie „dziedziczeniu” długotrwałego bezrobocia przez mieszkańców województwa.

Działanie 4.4.: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w życiu społecznym dzieci i młodzieży z domów długotrwale bezrobotnych, poprzez zapewnienie równego dostępu do dóbr, usług i kultury wpływających na rozwój młodego człowieka.

Działanie 4.5.: Inicjowanie i promowanie przez samorząd terytorialny wszelkich przedsięwzięć promujących zdrowy i aktywny styl życia wśród rodzin długotrwale bezrobotnych.

Obszar problemowy: MARGINALIZACJA GRUP SPOŁECZNYCH

III. Cel strategiczny: Przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych

Cel operacyjny 2: Aktywizacja mieszkańców województwa zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.

Działanie 2.1.: Opracowywanie i wdrażanie lokalnych programów na rzecz aktywizacji osób zagrożonych marginalizacją społeczną.

Obszar problemowy: STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

VI. Cel strategiczny: Podniesienie bezpieczeństwa społecznego i socjalnego wśród osób starszych.

Cel operacyjny 2: Aktywizacja społeczna osób starszych.

Działanie 2.1.: Opracowywanie i wdrażanie lokalnych programów na rzecz aktywizacji osób starych.

Działanie 2.3.: Inicjowanie i promowanie przez samorządy lokalne przedsięwzięć aktywizujących środowiska osób starszych.

Cel operacyjny 3: Wzmocnienie roli i miejsca osób starszych w środowiskach lokalnych.

Działanie 3.1.: Opracowywanie i wdrażanie programów lokalnych przeciwdziałających izolacji i samotności ludzi starych.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego miasto Police jest wymienione wśród ośrodków subregionalnych, gdzie skoncentrowana jest jedna z głównych gałęzi przemysłu aglomeracji szczecińskiej – ZCh. „Police” SA. W kwestii transportowej Plan przewiduje budowę kolejowego obejścia zachodniego (Police – Szczecin) oraz inwestycje dla wykorzystania wód, także do rekreacji nawodnej – w okolicach Polic.

W Planie Police znajdują się w strefie koncentracji procesów urbanizacyjnych – szczeciński obszar metropolitalny wielofunkcyjnego rozwoju. W zróżnicowanej specyfice obszaru aglomeracji szczecińskiej wyróżnia się obszar policko – goleniowski jako podstrefę rozwoju funkcji przemysłowych uciążliwych i nieuciążliwych oraz występowania obszarów cennych przyrodniczo. Jedną z funkcji uzupełniających obszaru jest turystyka.

Wśród zamierzeń inwestycyjnych znajduje się m.in. stała przeprawa Police – Święta i modernizacja wałów przeciwpowodziowych wzdłuż Odry.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Wyznacza więc ona cele oraz identyfikuje obszary uznane za najważniejsze z punktu widzenia osiągnięcia tych celów, w których koncentrowane będą działania państwa. Uwzględnia ona jednocześnie najważniejsze trendy rozwoju światowej gospodarki oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w Strategii Lizbońskiej. Tym samym dokument Strategii jest nadrzędnym, wieloletnim dokumentem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, stanowiącym odniesienie dla innych strategii i programów rządowych, jak i opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jednocześnie Strategia jest podstawową przesłanką dla Narodowej Strategii Spójności – Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia. Tym samym stanowi ona podstawę dla efektywnego wykorzystania przez Polskę środków rozwojowych, zarówno krajowych jak i z Unii Europejskiej.

Problematyki Programu dotyczy w sposób bezpośredni priorytet 6 Strategii - „Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej”. W obrębie tego priorytetu zidentyfikowano – jako jeden z ważnych kierunków działań – dążenie do podniesienia konkurencyjności polskich regionów, w tym m.in. poprzez „wsparcie dla ochrony i poprawy stanu materialnego dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju inwestycji kultury regionów”.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 – Narodowa Strategia Spójności

Dokument Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia stanowi zgodne z polskimi priorytetami i wynikające z przyjętego przez Komisję Europejską dokumentu – Polityki spójności wspierającej wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategicznych Wytycznych Wspólnoty 2007-2013 – określenie działań o charakterze rozwojowym, jakie rząd polski zamierza podjąć w latach 2007-2013 w zakresie promowania trwałego wzrostu gospodarczego, wzrostu konkurencyjności oraz wzrostu zatrudnienia.

LPR wpisuje się w Cel 5 NSRO: „Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”. W jego ramach jednym z podstawowych obszarów działalności stanie się „promowanie wewnętrznej spójności w obszarach miejskich (...) jak i wzmacnianie procesu odbudowy gospodarczego potencjału małych miast i miasteczek. W tym celu promowane będą działania obejmujące odnowę środowiska fizycznego, rewitalizację, ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego i historycznego. (...) Jednym z elementów rewitalizacji miast będzie wspieranie działań mających na celu renowację mieszkalnictwa na obszarach dotkniętych lub zagrożonych degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym”.

III. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Police

III.1.1 Identyfikacja problemów w poszczególnych strefach

Ocena sytuacji społeczno – gospodarczej miasta Police została przeprowadzona w 3 sferach:

- społecznej;
- ekologiczno – przestrzennej;
- gospodarczej;

W każdej ze sfer poddano analizie podstawowe uwarunkowania charakteryzujące poruszany temat lub branżę. Analiza została zakończona zidentyfikowaniem podstawowych problemów miasta i jego mieszkańców.

Identyfikacja problemów w sferze ekologiczno - przestrzennej.

1. Zły stan techniczny zabytków oraz obiektów i przestrzeni dziedzictwa kulturowego.
2. Brak atrakcyjnych terenów publicznych, w tym urządzonych terenów rekreacji i wypoczynku.
3. Brak silnie wykształconego centrum miasta.
4. Niski stopień termoizolacji budynków, w tym na obszarach wsparcia dla mieszkalnictwa.

Identyfikacja problemów w sferze społecznej

1. Bezrobocie wśród osób młodych oraz z niskim wykształceniem.
2. Duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej.
3. Wysoki stopień degradacji tkanki mieszkaniowej związanej z niekorzystną strukturą wiekową budynków.
4. Koncentracja środowisk patologicznych i zagrożenie przestępczością.

W kwestii lokalizacji miejsc problematycznych szczególną uwagę należy zwrócić na osiedla: Stare Police, Jasienica, Mścięcino oraz budynki przy ul. Bankowej (tzw. „hotele Chemik i Brooklyn”), rejon ulic Niedziałkowskiego i Wróblewskiego oraz miejsca zgromadzeń młodzieży w parkach i na skwerach.

Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej

1. Funkcjonowanie jednego dużego zakładu pracy.
2. Niski poziom innowacyjności lokalnej gospodarki
3. Niedostatecznie zagospodarowane przestrzenie publiczne stanowiące otoczenie dla branży gastronomicznej i rekreacyjnej.

III.1.2. Analiza SWOT programu rewitalizacji

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
--------------	--------------	--------	------------

SFERA SPOŁECZNA

- rozbudowane zaplecze sportowe, - aktywność władz samorządowych w	- niski poziom aktywności zawodowej, niski poziom kwalifikacji, - niewystarczająca	- możliwość uzyskania wsparcia w ramach funduszy unijnych na zadania społeczne	- dalsze utrwalanie się zjawisk negatywnych w sferze społecznej, ubożenie ludności,
---	---	--	---

<p>pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych (POKL) na działania prospołeczne;</p> <p>- dobrze funkcjonujący Ośrodek Pomocy Społecznej;</p> <p>- bogata oferta kulturalna;</p> <p>- wysoki poziom edukacji;</p> <p>- sprzyjające warunki dla rozwoju rekreacji i zagospodarowania przestrzeni publicznych;</p>	<p>przedsiębiorczość,</p> <p>- niedostateczny monitoring miejsc związanych ze zwiększonym zagrożeniem bezpieczeństwa;</p> <p>- duża grupa osób świadomie bezrobotnych;</p> <p>- wysokie bezrobocie, w tym osób długotrwale bezrobotnych</p> <p>- dekapitalizacja dużej części zasobów mieszkaniowych</p> <p>- słaba identyfikacja policzan z miastem i gminą</p> <p>- proces ubożenia części mieszkańców i jednocześnie rozwarstwienie ekonomiczne lokalnej społeczności,</p>	<p>- tworzenie nowych miejsc pracy w związku z prowadzonymi na szeroką skalę działaniami rewitalizacyjnymi;</p> <p>- tworzenie nowych miejsc pracy poprzez przyciąganie inwestycji zewnętrznych.;</p> <p>- realizacja kompleksowych działań rewitalizacyjnych w sferze społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej;</p> <p>- rozszerzenie współpracy różnorodnych instytucji społecznych, w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców obszaru wsparcia</p>	<p>- nasilenie zjawiska wykluczenia społecznego;</p> <p>- wysoki odsetek osób utrzymujących się z niezarobkowego źródła utrzymania;</p> <p>- niska dynamika przyrostu miejsc pracy;</p> <p>- emigracja edukacyjna młodzieży do dużych Centrów;</p> <p>- negatywne oddziaływanie kryzysu ekonomicznego na rozwój społeczny i wzrost bezrobocia;</p> <p>- utrzymujące się niekorzystne zmiany demograficzne</p>
---	---	--	---

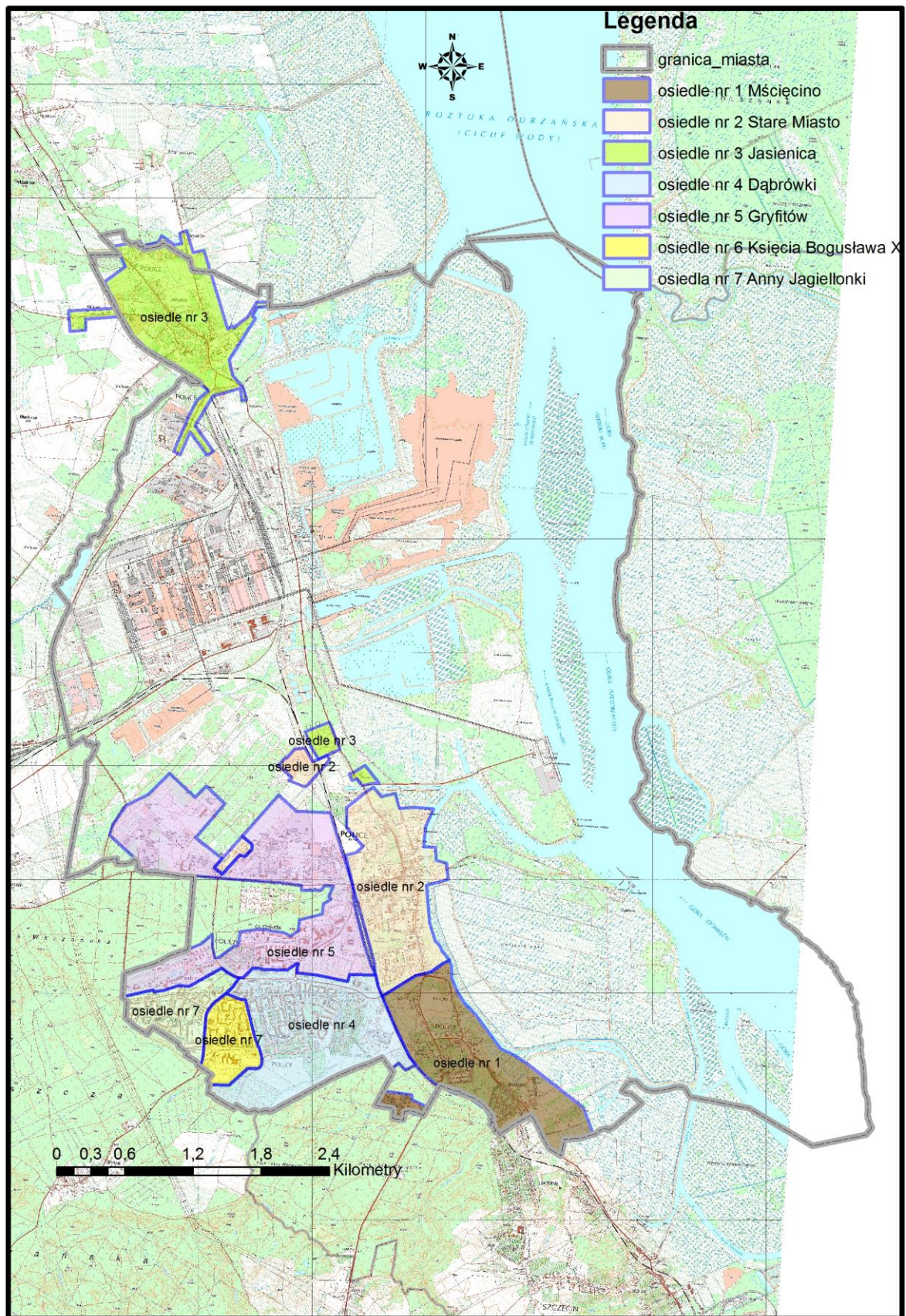
SFERA GOSPODARZA

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
<p>- tradycje przemysłowe;</p> <p>- posiadane tereny inwestycyjne;</p> <p>- potencjał rozwojowy w dziedzinie kultury, sportu, turystyki i usług;</p> <p>- nowoczesna branża chemiczna;</p>	<p>- funkcjonowanie jednego dużego zakładu przemysłowego ;</p> <p>- słabo rozwinięta oferta dla inwestorów;</p> <p>- mała ilość spółek prawa handlowego;</p> <p>- słabo wykwalifikowana siła robocza;</p> <p>- brak instytucji otoczenia biznesu;</p> <p>- niski poziom innowacyjności lokalnej gospodarki;</p> <p>- brak obwodnicy Police - Świąta;</p>	<p>- podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej poprzez rewitalizację obiektów kubaturowych, ulic, placów i innych przestrzeni publicznych;</p> <p>- tworzenie nowych miejsc pracy w związku z planowanymi pracami rewitalizacyjnymi;</p> <p>- lepsze wykorzystanie transgranicznego położenia;</p> <p>- napływ turystów, szczególnie z Niemiec;</p> <p>- rozwój infrastruktury transportowej;</p> <p>- możliwość pozyskania dofinansowania na rozwój MSP;</p> <p>- możliwość inwestowania na terenie Parku Przemysłowego większych inwestorów;</p> <p>- poprawa kondycji części podmiotów gospodarczych;</p>	<p>- niska atrakcyjność inwestycyjna całego województwa zachodniopomorskiego;</p> <p>- nadmierne obciążenia fiskalne podmiotów gospodarczych;</p> <p>- obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej w poprzez degradację starych osiedli miasta w przypadku zaniechania działań rewitalizacyjnych;</p> <p>- emigracja zarobkowa;</p> <p>- utrudnienia w realizacji dużych inwestycji infrastrukturalnych;</p> <p>- niedostateczne wykorzystanie środków unijnych wspierających lokalną gospodarkę;</p>

SFERA EKOLOGICZNO - PRZESTRZENNA

<ul style="list-style-type: none"> - znaczący udział obszarów zieleni w powierzchni gminy; - wysoki poziom świadomości ekologicznej mieszkańców; - funkcjonowanie nowoczesnego Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych; -funkcjonowanie nowoczesnej stacji uzdatniania wody i sprawny system kanalizacyjny, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeby termomodernizacyjne budynków wielorodzinnych i użyteczności publicznej; - wysoki poziom hałasu komunikacyjnego; - tranzytowy ruch samochodowy przez śródmiejskie tereny miasta; 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskania środków unijnych na realizację zadań infrastrukturalnych - wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców; - preferowany w UE transport zbiorowy; - rozbudowa sieci ścieżek rowerowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - opóźnienia w realizacji inwestycji proekologicznych;
<ul style="list-style-type: none"> - konsekwentna poprawa jakości stanu ulic 	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan techniczny ulic - brak parkingów; - niedostateczne środki na realizację zadań inwestycyjnych; - brak rozwiniętego systemu ścieżek rowerowych - zły stan techniczny urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich; - budowa obwodnicy zachodniej m. Szczecina z przeprawą Police – Święta 	<ul style="list-style-type: none"> - opóźnienia w realizacji inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu krajowym i regionalnym
<ul style="list-style-type: none"> -obszar o dużych wartościach historycznych i architektonicznych, -aktywność władz samorządowych i wysoki stopień wykorzystania funduszy zewnętrznych, -szczegółowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla większości miasta, -dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (woda, gaz, elektryczność), - położenie w korytarzu transgranicznym; 	<ul style="list-style-type: none"> -niekorzystne położenie geograficzne z dala od głównych szlaków komunikacyjnych - brak silnie wykształconego centrum - zły stan techniczny substancji zabytkowej - zły stan techniczny substancji mieszkaniowej - niedostateczna jakość przestrzeni publicznych - występowanie obszarów zdegradowanych wymagających przekształceń, rehabilitacji i działań naprawczych 	<ul style="list-style-type: none"> - programy rewitalizacyjne, w tym współfinansowane ze środków unijnych - prawidłowe zarządzanie przestrzenią - stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych - rozbudowa i modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej - możliwość wykorzystania wolnych terenów inwestycyjnych - bliskość estuarium Odry i Zalewu Szczecińskiego i terenów zielonych - ochrona i odnawianie walorów przyrodniczych 	<ul style="list-style-type: none"> - postępująca degradacja starej części miasta w wyniku zaniechania procesu rewitalizacji

Rysunek 9 Mapa miasta z zaznaczonymi granicami osiedli

Lokalny Program Rewitalizacji zawiera projekty ukierunkowane na rzecz poprawy infrastrukturalnej, społecznej i gospodarczej zdegradowanych terenów miasta poprzez:

- nadanie nowych funkcji zdegradowanym przestrzeniom miejskim (adaptacja dla funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych),
- zachęcanie do współdziałania środowisk i instytucji na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania przestępczości w mieście,
- aktywizację środowisk kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych stanowiących zaplecze kulturalne czy turystyczne, celem usprawnienia ich działalności i aktywizacji społeczności lokalnej wokół problemów działalności społecznej.
- porządkowanie starej tkanki urbanistycznej (przebudowa, remonty, elementów budynków objętych ewidencją konserwatorską i renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych).

Projekty rewitalizacyjne zlokalizowane są na tych obszarach miasta Police, których odnowa jest niezbędnym czynnikiem stymulowania rozwoju społeczno-gospodarczego.

III.1.3. Okres obowiązywania i zasady finansowania LPR

Okres programowania działań rewitalizacyjnych określonych w Programie obejmuje lata 2010-2017. Wpisuje się więc w aktualny okres programowania 2007-2013, tj. obowiązywania dokumentów programowych, w tym Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, stanowiących podstawę do ubiegania się o środki z funduszy strukturalnych. Okres realizacji LPR odpowiada okresowi wdrażania najważniejszych dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, tj.:

- Strategia Rozwoju Gminy Police,
- Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego.

Celem programu jest odnowa przestrzenna, społeczna, gospodarcza i ekonomiczna wydzielonych obszarów gminy Police. Realizacja zadań w okresie docelowym do 2017 roku przy wsparciu środków RPO dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 w odniesieniu do wyznaczonych obszarów ma się przyczynić w szczególności: do poprawy estetyki przestrzeni miejskiej, zatrzymania degradacji budynków i obiektów objętych ochroną konserwatorską, ożywienia terenów w wyznaczonych obszarach na cele działalności gospodarczej i usługowej w tym usług publicznych, wzmocnienia identyfikacji mieszkańców z miastem oraz ich integracji wokół wspólnych przestrzeni.

Realizacja zadań wyszczególnionych w programie uzależniona będzie od wielkości środków finansowych pozyskanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach poszczególnych programów operacyjnych, w szczególności Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, Poddziałanie 6.6.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym. Główny nacisk położony jest na podnoszenie wartości przestrzeni publicznej i nadawanie jej funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych. Uzupełnieniem tych działań zmierzających do kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych, będą również inwestycje w zakresie tkanki mieszkaniowej oraz działania wspierające „miękkie” realizowane przez OPS, SM, MOK, OSiR oraz liczne kluby i stowarzyszenia.

III.1.4. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru – wyznaczenie granic i uzasadnienie wyboru

Analizie poddano 7 jednostek urbanistycznych, stanowiących uwarunkowane historycznie, funkcjonalnie i administracyjnie części miasta wyznaczone do celów programowych i przestrzennych mające określony charakter i dominująca funkcję.

III.1.4.1. Kryteria wyboru obszaru rewitalizacji – analiza wskaźnikowa

Analizę wskaźnikową przeprowadzono dla całego miasta Police na podstawie obiektywnych wskaźników w odniesieniu do poszczególnych osiedli. Wyboru wskaźników uzasadniających konieczność działań w obszarach kryzysowych dokonano na podstawie propozycji Instytucji Zarządzającej z odniesieniem ich do kryteriów wg Rozporządzenia KE nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006r. Z proponowanej przez IZ listy wskaźników wybrano w oparciu o dostępność danych następujące wskaźniki:

Lp.	Wskaźnik	Znaczenie wskaźnika	Odniesienie do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2003
1	W1	Wskaźnik pomocy społecznej	a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
2	W3	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia
3	W4	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób wieku produkcyjnym	c) niekorzystne trendy demograficzne
4	W5	Procentowy udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych	d) niski poziom wykształcenia

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba mieszkańców wieku nieprodukcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 ludności	Liczba postępowań eksmisyjnych, orzeczonych i wykonanych eksmisji z lokali mieszkalnych na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym	Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym w ogólnej licznie osób bezrobotnych <small>zarejestrowanych</small>	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców
							W1	W2	W3	W4	W5	W7	W8
Osiedle Mścięcino	1308	845	463	184	106	52	178,1	3,09	0,06	54,8	45,3	25,99	50,45
Stare Miasto	3179	1848	1331	469	351	184	259,8	2,83	0,1	72	47	73,29	106,32
Osiedle Jasienica	1345	852	493	191	134	60	177	2,97	0,07	57,9	45,5	40,14	77,32
Osiedle Dąbrówka	9993	6803	3190	1105	672	317	104,2	3,3	0,05	46,9	32,9	28,62	60,74
Osiedle Gryfitów	3281	2203	1078	387	232	102	110,3	3,04	0,05	48,9	31,9	151,47	178,9
Osiedle Księcia Bogusława	4602	3485	1117	381	332	132	84,3	0,86	0,04	32,7	16,3	28,68	119,51
Osiedle Anny Jagiellonki	9155	7022	2133	651	501	183	78,6	1,09	0,03	30,3	28,3	12,89	42,82

III.1.4.2. Opis metody analitycznej opartej o standaryzację wskaźników

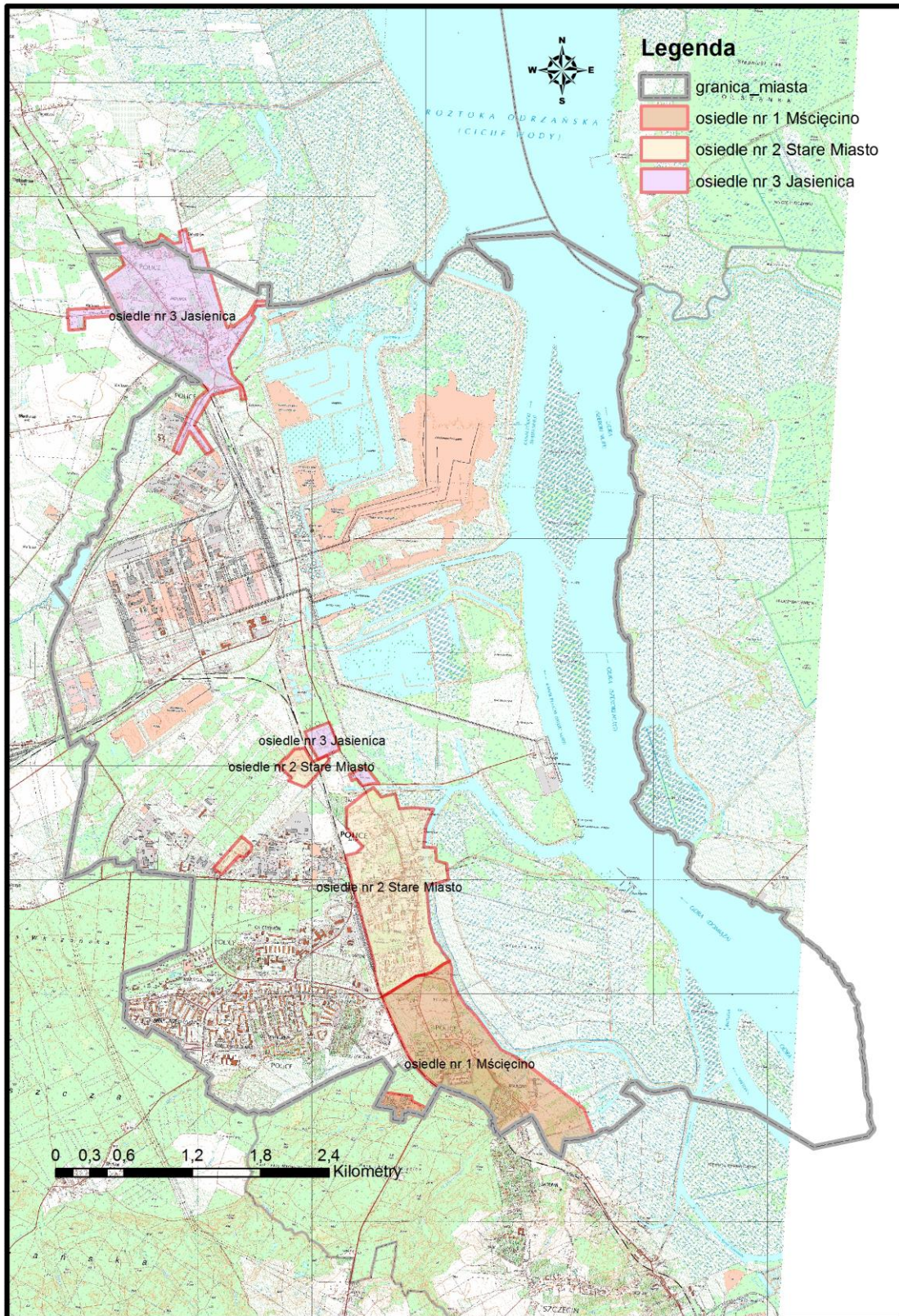
W pierwszym kroku zebrano dane liczbowe dla poszczególnych wskaźników, z następujących źródeł:

- liczba osób zamieszkujących na poszczególnych osiedlach w podziale na wiek przeprodukcyjny, produkcyjny, poprodukcyjny – Urząd Miejski w Policach, statystyka mieszkańców w Wydziale Spraw Obywatelskich;
- Liczba osób korzystających z pomocy społecznej – Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w podziale na osiedla oraz struktura wykształcenia osób bezrobotnych – Powiatowy Urząd Pracy w Policach.

Następnie wyliczono średnią i odchylenie standardowe całego obszaru miasta dla wszystkich wybranych wskaźników. Ostatnim krokiem była standaryzacja wskaźników w celu umożliwienia ich sumowania i obliczenie sumarycznego wskaźnika degradacji dla poszczególnych osiedli miasta. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje średnia dla całego miasta.

Nazwa osiedla	Liczba mieszkańców	Wskaźniki				Wskaźniki standaryzowane				Wskaźnik sumaryczny
		W1	W3	W4	W5	W1s	W3s	W4s	W5s	
1	2	3	4	5	6	$11=(7-16)/20$	$12=(8-17)/21$	$13=(9-18)/22$	$14=(10-19)/23$	11+12+13+14
Osiedle Mścięcino	1308	178,1	0,06	54,8	45,3	0,54	0	2,32	8,83	11,69
Stare Miasto	3179	259,8	0,1	72	47	1,78	0,08	36,48	12,09	50,43
Osiedle Jasienica	1345	177	0,07	57,9	45,5	0,53	0	5,46	9,19	15,18
Osiedle Dąbrówka	9993	104,2	0,05	46,9	32,9	-0,57	-0,005	-0,3	-0,51	-1,39
Osiedle Gryfitów	3281	110,3	0,05	48,9	31,9	-0,48	-0,005	-0,001	-1,02	-1,5
Osiedle Księcia Bogusława	4602	84,3	0,04	32,7	16,3	-0,87	-0,02	-18,32	-31,89	-51,1
Osiedle Anny Jagiellonki	9155	78,6	0,03	30,3	28,3	-0,96	-0,045	-24,12	-4,33	-29,45
Średnia arytmetyczna		16	17	18	19					
		141,8	0,06	49	35,3					
Odchylenie standardowe		20	21	22	23					
		66,06	0,02	14,50	11,32					

Rysunek 10 Mapa miasta z zaznaczonymi granicami osiedli o najbliższych wynikach

III.1.4.3. Interpretacja wyników

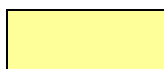
Każdy obliczony wskaźnik wystandaryzowany został poddany analizie w czterostopniowej skali degradacji, wskazującej czy dany obszar charakteryzuje się zjawiskami pozytywnymi czy negatywnymi. W celu lepszego zobrazowania sytuacji społeczno – gospodarczej stworzono skalę degradacji społeczno – gospodarczej, uzależnioną od uwarunkowań miasta Police. Interpretacja wyników osiągniętych dzięki zastosowanej metodologii pozwala w sposób obiektywny wskazać obszary o kumulacji zjawisk negatywnych. Autorzy opracowania przeanalizowali wszystkie osiedla w Policach zgodnie z zaproponowaną metodologią i ustalili wartości maksymalne i minimalne poszczególnych wskaźników.

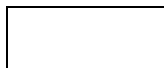
Sytuacja „bardzo zła” – wskaźnik

Sytuacja „zła”

Sytuacja „dobra”

Sytuacja „bardzo dobra”

Szczegółowe wartości graniczne przedziałów skali degradacji dla poszczególnych wskaźników wystandaryzowanych przedstawiają się następująco:

	Wskaźniki wystandaryzowane				Wskaźnik sumaryczny
	Ws1	Ws3	Ws4	Ws5	Ws
Min.	-0,96	-0,045	-24,12	-31,89	-51,1
Max.	1,78	0,08	36,8	12,09	50,43
Sytuacja bardzo zła	>4	>4	>5	>5	>4,5
Sytuacja zła	0-4	0-4	0-5	0-5	0-4,5
Sytuacja dobra	(-2)-0	(-2)-0	(-5)-0	(-5)-0	(-3)-0
Sytuacja bardzo dobra	<(-2)	<(-2)	<(-5)	<(-5)	<(-2,5)

III.1.4.4. Wnioski z przeprowadzonej analizy

Spośród siedmiu poddanych analizie osiedli miasta Police nasilenie negatywnych zjawisk, wyrażone dodatnią wartością sumarycznego wskaźnika degradacji *Ws*, występuje na trzech osiedlach. **Największe nasilenie zjawisk negatywnych, wartość bardzo zła sumarycznego wskaźnika degradacji *Ws*, została osiągnięta dla osiedla Stare Miasto.** Rozkład osiedli, na których występuje nasilenie zjawisk negatywnych wskazuje jednoznacznie konkretne obszary miasta. Sytuacją alarmującą charakteryzują się tzw. „stare” osiedla. Postępująca degradacja wpływa negatywnie zarówno na rozwój samego miasta, jak i jego wizerunku na zewnątrz. Osiedla z negatywnymi wskaźnikami *Ws* generują problemy w większości wskaźników jednostkowych. Mniejsze problemy, bądź ich brak, generują osiedla tzw. „nowej” części Polic. Są to głównie osiedla ze stosunkowo nową zabudową.

Trzy osiedla zostały wytypowane jako obszary kryzysowe, w których występuje duże nasilenie problemów społecznych oraz zamieszkuje je relatywnie duża liczba osób – 5832, tj. prawie 18% ogółu liczby mieszkańców miasta. Są to osiedla: Stare Miasto, Mścięcino i Police – Jasienica. Obszarem najbardziej kryzysowym jest Stare Miasto - ściśle, zabytkowe centrum, którego układ urbanistyczny posiada walory historyczne. Obszar jest zwarty i wzajemnie powiązany, charakteryzujący się wieloma funkcjami. Pomimo dużego stopnia patologii posiada jednak potencjał dla rozwoju ekonomicznego. Obszar posiada obiekty o potwierdzonej wartości architektonicznej i historycznej, niezaadaptowane na pełnienie specjalistycznych funkcji. Degradacja obejmuje tkankę mieszkaniową, przestrzenie publiczne i infrastrukturę techniczną. Wyboru obszarów kryzysowych dokonano w oparciu o przedstawione powyżej wyniki analizy oraz zebrane w trakcie trwania konsultacji społecznych karty potencjalnych przedsięwzięć. W obszarze rewitalizacji znalazł się również Park Staromiejski. Teren parku objęty jest strefą „WIII” ograniczonej ochrony stanowisk archeologicznych.

Na bazie przeprowadzonej analizy możliwe było obiektywne stwierdzenie występowania skumulowanych zjawisk negatywnych (wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia, bezrobocie, starzenie się ludności, niski poziom wykształcenia). Obszar rewitalizacji w dominującej części obejmuje Stare Miasto, czyli tereny położone na wschód od linii kolejowej, ograniczone rzeką Łarpią. Jest to obszar historycznej tożsamości miasta, z ukształtowaną funkcją usługowo – mieszkaniową. Pozostałe dwa obszary: osiedle Police - Jasienica i Mścięcino charakteryzują się mniej zwartą zabudową. Obszary mieszkaniowe przeplatają się tu z przemysłowo – składowymi (Jasienica) i większymi kompleksami ogrodów (Mścięcino).

Analizując poszczególne wskaźniki możemy zauważyć co następuje:

Wskaźnik 1 – pomocy społecznej – liczony liczbą osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności wykorzystany został do wyznaczenia obszaru rewitalizacji i analizy wskaźnikowej dla potrzeb mieszkalnictwa.

Na terenie całego miasta mieszkają 32 863 osoby, z czego prawie 18%, tj. 5832 osób w obszarze rewitalizowanym. Na terenie miasta 3780 osób korzysta z zasiłków pomocy społecznej. W badanym obszarze 2343 osoby korzystają z zasiłków pomocy społecznej, co stanowi prawie 62% wszystkich korzystających z tego typu pomocy. Szczególnie złe wartości osiąga Stare Miasto – 826 osób.

Wskaźnik 3 – długotrwałego bezrobocia – liczony udziałem długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym. Na terenie w osiedli (Stare Miasto, Mścięcino i Jasienica) odnotowujemy 296 takich osób, co stanowi 12,71% w odniesieniu do całego miasta, z czego 184 tylko na terenie Starych Polic. Długotrwałe bezrobocie jest o tyle niebezpiecznym zjawiskiem, że często może prowadzić do wykluczenia społecznego.

Wskaźnik 4 – starzenie się społeczeństwa, mierzony liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób wieku produkcyjnym. Według danych liczbowych przedstawionych przez ewidencję ludności UM w Policach 3368 osób jest w wieku poprodukcyjnym. Stanowi to 10,25%

ogółu wszystkich mieszkańców. Zdecydowanie najwięcej osób wieku poprodukcyjnym zamieszkuje dwa spośród trzech rewitalizowanych osiedli: Stare Miasto -469 osób i Jasienicę – 191 osób. Proces starzenia się miasta jest zauważalny podtrzymując negatywny trend starzenia się ludności w wymiarze ogólnopolskim i ogólnoeuropejskim. Z punktu widzenia celów rewitalizacji istotne jest zwrócenie szczególnej uwagi na tę grupę ludności miasta, zwłaszcza że aż 25% osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje obszar rewitalizacji. Są to osoby nieaktywne zawodowo, dysponujące m.in. czasem, różnymi umiejętnościami i doświadczeniem, które może stanowić siłę napędową do działań o charakterze społeczno – kulturalnym. Istotne jest stworzenie dla tej grupy odpowiednich warunków do spędzania czasu, bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych oraz odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Wskaźnik 5 - wykształcenia osób bezrobotnych, mierzony procentowym udziałem osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych bezrobotnych. Z danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy wynika, że na terenie miasta Police odnotowano 2328 bezrobotnych. 765 dotkniętych bezrobociem osób posiada wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe. Niskie kwalifikacje minimalizują ich szanse na lokalnym rynku pracy. Osoby te niechętnie uczestniczą w działaniach aktywizacyjnych i edukacyjnych. Na terenie rewitalizowanym ten problem dotyka 274 osoby. Obszar kryzysowy – Stare Miasto zamieszkuje 165 osób bezrobotnych z niskim poziomem wykształcenia, Mścięcino -48, a Jasienicę -61.

Analiza jakościowa

Na obszarze osiedli Stare Miasto, Mścięcino i Jasienica występują niekorzystne zjawiska o charakterze społecznym (wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego, starzenie się ludności) oraz zjawiska związane z degradacją przestrzeni publicznej i tkanki mieszkaniowej.

Wnioski z analizy wskaźnikowej sytuacji w mieście oraz dodatkowo – orientacja pracowników samorządowych wśród lokalnych uwarunkowań doprowadziły do ostatecznej konkluzji, że znaczna część miasta boryka się z problemami natury społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Analizując sytuację społeczno – gospodarczą Polic można stwierdzić, że miasto charakteryzuje się niekorzystnymi trendami demograficznymi. Zestawiając dane statystyczne GUS (2008), dane ze Strategii Rozwoju Gminy Police (2006) z aktualną sytuacją można stwierdzić systematyczny spadek liczby ludności miasta. Można również stwierdzić zauważalną tendencję do wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym, które w 2006 r. stanowiły 8% mieszkańców miasta, a dziś jest to 10,25%. Analizując dane z tych samych lat odnotowuje się spadek liczebności ludności młodej. Stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym maleje. Jest to bardzo poważny problem społeczny i gospodarczy, którego negatywne efekty mogą być odczuwalne dopiero w okresie długoterminowym, tj. 10 – 20 lat. Niekorzystna sytuacja demograficzna i pogłębiająca się dysproporcja pomiędzy liczbą osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym wpływa negatywnie na kształtowanie się rynku pracy. Jednocześnie postępująca stagnacja gospodarcza sprawia, że coraz więcej osób podejmuje migrację zarobkową. Wskazane obszary miasta stają się coraz mniej atrakcyjne jako miejsce pracy, zamieszkania oraz lokowania inwestycji. W związku z tym istnieje potrzeba wykorzystania potencjału rozwojowego dla wzrostu aktywności społeczno-gospodarczej całego regionu poprzez działania rewitalizacyjne wsparte działaniami w obszarze kultury i turystyki.

W Policach określono obszary wymagające rewitalizacji, gdzie w obrębie zdegradowanej przestrzeni publicznej występują zjawiska powodujące wykluczenie społeczne mieszkańców. Odczuwalna dla mieszkańców i odwiedzających miasto jest potrzeba zagospodarowania i ożywienia przestrzeni publicznych. Brak działań w tym zakresie, w dłuższej perspektywie może spowodować spadek atrakcyjności miasta dla mieszkańców, a także jako miejsca atrakcyjnego dla turystów. W celu zapobieżenia degradacji planowane są działania rewitalizacyjne zmierzające do przekształcenia i

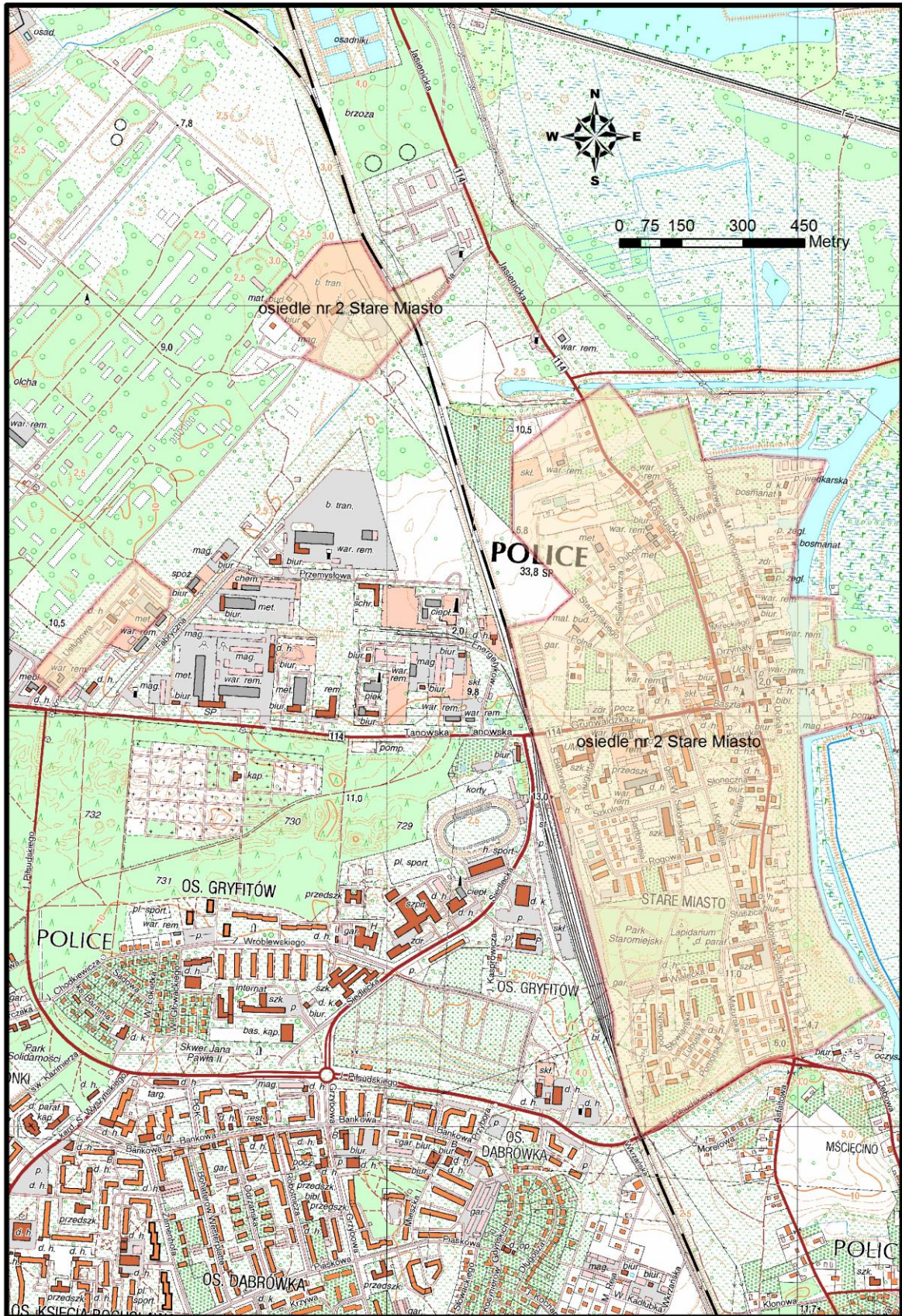
wykorzystania tych terenów do celów gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub turystycznych. Osiedla Stare Miasto, Mścięcino i Jasienica charakteryzują się niską estetyką otoczenia. Dominują w niej stare budynki, z mieszkaniami o niewysokim standardzie.

W mieście znajdują się liczne budynki wielorodzinne. Wg danych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej większość znajduje się w złym lub bardzo złym stanie technicznym i wymagają one podjęcia działań remontowych i dociepleniowych. Nieuporządkowana i wymagająca rehabilitacji przestrzeń publiczna stanowi barierę w rozwoju Polic, w tym także szeroko pojętego rozwoju gospodarczo-społecznego. Niezbędna rewitalizacja przestrzeni publicznych służyć będzie wyeksponowaniu walorów pejzażu przyrodniczo-kulturowego Polic.

Powyższe czynniki obniżają standard życia mieszkańców, co w konsekwencji wpływa na stopień atrakcyjności całego obszaru miasta. Posiadane zasoby tworzą potencjał, który nie jest obecnie należycie wykorzystywany. W efekcie Police nie stanowią „miasta zwarteego”. Odrębność i walory urbanistyczno-architektoniczne i krajobrazowe poszczególnych zespołów zabudowy i osiedli miejskich nie dają możliwości społecznej identyfikacji mieszkańców ze swym otoczeniem. Dotyczy to szczególnie osiedli o rodowodzie historycznym. Podstawowymi kryteriami oceny jakości życia w mieście są m.in. standardy w zakresie zamieszkiwania i wypoczynku. Standardy te w nierozzerwalny sposób wiążą się z lokalizacją, ukształtowaniem przestrzennym, jakością infrastruktury, jakością krajobrazów i obiektów kształtujących przestrzeń miasta. Należy zwrócić uwagę, że ta „jakość zamieszkiwania” nie jest dana raz na zawsze — tak jak obiekty budowlane wymagają remontów, tak też dążenie do utrzymania i podnoszenia jakości przestrzeni wymaga ciągłości działań i nakładów. Ważnym elementem jakości zamieszkania jest przestrzeń publiczna miasta, zwłaszcza jej część śródmiejska, będąca istotnym czynnikiem postrzegania miasta i oceny jego jakości. Z tego względu rewitalizacja stanowi zadanie o wyjątkowej randze. Szczególnym walorem Polic i cechą wyróżniającą je spośród wielu innych miast jest historyczne położenie nad łąpią i wodami Roztoki Odrzańskiej. Do lat powojennych teren nad rzeką stanowił prawdziwe centrum miasta, jego rynek i wizytówkę. Odbudowa związku przestrzennego struktury miejskiej z terenami nadwodnymi jest jednym z priorytetów działalności rewitalizacyjnej.

Reasumując należy stwierdzić, że analizowany obszar rewitalizacji posiada skumulowane problemy, których nasilenie jest zróżnicowane. Do najbardziej niepokojących zjawisk patologicznych należy zaliczyć ubóstwo, starzenie się ludności i bezrobocie. Różnorodność skumulowanych problemów społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych na obszarze tak ważnym z punktu widzenia rozwoju i funkcjonowania miasta predysponuje go w sposób uzasadniony do rewitalizacji i podjęcia kompleksowych działań naprawczych. Zgodnie z przeprowadzoną analizą **największe nasilenie zjawisk negatywnych, wyróżniające się w skali miasta (wartość bardzo zła sumarycznego wskaźnika degradacji Ws) została osiągnięta dla osiedla Stare Miasto. W związku z koncentracją zjawisk negatywnych na tym obszarze, a jednocześnie największym potencjałem ekonomicznym, przestrzennym, społecznym został on wskazany jako obszar do opracowania Projektu Zintegrowanego.** Osiedle Stare Miasto ze względu na istniejącą zabytkową i historyczną zabudowę oraz otwarte przestrzenie publiczne pozwala na planowanie działań, które przyniosą rezultaty również dla pozostałej części miasta i jego wizerunku.

Rysunek 11 Mapa przedstawia granice obszaru kryzysowego, wskazanego do rewitalizacji – Stare Miasto

III.2. Obszar Projektu Zintegrowanego – Stare Miasto

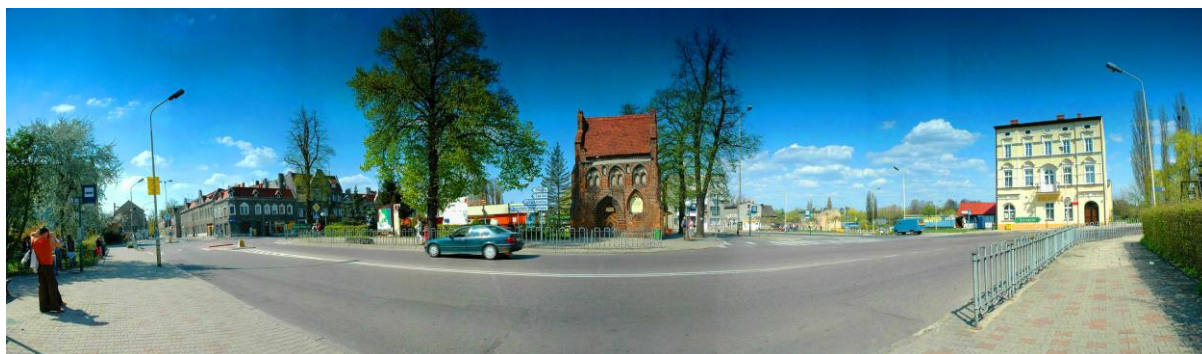
III.2.1. Charakterystyka obszaru

Stare Miasto niegdyś tętniąca życiem dzielnica z zabytkową zabudową zlokalizowaną wokół nieistniejącego Kościoła Najświętszej Marii Panny w Rynku, Ratuszem, Nauczycielskim Seminarium Ewangelickim, licznymi kawiarniami, plażą miejską i portem nad Łarpią stanowiła na początku XX wieku centrum Polic. Fakt istnienia w Policach obiektu przemysłowego o znaczeniu wojskowym - Hydrierwerke – zakładów produkujących benzynę syntetyczną spowodował, że miasto stało się obiektem ciężkich bombardowań lotnictwa alianckiego. Po II Wojnie Światowej dzielnica będąca dotąd wizytówką miasta sukcesywnie niszczała, a obiekty, które przetrwały do dziś ulegają stopniowej degradacji. Osiedle straciło swój wyjątkowy charakter mimo istniejących na tym terenie najważniejszych zabytków Polic. Najszacowniejszym zabytkiem tego obszaru jak i całej gminy jest gotycka kaplica – jedyna pozostałość po XIII-wiecznym Kościele Najświętszej Marii Panny, który rozebrano pod koniec wieku XIX. Wznosi się w samym centrum rynku, przy placu Bolesława Chrobrego. Pod przylegającym do kaplicy trawnikiem znajdują się podziemia rozebranego pod koniec XIX w. kościoła, ich labirynt tworzy linię łamanego krzyża o długości ramion 18,5 i 31,0 metrów. Dotychczasowe działania rewitalizacyjne skupiły się na renowacji zabytku i jego przeznaczeniu na działalność Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej gminy. Drugim najważniejszym polickim zabytkiem jest neogotycki XIX wieczny Kościół Mariacki, który dzięki strzelistej ponad 60-metrowej wieży, już z oddali widoczny jest w panoramie Polic. Centrum starego miasta zachowało średniowieczny układ urbanistyczny z pozostałościami XIX wiecznej zabudowy mieszkaniowej. Przy zachodniej pierzei rynku mieści się kilka kamieniczek z końca XIX i początków XX wieku. Po północnej stronie rynku, na ścianie budynku Urzędu Stanu Cywilnego zamieszczono w 1960 roku tablicę o treści: *„w 700 rocznicę nadania praw miejskich osadzie Police przez księcia pomorskiego Barnima I przywołuje pamięć historii uroczysty jubileusz istnienia Polic 1260 – 1960” oraz pamiątkową tablicę z roku 2010 z okazji 750 – lecia nadania praw miejskich Policom.* Przy ul. Wojska Polskiego 15, zamykającej policki rynek od strony wschodniej znajduje się budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej. Obiekt, trzykondygnacyjny, powstał w latach przedwojennych jako restauracja i hotel „Porath”. Od 1948 roku budynek pełni funkcje Miejskiej Biblioteki. W części południowej polickiego rynku, przylegającej do ul. Rycerskiej znajduje się skwer z dekoracyjnymi nasadzeniami i metaloplastyczną fontanną symbolizującą policką Sedinę. Dekoracja wraz z otoczeniem powstała w 1976 roku wg projektu Mieczysława Gliba. Przy Kościele zlokalizowany jest Park Staromiejski. Na terenie starego cmentarza, po II wojnie światowej przekształconego w park ulokowane zostało polickie lapidarium. Jest to zbiór ponad 120 elementów sztuki cmentarnej z nekropolii w Policach, Tanowie, Uniemyślu, Trzebieży, Jasienicy, Leśna Dolnego, Dębostrowa, Siedlic, Tatyni, Drogoradza. Wśród zachowanych pamiątek przeważają: płyty nagrobne, stylizowane pnie i krzyże żeliwne. W centralnym punkcie lapidarium znajduje się głaz o wysokości 3,0 m, szerokości 1,5 metra i wadze ok. 30 ton. Lapidarium udostępniono zwiedzającym 30 września 1998 roku.

Stare Miasto zlokalizowane jest nad brzegiem rzeki Łarpia. Stanowi ona szlak wodny o historycznym znaczeniu. Na przełomie XIX i XX wieku, Łarpia nabrała charakteru rzeki żeglownej z portem mogącym obsługiwać większe statki transportowe, przystanią i ze stoczną rzeczną. Dziś zlokalizowana jest tu przystań żeglarska, z której korzystają stowarzyszenia i kluby żeglarskie. Przystań jest w złym stanie technicznym. Ze względu na zanieczyszczenie wód nie funkcjonuje również plaża miejska.

W ramach Programu Rewitalizacji na lata 2005 – 2008 /2013 na terenie osiedla Stare Miasto, przy ul. Niedziałkowskiego wyremontowano budynki socjalne. Budynki stanowiły pozostałość infrastruktury

przemysłowej (hotele robotnicze) i były w bardzo złym stanie technicznym. Wykonano ich kompleksową modernizację i przeznaczono na cele wyłącznie mieszkaniowe ściśle powiązane z realizacją inwestycji *Modernizacja budynków przy ulicy Bankowej 9 i 11 w Policach* do zasiedlenia jako lokale rotacyjne lub docelowe. Projekt objął również poprawę towarzyszącej infrastruktury rekreacyjnej (plac zabaw, mała architektura zieleni). Przedsięwzięcie było realizowane w połączeniu z działaniami w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W roku 2010 przy wsparciu środków Rządowego Funduszu Wsparcia wybudowano nowy budynek socjalny z 32 mieszkaniami przeznaczonymi maksymalnie dla 126 osób. Po oddaniu do użytku nowego obiektu mieszkalnego pozostanie do wyburzenia 1 budynek zlokalizowany przy ul. Niedziałkowskiego 12d. Teren wzdłuż ulicy Wojska Polskiego w kierunku rzeki Łarpia zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczony jest w południowej części bezpośrednio przylegającej do ulicy na cele mieszkaniowe jednorodzinne z usługami, na północ w kierunku centrum zieleni urządzoną, skwer- pasmo widokowe oraz zieleni naturalną. Przewiduje się poszerzenie pasa drogowego, w związku z tym wyburzane są sukcesywnie budynki pozostające w złym stanie technicznym. Jednym z istotnych problemów Starego Miasta jest konieczność rewitalizacji rzeki Łarpia oraz zagospodarowania jej nabrzeży i terenów przyległych. Rzeka stała się kanałem ściekowym. Ze względu na skomplikowaną materię i złożoność oraz koszt zadania będzie on przedmiotem odrębnego opracowania w połączeniu z zabudową ul. Goleniowskiej.

Foto; Archiwum Urzędu Miejskiego w Policach.

III.2.2. Podstawowe cechy obszaru kryzysowego - Stare Miasto wskazujące na realizację kryteriów wyboru obszaru rewitalizacji w ramach projektu zintegrowanego.

Miejskie starówki stanowią o charakterze miasta, nadają atmosferę życiu kulturalnemu i rekreacyjnemu, tworzą klimat i wpływają na jego atrakcyjność, stają się elementem scalającym, budującym tożsamość jego mieszkańców i integrującym lokalną społeczność. Analizowany obszar cechują wysokie wskaźniki przestępczości, korzystania z pomocy społecznej, długotrwałego bezrobocia i depopulacji w porównaniu do innych obszarów miasta. Zgodnie z informacją Komendy

Powiatowej Policji w Policach wskaźnik przestępstw i wykroczeń na Starym Mieście wynosi 106,3 na 1000 mieszkańców, podczas gdy na osiedlu Dąbrówka - 60 na 1000 mieszkańców. Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach wskazują, że wskaźnik pomocy społecznej jest tu najwyższy z całego miasta i wynosi prawie 260 na 1000 mieszkańców.

Występuje także problem tkanki mieszkaniowej, która ze względu na swój wiek ulega przyśpieszonej dekapitalizacji. Staromiejska dzielnica Polic liczy obecnie 3179 mieszkańców. Na jej terenie zlokalizowany jest Powiatowy Urząd Pracy, siedziba Straży Miejskiej, Przedszkole Publiczne nr1, Szkoła Podstawowa nr 1, Gimnazjum nr 2 i 3.

Położony w Starych Policach teren miejskiej zieleni z zabytkową kruchtą i fontanną stanowi ważny element struktury kompozycyjnej miasta, teren rekreacyjny, wypoczynkowy - atrakcyjny turystycznie. Teren Starego Miasta objęty działaniami rewitalizacyjnymi to historyczne centrum Polic, ulegające powolnej degradacji, jednocześnie z ogromnym potencjałem i przestrzenią dla komplementarnych działań wspierających. Znacznym problemem jest stan istniejącej infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej, stref wypoczynku, a poprawa jej jakości w konsekwencji może generować nowe inicjatywy gospodarcze. Obszar charakteryzuje się występowaniem trudnej młodzieży oraz często występującymi sytuacjami wandalizmu i dewastacji przestrzeni publicznej, w tym niezagospodarowanych obiektów. Zdegradowane elewacje większości budynków, brak stref ogólnego wypoczynku i rekreacji, zużyta mała infrastruktura sprawiają ponure wrażenie mimo, iż dzielnica stanowi dziedzictwo historyczno – kulturowe Polic. Znaczna część elewacji budynków występujących w ramach obszaru wymaga napraw. Na obszarze istnieje łącznie 136 budynków, z czego 128 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 94,11 %. W latach 2001 – 2009 wykonano termomodernizację 27 budynków wielorodzinnych. Konieczna jest dalsza termomodernizacja budynków wielorodzinnych i budynków użyteczności publicznej. Wśród mieszkańców jest duża grupa osób starszych. Są to w większości osoby samotne wymagające opieki i wsparcia osób trzecich, łącznie ze wsparciem socjalnym lub finansowym, ponieważ żyją w ubóstwie. Znaczna część tych osób korzysta ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach. Występują również przypadki patologii społecznej wśród młodzieży i dzieci, które pozostawione bez opieki rodziców – wychowywane są przez „ulicę”. Występuje alkoholizm tak wśród nieletnich jak i dorosłych. Działalność OPS-u wskazuje na bardzo dużą skalę problemu ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego. Mieszka tutaj duża liczba osób bezrobotnych.

Wnioskowany projekt zintegrowany będzie służył realizacji celów długookresowych, dlatego beneficjentami bezpośrednimi i pośrednimi są wszyscy mieszkańcy, których dotyczą problemy gminy. Wnioskowana inwestycja będzie miała wpływ na wiele obszarów. Na temat istotnych problemów Gminy wypowiedzieli się jej mieszkańcy w przeprowadzonej ankiecie oraz w trakcie konsultacji społecznych w dniu 10 września 2010 roku. Oprócz problemów ogólnych dostrzeżonych przez władze samorządowe np. rosnące bezrobocie, postępująca degradacja zabudowy mieszkaniowej, zagrożenie wykluczeniem społecznym, itp., pojawia się szereg problemów mających istotne znaczenie z punktu widzenia codziennego życia społeczności lokalnej, tj. apatia społeczna, mała aktywność społeczna związane z brakiem ofert spędzania czasu wolnego. Mieszkańcy Polic są przekonani o walorach osiedla Stare Miasto. Wskazują na konieczność poprawy stanu dzielnicy,

remontu starych kamienic, odnowienie zieleni miejskiej, ale i na humanizację przestrzeni, czyli pewne działania, których celem jest zapewnienie mieszkańcom warunków odpowiednich do pełnego rozwoju oraz takie ukształtowanie środowiska i otoczenia, aby sprzyjało i umożliwiała ono realizację wszystkich potrzeb, np. poprzez tworzenie stref zieleni i rekreacji, zapewnienie bezpieczeństwa. Bardzo istotne, akcentowane przez mieszkańców osiedla jest aktywizacja środowisk lokalnych i stworzenie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu dzieciom i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla osób dorosłych, w tym osób starszych.

Poprzez realizację projektu zintegrowanego przebudowane zostaną tereny zielone centrum starych Polic, który staną się wizytówką miasta. Stworzona zostanie przyjazna przestrzeń pozwalająca na tworzenie się pozytywnych relacji społecznych mieszkańców osiedla. Poprawie ulegną wartości estetyczne i funkcjonalne projektowanego terenu, tym bardziej, że teren osiedla zamieszkały jest w części przez osoby starsze. Odnowiona zostanie elewacja poniemieckiego bunkra przeciwlotniczego a obiekt zostanie dostosowany go do pełnienia funkcji zaplecza kulturalnego. Planowane przedsięwzięcie ożywienia Starego Miasta sprawi, że stanie się ono docenionym składnikiem układu urbanistycznego miasta. Rewitalizacja Starego Miasta wymaga działań wielopłaszczyznowych w dziedzinie urbanistyki, porządkowania historycznego centrum, renowacji zabytkowej zabudowy, działań związanych z poprawą bezpieczeństwa, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i ożywienia gospodarczego.

III.2.3 Cele i działania w ramach Programu Rewitalizacji

Zgodnie z wytycznymi w zakresie opracowywania Lokalnych Programów Rewitalizacji Regionalny Program Operacyjny dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013: „Celem rewitalizacji jest poprawa jakości życia mieszkańców wyznaczonego obszaru zdegradowanego, ożywienie gospodarcze, przywrócenie ładu przestrzennego, poprawa stanu środowiska naturalnego, adaptacja nowych funkcji do istniejących potrzeb czy wreszcie odbudowa więzi społecznych na danym obszarze. Jest to wieloletni, wieloetapowy, i wielopoziomowy proces naprawczy, który ma odwrócić negatywne trendy i przyczynić się do rozwoju całej gminy i jej otoczenia. Jest to narzędzie przyczyniające się realizacji najważniejszych celów gminy.”

Rewitalizacja rozumiana jest jako system działań mających na celu przywracanie do życia i zrównoważony rozwój określonych terenów i obszarów, które utraciły dotychczas pełnione funkcje np.: społeczne, gospodarcze. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach gminy Police ukierunkowana jest na osiągnięcie pozytywnych efektów w różnych dziedzinach życia społeczności lokalnej.

W ramach prac nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police, w oparciu o przeprowadzoną analizę wskaźnikową i dane pozyskane w trakcie konsultacji społecznych wyznacza się następujące cele i działania programu.

1. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej.
2. Poprawa atrakcyjności turystycznej miasta.
3. Ograniczenie miejsc koncentracji środowisk patologicznych.
4. Poprawa poziomu edukacji.
5. Poprawa bezpieczeństwa publicznego.
6. Zwiększenie aktywności społeczno – gospodarczej mieszkańców.

7. Rozszerzenie oferty kulturalnej , w szczególności dla mieszkańców Starego Miasta.
8. Aktywizacja środowisk lokalnych w zakresie działań społecznych.

III.2.3.1. Wskaźniki monitorowania osiągnięcia zamierzonych celów.

wskaźnik	Rok bazowy 2010	2013	Rok docelowy 2017
Powierzchnia terenów przestrzeni publicznej poddanej rewitalizacji	0	56 740 m ²	56 740 m ²
Przestępstwa i wykroczenia / 1000 mieszkańców	106,32	100	95
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	259,8	250	240
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	184	180	173
Liczba imprez i inicjatyw kulturalnych, społecznych organizowanych na terenach i obiektach objętych wsparciem w roku	1	10	20

III.2.3.2. Cele w poszczególnych sferach.

	Cele w poszczególnych sferach	Planowane działania rewitalizacyjne zmierzające do osiągnięcia celów
Sfera ekologiczno - przestrzenna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej. 2. Poprawa wykorzystania istniejącej przestrzeni publicznej i obiektów użyteczności publicznej. 3. Zwiększenie funkcjonalności terenu poprzez wprowadzanie nowych funkcji użyteczności publicznej. 4. Poprawa wizerunku miasta. 5. Zatrzymanie degradacji obiektów i przestrzeni objętych ochroną i ewidencją konserwatorską. 6. Poprawa stanu środowiska naturalnego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagospodarowanie terenów zielonych, poprawa jakości terenu, w szczególności przestrzeni niezabudowanych. 2. Zagospodarowanie istniejących, niewykorzystywanych, obiektów. 3. Rewitalizacja zabytkowej zabudowy. 4. Poprawa estetyki wyglądu miasta, w szczególności przez realizację działań w zakresie termomodernizacji i estetyzacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.
Sfera gospodarcza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa bazy ekonomicznej miasta poprzez zwiększenie użyteczności przestrzeni publicznej. 2. Wspieranie i promocja przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia. 3. Rozwój nowych form działalności gospodarczej. 4. Wspieranie inicjatyw generujących nowe miejsca pracy. 5. Poprawa atrakcyjności turystycznej miasta. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intensyfikacja działań na rzecz przyciągnięcia nowych inwestorów. 2. Stworzenie lepszych warunków do działalności przedsiębiorców z sektora msp. 3. Współpraca z podmiotami gospodarczymi w podejmowaniu działań mających na celu promocję gospodarczą miasta. 4. Promocja i informacja w zakresie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych przez przedsiębiorców. 5. Poprawa bezpieczeństwa
Sfera społeczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa jakości życia mieszkańców. 2. Rozwój usług i zasobów społecznych. 3. Wzrost mobilności zawodowej i społecznej 4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego i zapobieganie przestępczości. 5. Aktywizacja środowisk społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych. 6. Ograniczenie miejsc koncentracji środowisk patologicznych. 7. Realizacja działań na rzecz osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego. 8. Ograniczenie zasięgu strefy o szczególnym zagrożeniu przestępczością, a tym samym poprawa bezpieczeństwa mieszkańców. 9. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego. 10. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagospodarowanie na cele społeczne niewykorzystanych obiektów publicznych. 2. Stymulowanie rozwoju organizacji pozarządowych w gminie Police stanowiących istotny element rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. 3. Poprawa możliwości funkcjonowania w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. 4. Stworzenie dzieciom, młodzieży oraz podopiecznym Klubu Integracji Społecznej OPS-u możliwości rekreacji umożliwiającej regenerację potencjału fizycznego i psychicznego. 5. Przygotowanie oferty spędzania czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym os. starszych. 6. Wspieranie działań środowisk lokalnych 7. Wspieranie wolontariatu jako etapu prowadzącego do podjęcia zatrudnienia oraz umożliwiającego zdobycie doświadczeń zawodowych. 8. Realizacja projektów o charakterze społecznym skierowanych na przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia przestrzenne zmierzające do osiągnięcia celów to:

1. Rewitalizacja „serca” Starego Miasta przez zagospodarowanie zielonej przestrzeni miejskiej wraz z przebudową fontanny.
2. Przebudowa Parku Staromiejskiego w Policach.
3. Przebudowa miejskiej przystani żeglarskiej.
4. Adaptacja powojkowego bunkra przy ulicy Kołłątaja na cele kulturalne.
5. Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych objętych ochroną konserwatorską.
6. Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych
7. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.

Planowane przedsięwzięcia społeczne zmierzające do osiągnięcia celów to:

1. Organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych.
2. Organizacja szkoleń zawodowych dla osób długotrwale bezrobotnych.
3. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
4. Organizacja zajęć dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Organizacja spotkań prewencyjnych z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej.
6. Organizacja szkoleń i warsztatów w zakresie aktywizacji społecznej, zakładania stowarzyszeń, pozyskiwania środków na ich działalność.

Planowane przedsięwzięcia w sferze gospodarczej zmierzające do osiągnięcia celów to:

1. Organizacja szkoleń z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.
2. Organizacja szkoleń w zakresie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na prowadzenie i rozwój działalności gospodarczej.
3. Organizacja szkoleń w zakresie alternatywnych form zatrudnienia pracowników przez przedsiębiorców.

III.2.3.3. Efekty rewitalizacji

Dzięki działaniom rewitalizacyjnym i modernizacji przestrzeni publicznej wzrosną walory osiedla Stare Miasto i zwiększy się jego atrakcyjność dla mieszkańców i turystów. Ponadto, poprawie ulegną warunki dla lokalizacji funkcji handlowych, usługowych, kulturalnych, społecznych, w konsekwencji czego wzmocnieniu ulegnie lokalna gospodarka. Zmiany te w latach 2010 – 2017 w sposób bezpośredni wpłyną na następujące wskaźniki limitujące obszar wsparcia:

- wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa,
- funkcjonowanie przestrzeni publicznych

- obiekty wymagające renowacji objęte ewidencją konserwatorską

W sposób pośredni wpłynąć będą na:

- wysoki poziom ubóstwa,
- wysoki poziom wykluczenia społecznego
- wysoki poziom bezrobocia

Wskaźniki produktu na terenie obszaru Stare Miasto

wskaźnik	Rok bazowy 2010	2013	Rok docelowy 2017
Powierzchnia terenów przestrzeni publicznej poddanej rewitalizacji	0	56 740 m ²	56 740 m ²
Zrewitalizowane nabrzeża (szt.)	0	1	1
Poddane renowacji budynki wpisane do ewidencji zabytków (szt.)	3	7	13
Poddane renowacji obiekty użyteczności publicznej przeznaczone na cele społeczne, edukacyjne, kulturalne	0	2	4

Wskaźniki produktu w sferze społecznej

W roku bazowym przyjęto wskaźnik „0” mimo organizacji wskazanych działań skierowanych do mieszkańców Polic bez podziału na osiedla przez Gminę Police, Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz stowarzyszenia, instytucje, kluby, szkoły. Poniższe działania będą skierowane wyłącznie do mieszkańców osiedla Stare Miasto wskazanego w Projekcie Zintegrowanym.

wskaźnik	Rok bazowy 2010	2013	Rok docelowy 2017
Organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych	0	5	7
Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży	0	6	10
Organizacja zajęć dla osób starszych	0	4	6

Wartością dodaną podejmowanych działań będzie:

- poprawa ładu przestrzennego i estetyki obszaru,
- odwrócenie negatywnego wizerunku zdegradowanych obszarów i stref działalności poprzez konsekwentne, interdyscyplinarne działania z udziałem zainteresowanych instytucji, środowisk lokalnych i mieszkańców,
- przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego i patologiom społecznym,
- wzrost atrakcyjności turystycznej miasta,
- odtworzenie wartości historycznych przestrzeni publicznych i zabudowy,
- pobudzenie aktywności środowisk lokalnych

III.2.4. Uproszczone karty planowanych przedsięwzięć w obszarze projektu zintegrowanego

UPROSZCZONA KARTY PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO - Stare Miasto	
Nazwa przedsięwzięcia: Rewitalizacja „serca” Starego Miasta przez zagospodarowanie zielonej przestrzeni miejskiej wraz z przebudową fontanny.	
Inwestor:	Gmina Police
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
<p>Optymalny wariant projektu obejmuje przebudowę i zagospodarowanie przestrzeni publicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w samym centrum zabytkowej części miasta, przy Placu Chrobrego w Policach. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zagospodarowanie terenów zielonych wraz z przebudową fontanny. 2. Przebudowę infrastruktury technicznej i drogowej w ul. Rycerskiej z uwzględnieniem miejsc parkingowych. 3. Rozbudowa monitoringu miejskiego. <p>Projekt zakłada uwypuklenie charakteru przestrzeni zielonej na tle otaczającej przestrzeni miejskiej. Realizacja projektu zakłada utrzymanie i rozbudowę zieleńców w swobodnym układzie kompozycyjnym zieleni wysokiej i niskiej. Dla zachowania ciągłości układu komunikacji planuje się stworzenie alejek pieszych uzupełnionych miejscami wypoczynku i rekreacji oraz elementami informacji miejskiej wraz z przebudową oświetlenia. Elementem krystalizującym przestrzeń i nadającym jej charakter reprezentacyjny będzie przebudowana fontanna wraz z instalacją wodociągową, uzupełniona o atrakcyjną iluminację. W ramach działań przewiduje się przebudowę drogi gminnej, ul. Rycerskiej oraz uzyskanie bezpiecznych miejsc parkingowych. Wszystkie działania będą realizowane z uwzględnieniem udogodnień dla os. niepełnosprawnych i starszych.</p>	
Wskaźniki osiągnięcia celu:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Przebudowana fontanna – szt. 1 2) Zagospodarowanie publicznych terenów zielonych – 4340 m² 3) Poprawa bezpieczeństwa publicznego.- 2 kamery monitoringu. 4) Przebudowa ciągów pieszych.	

5) Liczba miejsc parkingowych.

Utrzymanie produktów – Gmina Police w ramach zadań własnych – budżet gminy.

Uzasadnienie realizacji inwestycji

Projektowany teren zlokalizowany jest przy Placu Bolesława Chrobrego w centrum historycznej części Polic. Jeszcze na początku XX wieku Policki Rynek stanowił serce miasta, tętnił życiem a w licznych kawiarenkach spotykali się mieszkańcy. Przy Placu Chrobrego zlokalizowane są dwa przeciwległe zieleńce przedzielone drogą powiatową, z których jeden zagospodarowany jest obiektem zabytkowym, drugi miejską fontanną. Na działce nr 2693/2 o powierzchni 903 m² zlokalizowana jest zabytkowa kruchta. Obiekt jest pozostałością po Kościele Mariackim. Pierwsze wzmianki o świątyni pochodzą z roku 1269. Kruchta jest wpisana do rejestru zabytków pod nr 378 z dnia 22.01.1963 r. W roku 2009 obiekt poddany został renowacji i funkcjonuje jako Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej. Ze względu na niewielką powierzchnię użytkową– 30,36 m² oraz brak zaplecza sanitarnego w przyszłości planuje się rozbudowę Centrum. Na działce nr 2693/3 o powierzchni 4340 m² zagospodarowanej zielenią miejską, pełniącą funkcje rekreacyjne zlokalizowana jest fontanna (obecnie w bardzo złym stanie technicznym). Projekt zakłada uwypuklenie rekreacyjnego, atrakcyjnego i wartościowego pod względem kulturalnym, przyrodniczym i historycznym obszaru, swoistej enklawy zieleni wśród terenów miejskich. Realizacja projektu przyczyni się do uporządkowania historycznego centrum miasta. W roku 2008 zainstalowano na tym terenie kamery monitoringu miejskiego, co znacznie poprawiło bezpieczeństwo. Konieczna jest instalacja dodatkowych 2 kamer na budynkach przy ul. Rycerskiej i ich włączenie do systemu istniejącego monitoringu miejskiego.

Rewitalizacja „zabytkowego serca” Starego Miasta, z uwagi na swoją lokalizację, i zakres prac ma służyć podkreśleniu centralnej, reprezentacyjnej funkcji miejsca, stworzeniu przy istniejącej zabytkowej kruchcie zielonego serca miasta stając się jego wizytówką. Położony w Starych Policach teren miejskiej zieleni z zabytkową kruchtą i fontanną stanowi ważny element struktury kompozycyjnej miasta, teren rekreacyjny, wypoczynkowy - atrakcyjnie turystycznie. Realizacja projektu według przedstawionej koncepcji i technologii podniesie atrakcyjność turystyczną i zwiększy walory przestrzenne starej części miasta. Przebudowany teren stanie się wizytówką miasta, elementem pieszego szlaku turystycznego i systemu zieleni Polic – Gminy zielonej. Poprzez przebudowę nastąpi zaktywizowanie przestrzeni publicznej i stworzenie przyjaznej przestrzeni pozwalającej na tworzenie się pozytywnych relacji społecznych mieszkańców dzielnicy, ale również całego miasta. Poprawie ulegną wartości estetyczne i funkcjonalne projektowanego terenu, tym bardziej, że teren osiedla zamieszkały jest w części przez osoby starsze. Przedsięwzięcie jest komplementarne z planowaną w pobliżu rewitalizacją terenu Parku Staromiejskiego oraz odnowieniem elewacji poniemieckiego bunkra przeciwlotniczego wraz z dostosowaniem go do pełnienia funkcji kulturalnych. Planowane przedsięwzięcie ożywienia serca Starego Miasta sprawi że stanie się ono docenionym składnikiem układów urbanistycznych Polic.

Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2012	
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/ decyzji	Przybliżona data sporządzenia/ uzyskania dokumentu (miesiąc, rok)
	a) Dokumentacja techniczna	06.2011
	b) kosztorys	06.2011
	c) pozwolenia na budowę	07.2011
	d) postępowanie OOŚ	06.2011
	e)studium wykonalności	07.2011
	f) inne dokumenty niezbędne do realizacji projektu	07.2011
Własność gruntów/ przeznaczenie w planie	Przedmiot projektu zlokalizowany jest przy Placu Bolesława Chrobrego w Policach. Działka nr 2693/3 stanowi własność Skarbu Państwa. Teren wymaga komunalizacji z mocy prawa. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego teren oznaczony jako 55 ZP – zieleń parkowa.	
Przewidywany łączny koszt inwestycji	1 500 000 zł	

Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police – 750 000 zł
	RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 750 000 zł

UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto	
Nazwa przedsięwzięcia: Przebudowa Parku Staromiejskiego w Policach	
Inwestor:	Gmina Police
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
<p>Optymalny wariant projektu zakłada utrzymanie dotychczasowej funkcji parku o powierzchni 49 813 m² położonego w starej części miasta naprzeciw zabytkowego XIX wiecznego Kościoła Mariackiego. Projekt zakłada stworzenie przyjaznego, atrakcyjnego miejsca o charakterze rekreacyjnym z dowartościowaniem terenu poprzez całkowitą przebudowę i wymianę nawierzchni istniejących ciągów komunikacyjnych, budowę nowych, przebudowę placów, zagospodarowanie terenu i wyposażenie w nowe elementy małej architektury, poprawę dostępności oraz wprowadzenie atrakcyjnej architektury zieleni nadającej miejscu charakter reprezentacyjny. Poprawa wartości terenu związana jest również z dowartościowaniem otoczenia Polickiego Lapidarium oraz wyodrębnieniem miejsca wraz z jego wyposażeniem (dostęp do energii, utwardzenie terenu)w celu organizacji niedzielnych koncertów plenerowych, co dodatkowo nada terenowi charakter atrakcyjnej publicznej przestrzeni zielonej służącej mieszkańcom.</p> <p>Zgodnie z dokumentacją budowlaną przedsięwzięcia oraz Studium Wykonalności przebudowa obejmie poprawę stanu nawierzchni ciągów pieszych oraz wartości estetycznych parku. Celem tych działań jest zaktywizowanie przestrzeni pozwalającej na tworzenie się pozytywnych relacji w zakresie powiązania terenu ze szlakami turystycznymi miasta Police i regionu, w szczególności Szlakiem zabytków oraz Szlakiem zieleni, a także stworzenie miejsca dla budowania tożsamości i integracji społeczności lokalnej poprzez poprawę wartości estetycznych i funkcjonalnych parku. Projektowane działania uwzględniają zapewnienie dostępności dla osób starszych i niepełnosprawnych. Utrzymanie produktów – Gmina Police w ramach zadań własnych – budżet gminy.</p> <p>W ramach realizacji projektu przewiduje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowę istniejących ciągów komunikacyjnych wraz z korektą ich przebiegu. 2. Budowę nowych ciągów komunikacyjnych w ramach usankcjonowania istniejących ciągów wydeptanych. 3. Przebudowę istniejących placów. 4. Budowę nowego placu rekreacyjnego (ławki, stół szachowy) na pagórku w pobliżu wejścia od ul. Nowopol. 5. Przebudowę istniejących schodów. 6. Wymianę elementów małej architektury (ławek, koszy na śmieci, balustrady) oraz usytuowanie nowych elementów (ogrodzenie placu zabaw, stół szachowy). 7. Rozbudowę wewnętrznej sieci oświetleniowej o 2 latarnie. 8. Renowację istniejących latarni. 9. Wycinkę drzew i krzewów żywopłotowych. <p>Wskaźniki osiągnięcia celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przebudowa istniejącej infrastruktury Parku Staromiejskiego. 2) Budowa nowego placu rekreacyjnego dla stworzenia oferty spędzania wolnego czasu. <p>Wskaźniki osiągnięcia rezultatu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Stworzenie przyjaznej przestrzeni pozwalającej na tworzenie się pozytywnych relacji społecznych mieszkańców 	

okolicznych osiedli mieszkaniowych – 49813 m².

- 2) Dostosowanie placu Parku do organizacji niedzielnych koncertów – 1 szt

Uzasadnienie realizacji inwestycji

Teren objęty projektem położony jest w centrum historycznej części Polic. Park zlokalizowany jest w Policach, u zbiegu ulic: Mazurskiej, Kołłątaja, Staszica, w obrębie działki nr 2037/104 będącej własnością Gminy Police. Realizacja projektu pozwoli wpisać Park Staromiejski w zabytkowy kompleks obiektów Starego Miasta w Policach: kościoła, kruchty i przedwojennego cmentarza. Park Staromiejski o powierzchni 49.813 m² położony jest we wschodniej części miasta („Stare Police”). Na wschód od Parku znajduje się zabytkowy, neogotycki Kościół Mariacki z XIX w. W centralnej części parku, w sąsiedztwie głównej alei spacerowej znajduje się Lapidarium o powierzchni 0,06 ha, zaaranżowane w postaci oświetlonego kopca z historycznymi płytami nagrobnymi. Prace przy tworzeniu Lapidarium rozpoczęły się na przełomie lat 1997/98. Odrestaurowano ponad 120 elementów cmentarnych z 24 przedwojennych poniemieckich cmentarzy. Ze względu na położenie i warunki fizyczno-przyrodnicze (ukształtowanie terenu, naturalne odsłonięcia geologiczne, roślinność) teren ten będzie stanowił miejsce wypoczynku i dopełnienie pieszego szlaku polickiego. Z uwagi na położenie wzdłuż jednej z głównych arterii komunikacyjnych miasta ma również duże znaczenie widokowe. Zostaną wydzielone miejsca charakterystyczne, cenne historycznie i przyrodniczo. Projekt zakłada zagospodarowanie i wykorzystanie jednego z placów na organizację cyklicznych koncertów niedzielnych, o charakterze otwartym, organizowanych w sezonie letnim. Projekt zakłada uwypuklenie rekreacyjnego, atrakcyjnego i wartościowego pod względem kulturalnym, przyrodniczym i historycznym obszaru, swoistej enklawy zieleni wśród terenów miejskich. Niezwykle interesującym elementem będzie obecnie niezagospodarowany pagórek, wyróżniający się w krajobrazie – jako punkt orientacyjny, wpływający na wizerunek miasta. Wzgórze widokowe jest jednym z bardziej atrakcyjnych miejsc w parku. Dotychczas zaniedbane zyska nową funkcję – miejsca odpoczynku i rozrywki. Drzewostan na terenie parku to starodrzew tworzący grupy na tle trawnika, zagęszczony samosiewem i nowymi nasadzeniami drzew. Park ma charakter angielski. Obecnie, przez sukcesję naturalną i przekształcenia zniknęły lub zatarły się historyczne formy ogrodowe. Park utracił walory widokowe. W starodrzewiu, który porasta park przeważają kasztanowce i klony o zaskakujących kształtach, akacja grochodrzew, jesion wyniosły, grab pospolity. Występują topole białe, świerki, sosny, dęby, lipy i buki (źródło: Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”). Ciągi komunikacyjne, mała architektura rekreacyjna (ławki, latarnie, schody) są w złym stanie technicznym.

Obecnie z zacza wiekowych drzew Parku Staromiejskiego korzystają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, często uzależnione od alkoholu. Z uwagi na zacieranie się lub nawet brak świadomości historycznej, zwłaszcza wśród młodszych mieszkańców Polic potrzebne są działania przywracające tej przestrzeni należyty charakter. Obecnie mieszkańcy nie mogą korzystać z Parku, ze względu na to, że stanowi on enklawę dewastacji: zniszczone alejki, połamane ławki. Częstym problemem wskazywanym przez mieszkańców są psy brudzące alejki i trawniki w parku. Miejsce to jest wskazywane jako niebezpieczne, gdzie można się spotkać z agresją fizyczną i słowną. Na terenie parku odnotowano liczne przypadki dewastacji: kradzieże bądź zniszczenia ławek, niszczenie koszy na odpady, kradzieże bądź zniszczenia nasadzeń. Aktualny stan Parku Staromiejskiego nie przyczynia się do poprawy komfortu życia mieszkańców osiedla Stare Miasta pomimo, iż stanowi element przyrody znajdujący się w „zasięgu ręki”. Nie podnosi walorów estetycznych kompozycji architektonicznej znajdującego się w sąsiedztwie zabytku. Mieszkańcy Polic potrzebują bogatego zespołu przyrodniczo – rekreacyjnego, który pozwoli obcować na co dzień z naturą, a zarazem odpoczywać w specjalnie przygotowanych strefach rekreacyjnych.

Realizacja projektu według przedstawionej koncepcji i technologii podniesie atrakcyjność turystyczną i zwiększy walory przestrzenne starej części miasta. Przebudowany Park Staromiejski stanie się wizytówką miasta, elementem pieszego szlaku turystycznego i systemu zielni Polic. Poprzez przebudowę nastąpi zaktywizowanie przestrzeni parku i stworzenie przyjaznej enklawy zieleni oraz spokoju pozwalającej na tworzenie się pozytywnych relacji społecznych mieszkańców okolicznych osiedli mieszkaniowych, w tym terenów z zabudową socjalną. Poprawie ulegną wartości estetyczne i funkcjonalne parku, tym bardziej, że teren osiedla zamieszkały jest w części przez osoby starsze. Przedsięwzięcie jest komplementarne z planowanym w pobliżu parku projektem adaptacji bunkra przeciwlotniczego - obiektu gminnego i dostosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnych. Przebudowany Park Staromiejski stanie się jeszcze bardziej docenionym składnikiem układów urbanistycznych Polic. Zieleni miejska to przede wszystkim obiekty przyrodnicze o formach naturalnych, półnaturalnych i przetworzonych oraz rozmaite założenia ogrodowe istniejące samoistnie lub towarzyszące budowlom. Tereny zieleni miejskiej pełnią funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne – wpływają na złagodzenie lub eliminację uciążliwości życia w miastach, kształtowanie układów urbanistycznych, wprowadzają ład przestrzenny oraz nadają specyficzny i indywidualny charakter miastu. Przebudowa Parku Staromiejskiego oznacza zachowanie tradycyjnego elementu, charakterystycznego dla Polic – ważnego składnika regionalnej tożsamości, jednocześnie atrakcyjnego turystycznie. Nowy charakter otrzyma Lapidarium – miejsce posiadające wyjątkowy charakter, szczególną wartość historyczną i kulturową, będące symbolem historii miasta. Przyczyni się do kształtowania jego wizerunku, stanowiąc dominantę i wyrazisty akcent w krajobrazie, pozostający w pamięci.

Park, z uwagi na swą lokalizację, ma służyć podkreśleniu centralnej, reprezentacyjnej funkcji miejsca, stworzeniu przy istniejącym zabytkowym kościele zielonej panoramy. Położony w starych Policach Park Staromiejski stanowi ważny element struktury kompozycyjnej miasta, teren rekreacyjny wypoczynkowy, funkcjonalnie związany z reprezentacyjną częścią miasta.

Okres realizacji	04.-09.2011
Gotowość projektu do realizacji.	
Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia/ uzyskania dokumentu (miesiąc, rok)
a) Dokumentacja techniczna	01.2008
b) kosztorys	Aktualizacja kosztorysu – 02.2011
c) pozwolenia na budowę	03.2011
d) postępowanie OOŚ	<p>Przedsięwzięcie nie należy do rodzajów wymienionych w Załącznikach do Dyrektywy 85/337/EWG, ani w żadnych innych równorzędnych wykazach Państw Członkowskich, zatem OOŚ nie jest wymagane. W wyniku prowadzonej procedury kwalifikowania ustalono, że dla przedmiotowej inwestycji nie jest konieczne przeprowadzenie OOŚ (screening), tym samym nie zaistniała konieczność prowadzenia procedury scopingu. Postępowanie zmierzające do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Przebudowa Parku Staromiejskiego w Policach” zostało umorzone decyzją OŚ-7624/9/09 Urzędu Miejskiego w Policach. W/w przedsięwzięcie zostało przeanalizowane zgodnie z uwzględnieniem uwarunkowań określonych w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004r. Nr 257 poz. 2573 z późn. zm.). Planowana inwestycja polegająca na przebudowie Parku Staromiejskiego zgodnie z tym rozporządzeniem nie kwalifikuje się do przeprowadzenia procedury zmierzającej do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcie to również nie jest wymienione w załączniku I i II Dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997r. zmieniającej dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre publiczne i prywatne przedsięwzięcia na środowisko, a także nie spełnia łącznie 3 przesłanek wymienionych w Zaleceniach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla „przedsięwzięć inwestycyjnych na obszarach miejskich (urban development projects) dla potencjalnych beneficjentów środków UE co oznacza, że nie zalicza się do kategorii „przedsięwzięć inwestycyjnych na obszarach miejskich” (pozostaje poza zakresem przedmiotowym dyrektywy EIA).</p>
e)studium wykonalności	Studium wykonalności zostało wykonane w roku 2009.
F) przeznaczenie terenu	<p>Zgodnie z Uchwałą Nr XI/85/03 Rady Miejskiej w Policach z dnia 8 lipca 2003 roku w sprawie zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Police w części dotyczącej „Starych Police”, część działki nr 2037/104, na której jest położony Park Staromiejski znajduje się w obrębie terenów elementarnych oznaczonych na planie symbolami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 64 MN,U – z przeznaczeniem na cele zabudowy mieszkalno – usługowej wielorodzinnej. - 66 ZP – z przeznaczeniem na cele parku publicznego; ustalenia funkcjonalne: zieleń urzędzona – zorganizowana zieleń wysoka i niska o charakterze publicznym, park; ustalenia kompozycji: zakaz zabudowy, teren stanowi część parku miejskiego i przy zagospodarowaniu (kompozycji) obszar powinien być rozpatrywany łącznie z całym założeniem parkowym. <p>Teren parku objęty jest strefą „WIII” ograniczonej ochrony stanowisk archeologicznych.</p>
Własność gruntów	Przedmiot projektu zlokalizowany jest przy ul. Mazurskiej/ Kołtąta w Policach, na działce nr 2037/104 obręb nr 10 Police, stanowiącej własność Gminy Police na podstawie Decyzji Wojewody Szczecińskiego GNG.4.Ś-7211/852/97 z dnia 14.08.1997 r.
Przewidywany łączny koszt inwestycji	1,5 mln zł
Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police - 750 000 zł

	RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 750 000 zł
UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto	
Nazwa przedsięwzięcia: Przebudowa miejskiej przystani żeglarskiej	
Inwestor:	Gmina Police
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
<p>Optymalny wariant projektu obejmuje działania inwestycyjne mające na celu przywrócenie pełnej sprawności technicznej istniejącego nabrzeża oraz zwiększenie ilości przyjmowanych w przystani żaglowych jednostek pływających poprzez przedłużenie nabrzeża w kierunku południowym. Wariant projektu został opisany w ramach dokumentacji projektowej pn. Rozbudowa miejskiej przystani żeglarskiej w Policach wraz zagospodarowaniem terenu i budowa przyłączy infrastruktury technicznej dla działek nr 2151/4, 2152, 2153, 3261, 132/18 wykonanej przez AS architektura pracownia projektowa z siedzibą w Policach przy ul. Jesionowej 7. Przystań zaprojektowano z uwzględnieniem potrzeb os. niepełnosprawnych. Utrzymanie produktów – Gmina Police - jednostka budżetowa OSiR - w ramach planowanych zadań własnych. Projekt w optymalnym wariantcie przewiduje:</p>	
<p>1. Modernizację istniejącej przystani zlokalizowanej na działce nr 2152 (pow. ok. 1375 m2) w tym:</p> <p>a) remont istniejącego nabrzeża (dł. ok. 24 m wraz ze slipem);</p> <p>b) modernizację istniejącego hangaru na sprzęt wodny obejmującą remont instalacji, przebudowę istniejącego zaplecza, wykonanie posadzek, remont konstrukcji hangaru;</p> <p>c) budowę pawilonu socjalno – biurowego (sala spotkań, aneks kuchenny, węzeł higieniczno – sanitarny, pomieszczenia biurowe- bosmanka, magazynek) – na bazie boksów kontenerowych w konstrukcji stalowej.</p> <p>d) zagospodarowanie terenu (dojazd i dojścia piesze, mała architektura, zewnętrzny punkt mycia naczyń, zieleni);</p> <p>2. Zagospodarowanie części działki nr 2151/4 (pow. ok. 782 m2), w tym:</p> <p>a) budowę nabrzeża (dł. ok. 16,5 m);</p> <p>b) budowę wiaty rekreacyjnej w konstrukcji drewnianej;</p> <p>c) zagospodarowanie terenu (dojazd i dojścia piesze, mała architektura, zieleni);</p> <p>3. Zagospodarowanie działki 2153 (użytek drogowy) stanowiącej dojazd do działek nr 2151/4, 2152, w tym budowa nawierzchni drogowej z zachowaniem pasa zieleni.</p> <p>4. Budowę infrastruktury technicznej, w tym:</p> <p>a) budowę przyłącza i zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej do projektowanego pawilonu socjalno – biurowego (od ul. M. Konopnickiej);</p> <p>b) budowę przyłącza i zewnętrznej instalacji wodociągowej do projektowanego pawilonu socjalno – biurowego oraz zewnętrznych punktów poboru wody (od ul. M. Konopnickiej);</p> <p>c) budowę przyłącza (po stronie ENEA) i zewnętrznej instalacji elektrycznej do istniejącego hangaru oraz projektowanego pawilonu socjalno – usługowego(od ul. M. Konopnickiej);</p> <p>d) budowę instalacji oświetlenia terenu na działkach 2151/4, 2152, 2153.Zakres projektowanej inwestycji obejmuje powierzchnię 2587,97 m2.</p> <p>W rezultacie prac hydrotechnicznych przy rozbudowie Miejskiej Przystani Żeglarskiej wyremontowanych zostanie 24 m istniejącego nabrzeża ze slipem oraz powstanie 16, 5 m nowego nabrzeża w kierunku południowym. Wykonana zostanie niwelacja terenu w celu ograniczenia jego zalewania w okresach podwyższonych stanów wód powierzchniowych. Na wzniesieniu powstanie budynek socjalno- biurowy. Będzie on dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na przystani, na tyłach budynku socjalno- biurowego powstanie zewnętrzny punkt mycia naczyń w postaci czterech zlewozmywaków stalowych z zadaszeniem. Nowoczesne, stalowo-drewniane ławki dopasowane zostaną do estetyki budynku socjalno-biurowego. Zniwelowany teren zostanie obsiany trawą i wykonane zostaną nasadzenia zieleni średniej o systemie korzeniowym, wzmacniającym nasypy. Nasadzona zostanie także zieleni średnia i niska oraz drzewa i krzewy o</p>	

zróżnicowanej kolorystyce i czasie kwitnienia oraz przewidywanych gabarytach. Istniejący budynek – hangar na sprzęt wodny zostanie zmodernizowany poprzez remont instalacji, przebudowę istniejącego zaplecza, wykonanie posadzek, remont konstrukcji. Powstanie ponad 200 m² ciągów pieszych, prawie 300 m² ciągów pieszo – rowerowych i ponad 600 m² nawierzchni drogowych. Zamontowane zostaną stojaki na rowery. W południowej części przystani zlokalizowana zostanie drewniana wiatka rekreacyjna z dachem dwuspadowym. Zostanie do niej doprowadzony prąd. Pod wiatką zostanie umieszczony drewniany stół biesiadny z ławami. W obszarze strefy rekreacyjnej przewidziano też miejsce na palenisko. Wykonane zostaną przyłącza wodociągowe, zewnętrzna instalacja wodociągowa, przyłącze kanalizacji sanitarnej, zewnętrzna instalacja kanalizacji sanitarnej, sieć energetyczna i zewnętrzna instalacja elektryczna (źródło” dokumentacja techniczna).

Bezpośrednim rezultatem uzyskanym w wyniku realizacji projektu będzie poprawa stanu technicznego istniejącej przystani nad rzeką Łarpią, przy ulicy Konopnickiej w Policach. Realizacja projektu ukierunkuje i wspomże rozwój turystyki wodnej w gminie Police. Projekt upozycjonuje Police jako jeden z węzłowych punktów turystyki aktywnej. Poprzez rosnące możliwości wykorzystania akwenu łarpi jako miejsca postojowego i przystankowego wzrasta rola gminy Police na mapie turystyki wodnej. Spowoduje aktywizację organizacji pozarządowych, w szczególności stowarzyszeń i klubów żeglarskich i sportowych. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia potencjału turystycznego oraz do ożywienia społecznego i gospodarczego gminy Police. Rozwój bazy turystycznej w bezpośredni sposób przyczyni się do podniesienia atrakcyjności terenów wzdłuż Łarpi, zapobiegania peryferyzacji obszaru w gminie i w regionie oraz zainspiruje do rozwijania nowych form działalności gospodarczej generujących nowe miejsca pracy. W wyniku realizacji projektu powstanie unikalny, charakteryzujący się wysoką jakością, produkt turystyczny w postaci obiektu na szlaku wodnym, oparty na oryginalnej kompozycji dóbr turystycznych łądu i wody. Bezpieczna infrastruktura turystyczna będzie służyć zarówno aktywnemu uprawianiu sportów wodnych, jak i cyklowi szkoleniowemu prowadzonemu przez UKŻ „BRAS”. Przebudowana przystań przy ul. Konopnickiej w otoczeniu wartościowych zabytków Starego Miasta, których walory wzajemnie się uzupełniają, stanowiąc najcenniejszy obszar Polic, stanie się wizytówką określającą klimat, nadrzeczną tożsamość i urodę miasta. Realizacja projektu przyczyni się do takich zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej przedmiotowego terenu, które wykorzystując istniejące uwarunkowania uczynią łarpię, nierozłącznym, pierwszoplanowym elementem kompozycji przestrzennej miasta, wpływającym i limitującym procesy rozwojowe tak, aby miasto było kreatorem zdarzeń dokonujących się w jego sąsiedztwie.

Reasumując, bezpośrednie korzyści wynikające z realizacji projektu na poziomie mieszkańców to:

- wzrost atrakcyjności turystycznej gminy Police i podniesienie jej konkurencyjności;
- powstanie nowej inwestycji;
- stworzenie nowych miejsc pracy związanych bezpośrednio z inwestycją,
- poprawa infrastruktury turystycznej regionu;
- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez wprowadzenie nowych form wypoczynku;

Dla turystów realizacja projektu oznacza:

- zwiększenie atrakcyjności odwiedzanej gminy;
- rozszerzenie oferty turystycznej gminy Police;
- zwiększenie dostępności do sportów wodnych;
- wzrost jakości oferowanych usług turystycznych na trasie Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego.

Wprowadzenie do przestrzeni nadbrzeżnej nowoczesnej przystani podkreśli węzłową rolę łarpi, przyczyni się do wyodrębnienia tego niezwykłego miejsca, umożliwi mieszkańcom identyfikację z nim, a turystom zapewni niezapomniane wrażenia.

Wskaźniki osiągnięcia rezultatu:

- 1) Przebudowana miejska przystań żeglarska. – 1.
- 2) Stworzenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – OSIR – 1.

Uzasadnienie realizacji inwestycji

Stan techniczny przystani jest zły, przez co obiekt nie spełnia wymagań potencjalnych turystów, klubów i stowarzyszeń sportowych i turystycznych oraz organizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Obecnie istniejąca i funkcjonująca przystań Ośrodka Sportu i Rekreacji w Policach nie spełnia podstawowych wymogów technicznych i funkcjonalnych żeglarstwa

rekreacyjnego nie dając możliwości efektywnego wspierania rozwoju turystyki. Sukcesywnie ulega procesom dekapitalizacji tak pod wpływem czynników naturalnych, jak i braku inwestycji, a także dewastacji. Poprzez niewystarczającą pojemność nie spełnia standardów obsługi ruchu turystycznego. Nie jest atrakcją wizerunkową, która mogłaby stanowić podstawę dla działań promocyjno – marketingowych. Mimo rosnącego zainteresowania turystów wodnych z kraju i zagranicy nie ma możliwości rozwoju oferty w oparciu o istniejącą infrastrukturę przystani. Ogranicza to perspektywę rozwoju gospodarczego gminy Police w oparciu o potencjał turystyczny, który wszakże ona posiada.

Połączenie walorów krajobrazowych i wypoczynkowych z ofertą kulturalną oraz nowoczesną infrastrukturą rekreacyjno - sportową to niewątpliwy atut w tworzeniu specjalistycznej oferty turystycznej, skierowanej do konkretnego odbiorcy.

Zwiększenie różnorodności usług turystycznych bazujących na walorach przyrodniczych, ofercie sportowej i kulturalnej oraz dziedzictwie historycznym uzależnione jest od racjonalnego zagospodarowania terenów, wyposażenia w infrastrukturę rekreacyjną oraz przygotowania atrakcyjnych programów pobytowych i efektywnej promocji. Zróżnicowana oraz ciekawa oferta sportowa i rekreacyjna jako forma spędzania czasu wolnego przyczynia się do likwidacji zagrożeń społecznych i eliminacji negatywnych wzorców zachowań.

Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2012
Gotowość projektu do realizacji	
Rodzaj dokumentu/ decyzji	Przybliżona data sporządzenia/ uzyskania dokumentu (miesiąc, rok)
a) Dokumentacja techniczna	Projekt pn. „Rozbudowa Miejskiej Przystani Żeglarskiej w Policach” posiada pełną dokumentację projektową wykonaną przez As Architektura Pracownia Projektowa z siedzibą w Policach przy ul. Jesionowej 7. Projekt obejmuje następujące branże: architektura, konstrukcja, instalacje wew. elektryczne, instalacje sanitarne i hydrotechnika określające zakres planowanej inwestycji. Na podstawie opracowania Ośrodek Sportu i Rekreacji w Policach wystąpił o wydanie pozwolenia na budowę. Inwestorem jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Policach – zakład budżetowy gminy Police.
b) kosztorys	Projekt posiada kosztorys inwestorski, wielobranżowy wykonany dla zadania pn. Rozbudowa Miejskiej przystani Żeglarskiej w Policach wraz z przedmiarem robót.
c) pozwolenia na budowę	2010
d) postępowanie OOŚ	W dniu 13 02.2009r. została wydana Decyzja o umorzeniu postępowania (znak OŚ-7624/4/09) zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pt. „Rozbudowa Miejskiej Przystani Żeglarskiej”. Przedsięwzięcie polegające na rozbudowie Miejskiej Przystani Żeglarskiej o długości nabrzeża w linii brzegowej łarpia nie przekraczającej 85 mb i planowanej liczbie miejsc do cumowania statków w ilości max. 35 zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (DZ.U. z 2004r. Nr 257 poz. 2573 z późn. Zm.), nie kwalifikuje się do przeprowadzenia procedury zmierzającej do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcie to również nie jest wymienione z załączniku I i II Dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997r. zmieniającej dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre publiczne i prywatne przedsięwzięcia na środowisko. Inwestor uzyskał w dniu 23.02.2009 r. zaświadczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, iż przeprowadzenie oceny, o której mowa w art.6 ust 3 dyrektywy 92/43/EWG, nie zostało uznane za niezbędne.
e)studium wykonalności	Projekt posiada Studium wykonalności przygotowane w czerwcu 2009 r.
f) przeznaczenie terenu	Teren przystani zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego w obrębie działek nr 2152 , 3269 i częściowo 132/18 znajduje się w granicach terenu elementarnego „14 US” przeznaczonego na usługi sportu i turystyki wykorzystujące dostęp do wody. Dopuszcza się lokalizowanie usług rzemieślniczych związanych z obsługą ww. funkcji. Teren działki 2151/4 znajduje się w obrębie terenu elementarnego „18 ZN” z przeznaczeniem na zieleń naturalną i z zakazem zabudowy za wyjątkiem urządzeń melioracyjnych. Jednocześnie na terenie „18 ZN” przewiduje się lokalizację publicznego ciągu pieszego z założenia umożliwiającego więc udostępnienie terenów przybrzeżnych łarpia jako terenów wartościowych przyrodniczo, turystycznie i rekreacyjnie.

głinne dokumenty	Inwestycja posiada pozwolenie wodno-prawne z dnia 10.04.2009 roku, Zaświadczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie wpływu inwestycji na obszar NATURA 2000. Decyzją z dnia 13.02.2009 r. Burmistrz Polic dokonał umorzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Inwestycja posiada aktualne warunki przyłączenia do sieci wodno – kanalizacyjnej nr T/005/09 z dnia 19.01.2009 wydane przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Policach oraz aktualne warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej ENEA Operator Sp. z.o. wydane przez ENEA Operator Sp. z o.o., oddział dystrybucji Szczecin z dnia 7.kwietnia 2009 roku (znak ZR1/1122/2009).	
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Przedmiot realizacji projektu zlokalizowany jest na działkach: nr 2152, 3269,2151/4, 2153 w Policach, dla których właścicielem jest Gmina Police, pozostających w trwałym zarządzie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Policach. Działka 132/18 (działka kanału Łarpia) stanowi własność Skarbu Państwa.	
Przewidywany łączny koszt inwestycji	2 mln	
Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police – 1 000 000 zł RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 1 000 000 zł	

UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto		
Nazwa przedsięwzięcia: Adaptacja powojkowego bunkra przy ulicy Kołłątaja na cele kulturalne		
Inwestor:	Gmina Police	
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu		
<p>Inwestycja obejmie remont bunkra przeciwlotniczego w Policach przy ulicy Kołłątaja i jego adaptację na cele kulturalne a w szczególności zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży a także os. starszych. Powierzchnia użytkowa obiektu wynosi 606 m2. Ze względu na charakter obiektu – czynny bunkier przeciwlotniczy na wypadek wojny nie jest możliwa całkowita jego przebudowa i dostosowanie do nieograniczonego pobytu ludzi. Jednak możliwe jest jego wykorzystanie na cele kulturalne. Obiekt z zewnątrz jest bardzo zaniedbany, co dodatkowo wpływa na ponure i przygnębiające odbieranie otoczenia, mimo usytuowania w pobliżu Parku Staromiejskiego i XIX wiecznego Kościoła Mariackiego stanowiących cel turystyczny. W ramach realizacji przedsięwzięcia planuje się odnowienie elewacji, która obecnie pogłębia przygnębiający odbiór otoczenia, niewielką przebudowę części zewnętrznej (wejście) i wnętrza budynku. W szczególności planuje się wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, wykonanie atrakcyjnej wizualnie elewacji obiektu, wymianę instalacji elektrycznej, wodno- kanalizacyjnej, instalację systemu wentylacji z recyrkulacją powietrza, przebudowę i wydzielenie pomieszczeń, pozabawienie barier architektonicznych. Przed obiektem zostanie wykonane utwardzenie terenu i jego zagospodarowanie z zachowaniem potrzeb os. starszych i niepełnosprawnych. Wskaźniki osiągnięcia celu:</p> <p>1) Adaptacja obiektu na cele zaplecza kulturalnego dzieci i młodzieży oraz osób starszych ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz zapobiegania zjawiskom wykluczenia społecznego. – szt. 1</p>		
Uzasadnienie realizacji inwestycji		
<p>Wśród mieszkańców Starych Polic jest duża grupa osób starszych pozostawionych bez rodziny i opieki bliskich. Są to w większości osoby samotne wymagające opieki i wsparcia osób trzecich, łącznie ze wsparciem socjalnym lub finansowym, żyjący w ubóstwie. Znaczna część z tych osób korzysta ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach. W wyniku realizacji projektu zostanie przywrócona funkcjonalność terenu zdegradowanego poprzez wprowadzenie nowej funkcji użyteczności publicznej. Dzięki wykorzystaniu obiektu nastąpi poprawa świadczenia usług przez OPS. Istotne jest również położenie obiektu przy terenach rekreacyjnych parku, które mogą być wykorzystywane przez osoby starsze, dzieci i młodzież korzystające z obiektu jako zaplecza. Planowane jest stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego przez OPS, Związek Emerytów i Rencistów oraz Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku oraz Miejski Ośrodek Kultury.</p>		
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2012	
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/ decyzji	Przybliżona data sporządzenia/ uzyskania dokumentu (miesiąc, rok)

	a) Dokumentacja techniczna	12.2011
	b) kosztorys	12.2011
	c) pozwolenia na budowę	02.2012
	d) postępowanie OOS	02.2012
	e) studium wykonalności	02.2012
	f) inne dokumenty niezbędne do realizacji projektu	02.2012
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Właściciel – Gmina Police	
Przewidywany łączny koszt inwestycji	400.000 zł	
Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police – 200 000 zł RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 200 000 zł	

UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto	
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA:	Renowacja zabytkowej zabudowy wpisanej do ewidencji zabytków
Inwestor:	Gmina Police
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	<p>Zakres projektu obejmuje renowację zabudowy mieszkaniowej objętej ewidencją zabytków 10 budynków zlokalizowanych w obrębie obszary kryzysowego przy ul. Grunwaldzkiej (2), M. Konopnickiej (1), T. Kościuszki (6) oraz W. Polskiego (1).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Remonty dachów, obróbek blacharskich i przemurzenie kominów. 2) Wykonanie elewacji zewnętrznych z termomodernizacją. 3) Wymianę stolarki okiennej i drzwi wejściowych do budynków. 4) Wymianę instalacji technicznych w częściach wspólnych budynków. 5) Remonty klatek schodowych, korytarzy wewnętrznych, wejść i elementów konstrukcji zewnętrznej. <p>Wskaźniki osiągnięcia celu:</p> <p>Renowacja zabytkowej zabudowy – 10 budynków.</p>
Uzasadnienie realizacji inwestycji	Dzielnica Stare Miasto stanowi dziedzictwo kulturowe i historyczne Polic, zlokalizowane wokół najstarszego gminnego zabytku – XIII wiecznej kruchty. Większość historycznych elewacji znajduje się w bardzo złym stanie. Budynki pochodzą z lat 1900 -1912 i należą do najstarszych w mieście zabudowań. Zabytkowa zabudowa podlega ciągłej degradacji. Istotnym elementem działań jest wzmocnienie posadowienia budynków, które pod

		wpływem zwiększonego ruchu samochodów pękają. Policki rynek i usytuowane w jego okolicy zabytkowe budynki mogą stać się wizytówką Polic, szczególnie że w pobliżu występują zielone przestrzenie i charakterystyczne obiekty zabytkowe miasta nadające dzielnicy charakter starówki.
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)		2011 - 2013
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia/ uzyskania dokumentu (miesiąc, rok)
	a) Dokumentacja techniczna	2011 - 2012
	b) kosztorys	2011 - 2012
	c) pozwolenia na budowę	2011 - 2012
	d) postępowanie OOS	2011 - 2012
	e)studium wykonalności	2011 - 2012
	f) inne dokumenty niezbędne do realizacji projektu	2011-2012
Przewidywany łączny koszt inwestycji		1 400 000 zł
Przewidywane źródła finansowania		Gmina Police – 700 000 RPO dla województwa zachodniopomorskiego- 700 000
UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto		
NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA:		Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
Inwestor:		Gmina Police
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej obejmuje: Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Sikorskiego 8 Zakres rzeczowy: - modernizacja instalacji c.o. - modernizacja c.w.u. - docieplenie stropu pod strychem STR-1 - docieplenie ściany zewnętrznej – SZ41 Wskaźnik – oszczędność zapotrzebowania ciepła- 51,9% Gimnazjum nr 2 przy ul. Wojska Polskiego 68 Zakres rzeczowy: - modernizacja instalacji c.w.

		<p>- całkowita wymiana instalacji centralnego ogrzewania</p> <p>Wskaźnik – oszczędność zapotrzebowania ciepła wyniesie – 14,2%</p> <p>Przedszkole Publiczne nr 1 przy ul. Traugutta 15/17</p> <p>Zakres rzeczowy:</p> <p>- wymiana instalacji c.o.</p> <p>- ocieplenie stropu pod strychem warstwą wełny mineralnej gr.15cm</p> <p>- ocieplenie stropodachu sali gimnastycznej</p> <p>- docieplenie ścian zewnętrznych SZ25, SZ25+S oraz SZ38 styropianem gr. 14cm</p> <p>- docieplenie ścian zewnętrznych II piętra SZ24 warstwą styropianu gr. 13cm (SZ24).</p> <p>Wskaźnik – oszczędność zapotrzebowania ciepła – 43,2%</p>
Uzasadnienie realizacji inwestycji		Termomodernizacja to modernizacja ogrzewanego obiektu prowadząca do zmniejszenia rocznego zapotrzebowania na ciepło zużywane na centralne ogrzewanie i podgrzanie wody użytkowej. Celem działań termo modernizacyjnych jest polepszenia warunków i estetyki obiektów użyteczności publicznej, zmniejszenie kosztów utrzymania obiektów, oraz ochrona środowiska naturalnego.
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)		2011 - 2012
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia/ uzyskania dokumentu (miesiąc, rok)
	a) Dokumentacja techniczna	08. 2011
	b) kosztorys	08. 2011
	c) pozwolenia na budowę	10. 2011
	d) postępowanie OOS	10. 2011
	e)studium wykonalności	11. 2011
	f) inne dokumenty niezbędne do realizacji projektu	Audyt energetyczny dla poszczególnych obiektów został przygotowany w roku 2009
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Gmina Police	
Przewidywany łączny koszt inwestycji		1016966,94
Przewidywane źródła finansowania		Gmina Police – 861 960,82 Premia termomodernizacyjna – 155006,12

III.2.5 Planowane przedsięwzięcia w sferze społecznej w obszarze projektu zintegrowanego.

W celu zapewnienia kompleksowości rozwiązań przyjętych w LPR dla miasta Police na lata 2010 – 2017 planowane są działania w sferze społecznej przyczyniające się do rewitalizacji obszaru kryzysowego.

PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA W SFERZE SPOŁECZNEJ W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO – STARE MIASTO
DZIAŁANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI
I. Aktywizacja środowisk lokalnych i społecznych mieszkańców Starego Miasta. II. Działania OPS na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. III. Oferta spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie przystani żeglarskiej. IV. Oferta spędzania czasu wolnego. Organizacja imprez kulturalnych na terenie Starego Miasta.- koncerty plenerowe w Parku Staromiejskim.
Planowane projekty/ jednostka odpowiedzialna W roku 2009 zawiązano Partnerstwo na rzecz osiedla Stare Miasto poprzez deklarację współpracy Gminy Police, Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiego Ośrodka Kultury, Straży Miejskiej, szkół i Powiatowego Urzędu Pracy. Działania podejmowane w ramach współpracy służyć mają aktywizacji lokalnego środowiska i przeciwdziałaniu zjawiskom wykluczenia społecznego. W ramach podejmowanych działań przewiduje się: - Organizację szkoleń i warsztatów w ramach tworzenia i finansowania organizacji pozarządowych – rezultat: rejestracja stowarzyszenia na rzecz Starego Miasta.- jedn. Odp. – Gmina Police. - Działania Partnerstwa na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu: 1) Skrzydła dla najmłodszych – organizacja zajęć dla dzieci nie objętych edukacją przedszkolną – 30 dzieci. Jedn. Odp. Gmina Police. - Organizacja 3 edycji KIS skierowanych do osób bezrobotnych obejmujących poradnictwo prawne, doradztwo zawodowe, szkolenia, doradztwo psychologiczne. Jedn. Odp. OPS. - Poprawa bezpieczeństwa – rozbudowa systemu monitoringu miejskiego na terenie osiedla Stare Miasto i organizowanie wspólnych patroli oraz akcji prewencyjnych: Jedn. Odp. Gmina Police, Straż Miejska, Policja. - Pamiętaj o mnie – organizacja 3 edycji projektu – wsparcie dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. - Budowanie oferty spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży z terenu Starego Miasta (organizacja zajęć na terenie Miejskiej Przystani Żeglarskiej – OsiR/BRAS, organizacja zajęć kulturalnych – MOK) - Młodszy Brat – organizacja wsparcia w nauce dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym – organizacja wolontariatu – OPS/MOK. - Organizacja niedzielnych koncertów plenerowych na terenie Parku Staromiejskiego – MOK (10 rocznie od roku 2013). W obszarze Projektu Zintegrowanego konieczna jest oprócz działań infrastrukturalnych realizacja przedsięwzięć o charakterze społecznym i gospodarczym. W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych mocno akcentowano konieczność aktywizacji lokalnego środowiska i budowanie oferty czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, dorosłych w tym os. starszych i niepełnosprawnych. Działania przewidziane w sferze społecznej stanowią odpowiedź na postulaty wyrażone podczas konsultacji społecznych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach realizuje szereg projektów mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, pomagających w powrocie na rynek pracy osobom zagrożonym. Działania we

współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i Strażą Miejską.	
Okres realizacji	2011 - 2015
Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police Program Operacyjny Kapitał Ludzki INTERREG IVA

GRUPY DOCELOWE PROCESU REWITALIZACJI

Grupa docelowa	Liczba osób na terenie osiedla	Liczba osób korzystających z rezultatów działań
Mieszkańcy osiedla Stare Miasto	3179	3000
Osoby bezrobotne	351	250
Osoby długotrwale bezrobotne	184	100
Osoby korzystające z pomocy społecznej	826	300

III.2.6 Przykładowe projekty realizowane dotychczas przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach – informacja OPS.

„OTWARTE DRZWI”

Projekt ten realizowany jest od 2006 roku i wykorzystuje nowy instrument aktywizowania osób bezrobotnych – prace społecznie użyteczne. Instrument ten daje możliwość osobom długotrwale bezrobotnym wejścia małymi krokami na rynek pracy, zdobycia doświadczenia i nawyków niezbędnych przy zatrudnieniu. Osoby zatrudnione w ramach prac społecznie użytecznych pozostają bez pracy nawet po kilka lat, co ma niekorzystnie znaczenie dla ich sytuacji ekonomicznej i rodzinnej. Podjęcie zatrudnienia, nawet krótkotrwałe, po dłuższym okresie bierności zawodowej, daje szansę tym osobom na odnalezienie się na rynku pracy i przywrócenie wiary we własne siły. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne pracują w różnych jednostkach gminnych w wymiarze 10 godzin tygodniowo /reguluje to ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / i wykonują prace porządkowe, gospodarcze lub biurowe – w zależności od potrzeb i własnych umiejętności. Realizacja tego projektu przebiega w ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

„WYCHODZIMY”

Projekt zainicjowano i wdrożono po raz pierwszy w 2006 roku. Projekt opracowano dostrzegając potrzebę socjalizacji rodzin w połączeniu z wprowadzeniem na rynek pracy kobiet wychowujących małe dzieci. Założeniem projektu było pobudzenie aktywności zawodowej, pokazanie wzorców sprawowania prawidłowej opieki nad dzieckiem, wyrównanie szans rozwojowych dzieci. Kobiety biorące udział w projekcie pracowały w ramach prac społecznie użytecznych przez dwa dni w tygodniu po 5 godzin dziennie w placówkach opiekuńczych /Żłobek Miejski, Przedszkola Publiczne /, w których na ten okres zostały umieszczone ich dzieci. Każda z kobiet biorących udział w projekcie, w wyznaczonym dniu uczestniczyła w zajęciach grupy przedszkolnej, w celu obserwacji metod wychowawczych. Jednocześnie każda z kobiet brała udział raz w tygodniu w zajęciach Klubu Integracji Społecznej przy OPS.

Główne cele projektu „WYCHODZIMY” :

- wprowadzenie na rynek pracy kobiet wychowujących dzieci w wieku do 7 lat
- wejście dzieci do grupy rówieśniczej w celu wyrównania szans rozwojowych
- reintegracja społeczna i zawodowa (udział w Klubie Integracji Społecznej)
- wejście w program prac społecznie – użytecznych.

W roku 2009 w projekcie brało udział 6 kobiet, w tym 5 samotnie wychowujących dzieci od 0 – 7 lat. Projekt realizowany był od lipca do grudnia. Ze względu na trudną sytuację materialną uczestniczek projektu, OPS udzielał im stałego wsparcia m.in. w formie pokrycia kosztów pobytu dzieci w przedszkolach i żłobku. Po zakończeniu projektu dwie uczestniczki podjęły prace na pełen etat.

„KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ”

Dostrzegając problemy osób długotrwale bezrobotnych i potrzebę stworzenia kompleksowego systemu wsparcia dla tej grupy, utworzono w 2006 roku przy Ośrodku Pomocy Społecznej Klub Integracji Społecznej. Jego celem jest realizacja działań umożliwiających udzielenie indywidualnym osobom i rodzinom pomocy w odbudowaniu i podtrzymaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych jako wartości na rynku pracy. Do chwili obecnej KIS prowadzony jest w ramach pracy socjalnej pracowników socjalnych, przy współudziale specjalistów z różnorodnych dziedzin.

W ramach Klubu realizowane są projekty dla odpowiednich grup z zakresu problematyki społeczno-zawodowej. Pracownicy socjalni przy współudziale specjalistów z różnorodnych dziedzin prowadzą zajęcia edukacyjno-warsztatowe. Osoby bezrobotne uczestniczące w KIS korzystają z fachowego wsparcia, doradztwa zawodowego, porad prawnych, pomocy w wypełnianiu formularzy, wniosków, podań, w tym szczególnie przy sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny), porad w sprawach z zakresu wychowania, ochrony zdrowia. Uczestnictwo w KIS daje także dodatkowe korzyści, głównie w postaci pierwszeństwa w naborze do prac społecznie użytecznych czy robót publicznych.

W okresie od września 2006 roku do grudnia 2009 roku odbyło się 8 edycji KIS. Zajęcia skierowane były do następujących grup:

- kobiety długotrwale bezrobotne wychowujące dzieci do lat 7,
- kobiety długotrwale bezrobotne po 40-tym roku życia,
- kobiety wychowujące dzieci w okresie adolescencji, długotrwale bezrobotne,
- osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym,
- kobiety bezdomne i zagrożone bezdomnością.

Od 24 lutego 2010 r. rozpoczęła się 9 edycja KIS. Do udziału zaproszono mężczyzn zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W 8 edycjach KIS łącznie brały udział 104 osoby, z czego 78 osób ukończyło zajęcia. Na podstawie ewaluacji przeprowadzonej po upływie 3 miesięcy od zakończenia każdej z siedmiu edycji KIS i 2-ch miesięcy po zakończeniu ósmej edycji ustalono, że 42 osoby w tym okresie podjęły zatrudnienie.

Z tego: 14 w ramach prac społecznie użytecznych, 5 na umowę zlecenie, 1 na umowę o pracę, 3 w ramach robót publicznych, 19 na czas określony.

„BLIŻEJ SIEBIE”

Zrealizowany w 2009 roku projekt „Blżej siebie” był odpowiedzią na potrzeby występujące w lokalnej społeczności. Jego celem było promocja wspólnego spędzania czasu rodziców z dziećmi, poza domem.

„MOJA RODZINA” - 2009 rok

W związku z coraz większą liczbą młodocianych matek zgłaszających się do naszego Ośrodka i nie radzących sobie z wczesnym macierzyństwem zainicjowano stworzenie grupy samopomocowej dla w/w. Działania skierowane były do kobiet w ciąży i młodocianych matek. Tematyka jaką poruszano dotyczyła zagadnień związanych z planowaniem rodziny i jej funkcjonowaniem z chwilą pojawienia się dziecka w rodzinie. Kobiety mogły wymienić się doświadczeniami związanymi z ciążą i macierzyństwem, swoimi problemami i obawami. Jednocześnie uzyskały wiele cennych, fachowych porad oraz informacji o swoich prawach i uprawnieniach.

„CHWILA Z KSIĄŻKĄ” - 2010 rok

Projekt socjalny realizowany był od stycznia 2010 roku do maja br. Założenia projektu to przede wszystkim zmotywowanie dzieci do czytania książek, przeciwdziałanie uzależnieniu od telewizji i gier komputerowych, sposób na wspólne spędzenie czasu z rodzicem. Adresatami projektu są dzieci i ich mamy, mieszkające w Domu Samotnych Matek z Dziećmi Monar-Markot w Policach. Książki są czytane przez wolontariuszy z Klubu Wolontariusza przy OPS. Zaangażowano także mamy do czytania książek własnym dzieciom. W trakcie projektu dwie mamy z własnej inicjatywy przygotowały i przedstawiły spektakl oparty na przeczytanych ostatnio książkach. Spotkania odbywały się raz w tygodniu w piątek.

„PAMIĘTAJ o MNIE”

Rok 2010 został ustanowiony Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Jedną z grup społecznych szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym są osoby starsze. Od wielu lat zwraca się szczególną uwagę na proces starzenia się społeczeństw i towarzyszące temu procesowi zjawiska. Proces ten dotyczy także naszej gminy, w której mieszka znaczna liczba osób starszych, wymagających opieki i stałego wsparcia. Na dzień 01 stycznia 2010 r. pomocą w formie usług opiekuńczych objętych jest 97 osób, wśród których jest wiele osób samotnych, dotkniętych licznymi chorobami, niepełnosprawnych, żyjących z poczuciem uzależnienia od innych, o niskim statusie materialnym, pozbawionych możliwości udziału w życiu społeczności lokalnej. Powyższe problemy prowadzą niezwykle szybko do wykluczenia społecznego osób starszych i samotnych. W celu przeciwdziałania temu procesowi realizowane są różnego rodzaju działania zapobiegawcze i naprawcze. Ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach m. in. takie, jak: zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych osobom starszym, samotnym i niepełnosprawnym, przyznawanie pomocy finansowej na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych oraz realizacja projektów socjalnych zapobiegających marginalizacji seniorów. Jednym z projektów wdrażanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach w Europejskim Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym jest projekt „PAMIĘTAJ o MNIE”. Założeniem niniejszego projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych oraz łamanie barier międzypokoleniowych. Dzień Babci i Dziadka to szczególne dni w roku, w których można przełamać izolację, brak zrozumienia czy też tak widoczne poczucie zapomnienia u osób samotnych i odrzuconych przez rodzinę. Jednocześnie dni te mogą stać się najlepszą formą zwrócenia uwagi na drugiego człowieka i najlepszą lekcją uwrażliwienia młodego pokolenia na sytuację osób samotnych i starszych. Niniejszy projekt zrealizowany został przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach przy współpracy z 7 szkołami podstawowymi z terenu gminy Police. Uczniowie wraz z pracownikami socjalnymi w dniu 21 i 22 stycznia 2010 r. odwiedzili seniorów w ich mieszkaniach. Dzieci wręczyły gospodarzom kwiaty oraz wykonane przez siebie laurki, recytowały wiersze oraz śpiewały piosenki natomiast seniorzy opowiadali o swoim dzieciństwie. Spotkaniom dzieci z seniorami towarzyszyła niezwykle ciepła i wzruszenia. Dzień ten pokazał, jak bardzo potrzebne są inicjatywy przeciwdziałające osamotnieniu ludzi starszych.

WOLONTARIAT

W 2009 roku przystąpiono do zorganizowania przy Ośrodku Pomocy Społecznej Klubu Wolontariusza. W tym celu nawiązano współpracę ze szkołami z terenu Polic. Młodzież, która zadeklarowała chęć pracy w Klubie brała czynny udział przy organizacji kolacji Wigilijnej dla osób samotnych z terenu gminy Police. W roku 2010 wolontariusze biorą udział w projektach realizowanych przez pracowników socjalnych na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wolontariusze zostali uroczystie nagrodzeni za swoją pracę, w miesiącu czerwcu 2010 r., na Konferencji w Miejskim Ośrodku Kultury. Wszyscy otrzymali dyplomy i zdjęcia z dotychczasowego udziału w imprezach. Wolontariat prowadzony jest przez przeszkolonego pracownika socjalnego -Koordynatora.

PARTNERSTWA LOKALNE

W ramach działań na rzecz aktywizacji społeczności lokalnych w listopadzie 2009 roku powołano PARTNERSTWO dotyczące współpracy na rzecz rozwoju społeczności lokalnej osiedla Stare Miasto w Policach. Porozumienie w sprawie Partnerstwa podpisały następujące instytucje: Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski w Policach, Powiatowy Urząd Pracy, Rada Osiedla Nr 2, straż Miejska, Miejski Ośrodek Kultury, Biblioteka im. M. Skłodowskiej-Curie, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Rejonowy z siedzibą w Policach, Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 3, Zespół Szkół Nr 1.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Dnia 22 grudnia 2009 roku Rada Miejska w Policach podjęła uchwałę Nr XLVI/353/09 w sprawie przyjęcia i wdrożenia lokalnego programu pomocy społecznej „Program aktywności lokalnej dla Gminy Police na lata 2010 – 2013”. Program ten jest odpowiedzią na problemy sygnalizowane przez społeczność gminy Police. Głównym jego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na terenie gminy, aktywizowanie społeczności lokalnych i przywrócenie im kompetencji społecznych.

We wrześniu **2008 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach podpisał umowę partnerską** z Centrum Integracji Społecznej „Od Nowa” w Łobzie **w celu realizacji w 2009 r.** ramach priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Promocja Integracji Społecznej” działanie 7.2 „Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej”.

Celem projektu, który będzie realizowany już w 2009 roku jest :

- upowszechnianie , wymiana doświadczeń i wsparcie inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej
- doradztwo, warsztaty szkoleniowe na temat: jak zakładać CIS i KIS
- wizyty studyjne - założono 5 wizyt studyjnych do najlepszych instytucji, które skatalogowane są w atlasie dobrych praktyk ekonomii społecznej.

III.3.Delimitacja obszaru wsparcia mieszkalnictwa

III.3.1. Analiza wybranych obszarów rewitalizacji w zakresie mieszkalnictwa

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego istnieje możliwość współfinansowania ze środków EFRR wydatków w zakresie mieszkalnictwa. Podstawę dla udzielenia wsparcia finansowego w tym zakresie stanowią zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, które określają możliwość współfinansowania inwestycji m.in. w zakresie: renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Inwestycje w substancję mieszkaniową mogą być realizowane wyłącznie w ramach Lokalnych Programów Rewitalizacji, zgodnie z Wytycznymi dla opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji określających ich zakres i stanowiących podstawę do uzyskania wsparcia w ramach Działania 6.6. Rewitalizacja w obszarze metropolitalnym RPO dla województwa zachodniopomorskiego 2007 – 2013. Analiza obszarów wsparcia dla mieszkalnictwa również została sporządzona z uwzględnieniem 7 jednostek urbanistycznych miasta Police. Na podstawie Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, opartych na art. 47 rozporządzenia Komisji WE nr 1828/2006, inwestycje w obszarze mieszkalnictwa mogą być realizowane wyłącznie na wyznaczonych obszarach wsparcia, które spełniają łącznie co najmniej trzy z następujących kryteriów:

- a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- c) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- d) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;
- e) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;

W celu określenia, czy potencjalny obszar wsparcia spełnia wymogi określone w „Wytycznych MRR w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa” przeprowadzono dla niego analizę wskaźnikową. Przeanalizowano następujące kryteria – tabela poniżej:

kryterium	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	Liczba przestępstw na 1 tysiąc mieszkańców	Liczba budynków wybudowanych przed 1989 rokiem do ogólnej liczby budynków
Województwo zachodniopomorskie	83	35,8	86,3
Osiedle Mścięcino	178,1	25,99	100
Stare Miasto	259,8	73,29	94,11
Osiedle Jasienica	177	40,14	100
Osiedle Dąbrówka	104,2	28,62	96

Osiedle Gryfitów	110,3	151,47	100
Osiedle Księcia Bogusława	84,3		
Osiedle Anny Jagiellonki	78,6		

Nazwa osiedla	Ogólna liczba budynków	Liczba budynków wybudowanych przed 1989 r.	Liczba budynków poddanych termomodernizacji lata 2001 ÷ 2009	W13-Udział budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków (w %)	W14 – Udział budynków poddanych termomodernizacji do ogólnej liczby budynków
Osiedle Mścięcino	35	35	4	100	11,43
Stare Miasto	136	128	27	94,11	21,95
Osiedle Jasienica	36	36	1	100	2,78
Osiedle Dąbrówka	75	72	40	96	53,33
Osiedle Gryfitów	8	8	6	100	75

W danych GUS w 2008 r. na terenie miasta Police znajdowało się 11 012 mieszkań o przeciętnej powierzchni użytkowej 58,8 m². Na jednego mieszkańca przypadało zatem średnio 18,9 powierzchni użytkowej mieszkania. 99,7% wszystkich mieszkań wyposażonych jest w wodociąg, 96% posiada łazienkę, a 92% centralne ogrzewanie.

W ramach „Lokalnego Program Rewitalizacji”, realizowane będą między innymi projekty z zakresu mieszkalnictwa. W związku z tym, przy opracowywaniu niniejszego dokumentu powołano się na metodologię wyznaczania obszaru wsparcia, przedstawioną w „Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”, z dnia 13 sierpnia 2008 roku. Zgodnie z przyjętą metodologią, za obszary kwalifikujące się do wsparcia w zakresie mieszkalnictwa należy uznać tylko te, dla których wartości wskaźników są większe (w przypadku wskaźnika liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób – mniejsze) niż wartość referencyjna dla całego województwa zachodniopomorskiego, określona w tabeli kryteriów, wskaźników i ich wartości referencyjnych. Tabela ta stanowi integralną część „Wytycznych MRR w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”. Dokument jest jednocześnie zgodny z „Wytycznymi w zakresie opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji” jako podstawy udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013”.

Spośród analizowany obszaru osiedla Stare Miasto i Jasienica spełniają jednocześnie trzy wskaźniki określone w „Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”. W związku z tym istnieją wystarczające podstawy do uznania tego fragmentu Polic jako obszaru wsparcia. Wszystkie zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji” zostaną przeprowadzone na wyznaczonym obszarze wsparcia.

Na podstawie analizy stanu istniejącego osiedli wskazano podstawowe obszary problematyczne. Diagnoza wykazała szerszy zakres problemów w sferze przestrzennej i społecznej niż wynikałoby to ze wskaźnikowej analizy wykonanej zgodnie z „Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”, z dnia 13 sierpnia 2008 roku.

Najważniejsze zdiagnozowane problemy na obszarze wsparcia:

- 1. Wysoki odsetek osób starszych, emerytów i rencistów oraz korzystających z pomocy społecznej .**
- 2. Zjawisko bezrobocia.**
- 3. Rosnąca liczba interwencji policji.**
- 4. Zdegradowana infrastruktura przestrzeni publicznych, w tym terenów zielonych.**
- 5. Zdegradowana tkanka mieszkaniowa.**

Bazą do wyznaczenia obszarów wsparcia mieszkalnictwa w gminie Police jest analiza społeczno gospodarcza oraz wyznaczenie obszarów kryzysowych. Na tej podstawie wyselekcjonowano obszary wsparcia mieszkalnictwa spełniające kryteria określone z Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego, w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa. W trakcie prac nad przygotowaniem Lokalnego Planu Rewitalizacji wyznaczono następujące obszary:

1. W obszarze Projektu Zintegrowanego – Stare Miasto
2. Obszar rewitalizacji Bankowa – Grzybowa
3. Obszar rewitalizacji Police - Jasienica

Demografia

Na wyznaczonym obszarze wsparcia mieszka 5832 osób. 60% ogółu mieszkańców stanowią osoby będące w wieku produkcyjnym.

Tabela 26 Porównanie struktury mieszkańców według grup produkcyjnych dla całego miasta Police i wyznaczonego obszaru wsparcia (%).

	Miasto Police	Obszar wsparcia
Przedprodukcyjny	18,7	25,5
Produkcyjny	72	60
Poprodukcyjny	9,3	14,5

Na moment zbierania danych do Lokalnego Programu Rewitalizacji, na obszarze wsparcia mieszkało więcej osób wieku poprodukcyjnym niż na terenie całego miasta. Niski standard życia na obszarze rewitalizowanym, spowodowany m.in. zdegradowaną tkanką mieszkaniową oraz nasileniem

występowania patologii społecznych, jest przyczyną preferowania przez młodych mieszkańców osiedlania się w innych dzielnicach. Na obszarze wsparcia słabo rozwija się budownictwo mieszkaniowe. Brak podjęcia działań rewitalizacyjnych w kierunku ożywienia społeczno – gospodarczego obszaru wsparcia, może być przyczyną postępującej marginalizacji tej części miasta w kolejnych latach. Osoby starsze mieszkające na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji utrzymują się przede wszystkim ze świadczeń emerytalnych lub rentowych, wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Niska wysokość większości świadczeń jest przyczyną trudnej sytuacji materialnej znacznej części mieszkańców obszaru wsparcia.

Dla poszczególnych obszarów rewitalizacji Miasta Police określono dane statystyczne dotyczące wskaźników w zakresie mieszkalnictwa, od następujących jednostek organizacyjnych i podmiotów:

- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach;
- Komenda Powiatowa Policji w Policach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Policach,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach,
- Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Policach,

Dla celów związanych z planowaniem podzielono obszar kryzysowy dodatkowo na 5 grup zadań:

1. Rynek.
2. Nowopol.
3. Stare Miasto II.
4. SM Odra
5. SM Jaśmin

Rewitalizacja przestrzeni publicznej oraz działań w zakresie ożywienia społeczno – gospodarczego opisana została w części dotyczącej zadań planowanych do realizacji w obszarze Projektu Zintegrowanego. Optymalna jest realizacja zadań w pełnym zakresie obejmująca renowację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w obszarze projektu Zintegrowanego Stare Miasto ze względu na określone wskaźniki kryzysowe.

III.3.2 Uproszczone karty przedsięwzięć w obszarze mieszkalnictwa w obrębie Projektu Zintegrowanego.

UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto	
Nazwa przedsięwzięcia: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w obszarze Stare Miasto - Rynek	
Inwestor: Gmina Police	
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
<p>W wyniku przeprowadzonej analizy dla działań w zakresie mieszkalnictwa wyznaczono obszarze projektu zintegrowanego 27 budynków przeznaczonych do renowacji. W okolicy rynku Starego Miasta znajdują się 34 wielorodzinne budynki mieszkalne, 7 budynków zostało poddanych renowacji w latach 2001 – 2009. Działania obejmą renowację wraz z termomodernizacją 27 wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty w latach 1890 – 1966, z czego 15 zostało wybudowanych do 1920 roku, a dwa pochodzą z lat 60 Zakres planowanych działań obejmie ulice: Drzymały, Goleniowska, Grunwaldzka, Kołtataja, Konopnickiej, Kościuszki, Mireckiego, Wojska Polskiego.</p> <p>Działania renowacyjne obejmą: remont dachów, wykonanie elewacji zewnętrznej z termomodernizacją, wykonanie stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji technicznych budynków, remont klatek schodowych, korytarzy wewnętrznych, wejść i elementów konstrukcji zewnętrznej.</p> <p>Wskaźniki osiągnięcia celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba budynków poddanych renowacji – 27 2) Podniesienie efektywności energetycznej budynku (termomodernizacja) -26 	
Uzasadnienie realizacji inwestycji	
<p>Znaczna część elewacji budynków występujących w ramach obszaru wymaga napraw. W obszarze istnieje łącznie 136 budynków, z czego 128 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 94,11 %.</p> <p>Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego. Przeprowadzona analiza wskazuje na niekorzystne tendencje związane ze spadkiem liczby mieszkańców, wysokim stopniem zagrożenia przestępczością, wysoką liczbą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osiedle Stare Miasto cechuje się postępującą degradacją obiektów mieszkalnych wielorodzinnych.</p>	
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2012
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Właściciel – Gmina Police / osoby prywatne
Przewidywany łączny koszt inwestycji	3 800 000
Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police/ wspólnota - 1 900 000 zł (wg. udziałów) RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 1900 000 zł

UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto	
Nazwa przedsięwzięcia: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w obszarze Stare Miasto - Nowopol	
Inwestor: Gmina Police	
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
<p>W wyniku przeprowadzonej analizy dla działań w zakresie mieszkalnictwa wyznaczono obszarze projektu zintegrowanego 11 budynków przeznaczonych do renowacji. W obszarze określonym ulicami: Nowopol, Mazurska, Słowiańska znajduje się 18 wielorodzinnych budynków mieszkalnych, z czego 7 budynków zostało poddanych renowacji w latach 2001 – 2009. Działania obejmą renowację wraz z termomodernizacją 11 wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty wybudowane w latach 1925 – 1930.</p> <p>Działania renowacyjne obejmą: remont dachów, wykonanie elewacji zewnętrznej z termomodernizacją, wykonanie stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji technicznych budynków, remont klatek schodowych, korytarzy wewnętrznych, wejść i elementów konstrukcji zewnętrznej.</p> <p>Wskaźniki osiągnięcia celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba budynków poddanych renowacji – 11 2) Podniesienie efektywności energetycznej budynku (termomodernizacja) -11 	
Uzasadnienie realizacji inwestycji	
<p>Znaczna część elewacji budynków występujących w ramach obszaru wymaga napraw. W obszarze istnieje łącznie 136 budynków, z czego 128 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 94,11 %. Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego. Przeprowadzona analiza wskazuje na niekorzystne tendencje związane ze spadkiem liczby mieszkańców, wysokim stopniem zagrożenia przestępczością, wysoką liczbą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osiedle Stare Miasto cechuje się postępującą degradacją obiektów mieszkalnych wielorodzinnych.</p>	
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2014
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Właściciel – Gmina Police / osoby prywatne
Przewidywany łączny koszt inwestycji	2 100 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police/ wspólnota wg. udziałów 1050 000 zł RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 1050 000 zł.
UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto II	
Nazwa przedsięwzięcia: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w obszarze Stare Miasto II	
Inwestor: Gmina Police	
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
<p>W wyniku przeprowadzonej analizy dla działań w zakresie mieszkalnictwa wyznaczono obszarze projektu zintegrowanego 43 budynki przeznaczone do renowacji. W obszarze Stare Miasto II, znajdują się 53 wielorodzinne budynki mieszkalne, w których gmina Police posiada udziały, 10 budynków zostało poddanych renowacji w latach 2001 – 2009. Działania obejmą renowację wraz z termomodernizacją 43 wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Budynki wskazane do działań w</p>	

zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty wybudowane w latach 1920 – 1966.	
Działania renowacyjne obejmą: remont dachów, wykonanie elewacji zewnętrznej z termomodernizacją, wykonanie stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji technicznych budynków, remont klatek schodowych, korytarzy wewnętrznych, wejść i elementów konstrukcji zewnętrznej.	
Wskaźniki osiągnięcia celu:	
1) Liczba budynków poddanych renowacji – 43	
2) Podniesienie efektywności energetycznej budynku (termomodernizacja) -37	
Uzasadnienie realizacji inwestycji	
Znaczna część elewacji budynków występujących w ramach obszaru wymaga napraw. W obszarze istnieje łącznie 136 budynków, z czego 128 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 94,11 %.	
Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego. Przeprowadzona analiza wskazuje na niekorzystne tendencje związane ze spadkiem liczby mieszkańców, wysokim stopniem zagrożenia przestępczością, wysoką liczbą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osiedle Stare Miasto cechuje się postępującą degradacją obiektów mieszkalnych wielorodzinnych.	
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2014
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Właściciel – Gmina Police / osoby prywatne
Przewidywany łączny koszt inwestycji	6 000 000
Przewidywane źródła finansowania	Gmina Police 3 000 000 RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 3 000 000 zł

UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto	
Nazwa przedsięwzięcia: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych w obszarze Stare Miasto- Odra	
Inwestor: Spółdzielnia Mieszkaniowa „Odra”	
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
W wyniku przeprowadzonej analizy dla działań w zakresie mieszkalnictwa wyznaczono obszarze projektu zintegrowanego 6 budynków przeznaczonych do renowacji. W obszarze Stare Miasta 6 wielorodzinnych budynków mieszkalnych należy do Spółdzielni Odra. Działania obejmą renowację wraz z termomodernizacją 6 wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty wybudowane w latach sześćdziesiątych XX wieku. Zakres planowanych działań obejmie ulice: Rycerska 5-7, Wojska Polskiego 44-44a, 58-62, Kołłątaja 2 i 4. Budynki zamieszkują 342 osoby.	
Działania renowacyjne obejmą: remont dachów, wykonanie elewacji zewnętrznej z termomodernizacją, wykonanie stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji technicznych budynków, remont klatek schodowych, korytarzy wewnętrznych,	

wejść i elementów konstrukcji zewnętrznej.	
Wskaźniki osiągnięcia celu:	
Liczba budynków poddanych renowacji – 6	
Powierzchnia budynków poddanych renowacji -	
Uzasadnienie realizacji inwestycji	
Znaczna część elewacji budynków występujących w ramach obszaru wymaga napraw. W obszarze istnieje łącznie 136 budynków, z czego 128 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 94,11 %.	
Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego. Przeprowadzona analiza wskazuje na niekorzystne tendencje związane ze spadkiem liczby mieszkańców, wysokim stopniem zagrożenia przestępczością, wysoką liczbą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osiedle Stare Miasto cechuje się postępującą degradacją obiektów mieszkalnych wielorodzinnych.	
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2012
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Właściciel – Gmina Police / osoby prywatne
Przewidywany łączny koszt inwestycji	2 600 000
Przewidywane źródła finansowania	Spółdzielnia Odra – 1 300 000 zł RPO dla województwa zachodniopomorskiego – 1 300 000 zł

UPROSZCZONA KARTA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA W OBSZARZE PROJEKTU ZINTEGROWANEGO Stare Miasto	
Nazwa przedsięwzięcia: Renowacja części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego w obszarze Stare Miasto –Jaśmin	
Inwestor: Spółdzielnia Mieszkaniowa Jaśmin	
Zakres rzeczowy/ proponowane wskaźniki osiągnięcia celu	
Działania renowacyjne obejmą: wykonanie elewacji zewnętrznej z termomodernizacją.	
Wskaźniki osiągnięcia celu:	
1) Liczba budynków poddanych renowacji – 1	
2) Powierzchnia budynku 525 m ²	
3) Podniesienie efektywności energetycznej budynku (termomodernizacja) -1	
Uzasadnienie realizacji inwestycji	
Znaczna część elewacji budynków występujących w ramach obszaru wymaga napraw. W obszarze istnieje łącznie 136 budynków, z czego 128 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w	

odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 94,11 %.

Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego. Przeprowadzona analiza wskazuje na niekorzystne tendencje związane ze spadkiem liczby mieszkańców, wysokim stopniem zagrożenia przestępczością, wysoką liczbą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Osiedle Stare Miasto cechuje się postępującą degradacją obiektów mieszkalnych wielorodzinnych.

Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji)	2011 - 2013
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji	Właściciel – Spółdzielnia Mieszkaniowa
Przewidywany łączny koszt inwestycji	
Przewidywane źródła finansowania	Spółdzielnia Mieszkaniowa RPO dla województwa zachodniopomorskiego

III.3.3 Wskaźniki osiągnięcia produktu w obszarze mieszkalnictwa.

wskaźnik	Rok bazowy 2010	2013	Rok docelowy 2017
Powierzchnia terenów przeznaczonej do poddanej rewitalizacji	0	56 740 m ²	56 740 m ²
Budynki poddane renowacji objęte ewidencją konserwatorską	3	10	13
Powierzchnia budynków poddanych renowacji, objętych ochroną konserwatorską	0	2982,47	2982,47
Liczba mieszkańców budynków poddanych renowacji objętych ochroną konserwatorską	120	120	120
Liczba budynków mieszkalnych, wielorodzinnych poddanych renowacji	24	88	112
Powierzchnia budynków poddanych renowacji w zakresie mieszkalnictwa	26736 +Odra		
Liczba osób mieszkających w budynkach poddanych renowacji w zakresie mieszkalnictwa	3276	3276	3276
Podniesienie wartości energetycznej budynków	27	79	103

III.3.4 Matryce logiczne projektów wskazanych do dofinansowania.

Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu: Rewitalizacja „serca” Starego Miasta przez zagospodarowanie zielonej przestrzeni miejskiej wraz z przebudową fontanny.			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa Mieszkańcy osiedla Stare Miasto, Mieszkańcy gminy Police, turyści			Partnerzy projektu – Komenda Powiatowa Policji w Policach	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	I kwartał 2012	IV kwartał 2012	1. Wykonanie dokumentacji projektowej. 2. Realizacja robót	I kwartał 2012
Cel ogólny projektu: Rewitalizacja zabytkowego „serca miasta” i zwiększenie walorów przestrzennych starej części miasta.	Logika interwencji: Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru zdegradowanego poprzez przywrócenie ładu przestrzennego.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba osób zamieszkujących przestrzeń poddaną rewitalizacji.	Wartość rezultatu/ jednostka miary -3179 osób	Ewidencja ludności UM w Policach	Założenia: 1)realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2)otrzymanie dofinansowania ze środków UE 3)prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach LPR Ryzyko: 1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji

Produkty	Nazwa produktu: 1. Zagospodarowanie publicznych terenów zielonych . 2. Przebudowana fontanna. 3. Rozbudowa monitoringu miejskiego	Wartość produktu/ jednostka miary 1. 4340 m2 2. 1 szt 3. 2 kamery	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych i nadzoru inwestorskiego 2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji 3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji 4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 5)stabilne warunki pogodowe 6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)niesprzyjające warunki atmosferyczne 5)brak otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej
Zadania	Nazwa zadania 1)opracowanie dokumentacji technicznej projektu 2)przeprowadzenie procedur	Wydatki całkowite w PLN	1 500 000	Założenia: 1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN	1 500 000	

	<p>przetargowych</p> <p>3)uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych</p> <p>4)realizacja robót budowlanych i modernizacyjnych -</p> <p>Zagospodarowanie terenów zielonych wraz z przebudową fontanny. Przebudowa infrastruktury technicznej i drogowej w ul. Rycerskiej.</p> <p>Rozbudowa monitoringu miejskiego.</p> <p>5)prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.</p>	<p>Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN: 750 000</p>	<p>realizacji inwestycji</p> <p>2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie</p> <p>3)stabilność przepisów prawnych</p> <p>4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej</p> <p>Ryzyko:</p> <p>1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych</p> <p>2)zmienność przepisów prawnych</p> <p>3)nierzetelność wykonawców</p>
<p>Sytuacja wyjściowa</p>	<p>Projektowany teren zlokalizowany jest przy Placu Bolesława Chrobrego w centrum historycznej części Polic. Jeszcze na początku XX wieku Policki Rynek stanowił serce miasta, tętnił życiem a w licznych kawiarenkach spotykali się mieszkańcy. Przy Placu Chrobrego zlokalizowane są dwa przeciwległe zieleńce przedzielone drogą powiatową nr 114 o łącznej powierzchni 8843m2, z których jeden zagospodarowany jest obiektem zabytkowym, drugi miejską fontanną. Na działce nr 2693/2 o powierzchni 903 m2 zlokalizowana jest zabytkowa kruchta. Obiekt jest pozostałością po Kościele Mariackim. Pierwsze wzmianki o świątyni pochodzą z roku 1269. Kaplica jest wpisana do rejestru zabytków pod nr 378 z dnia 22.01.1963 r. W roku 2009 obiekt poddany został renowacji i przeznaczony na funkcjonowanie Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej. Ze względu na niewielką powierzchnię użytkową– 30,36 m2 oraz brak zaplecza sanitarnego w przyszłości planuje się rozbudowę Centrum. Na działce nr 2693/3 o powierzchni 7940 m2 zagospodarowanej zielenią miejską, pełniącą funkcje rekreacyjne zlokalizowana jest fontanna (obecnie w bardzo złym stanie technicznym). Projekt zakłada uwypuklenie rekreacyjnego, atrakcyjnego i wartościowego pod względem kulturalnym, przyrodniczym i historycznym obszaru, swoistej enklawy zieleni wśród terenów miejskich. Realizacja projektu przyczyni się do uporządkowania historycznego centrum miasta. W roku 2008 zainstalowano na tym terenie kamery monitoringu miejskiego, co znacznie poprawiło bezpieczeństwo. Konieczna jest instalacja dodatkowych 2 kamer na budynkach przy ul. Rycerskiej i ich włączenie do systemu istniejącego monitoringu miejskiego.</p>		
<p>Oznaczenie projektu</p>	<p>Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta.</p>		

Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca:	
Tytuł projektu: Przebudowa Parku Staromiejskiego w Policach			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa: Mieszkańcy osiedla Stare Miasto, Mieszkańcy gminy Police, Turyści			Partnerzy projektu – nie dotyczy	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	I kwartał 2012	II kwartał 2013	1. Realizacja robót.	I kwartał 2012
Cel ogólny projektu: Zachowanie walorów przyrodniczych jako potencjału miasta i zrównoważonego rozwoju turystyki. Stworzenie przyjaznej przestrzeni pozwalającej na tworzenie się pozytywnych relacji społecznych mieszkańców okolicznych osiedli mieszkaniowych oraz atrakcyjnej dla turystów.	Logika interwencji: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez przywrócenie ładu przestrzennego i poprawę stanu środowiska naturalnego.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba imprez zorganizowanych na obszarze poddanym rewitalizacji w roku 2013	Wartość rezultatu/ jednostka miary 10/rok	Dane UM w Policach	Założenia: 1)realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej 3)prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach LPR Ryzyko: 1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji
Produkty	Nazwa produktu: Powierzchnia przestrzeni publicznej poddana	Wartość produktu/ jednostka miary	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych.

	rewitalizacji.	49 813 m ²		<p>2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji.</p> <p>3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji</p> <p>4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem</p> <p>5)stabilne warunki pogodowe</p> <p>6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej</p> <p>Ryzyko:</p> <p>1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych</p> <p>2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych</p> <p>3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji administracyjnych</p> <p>4)niesprzyjające warunki atmosferyczne</p> <p>5)brak otrzymania dofinansowania ze środków UE</p>
Zadania	Nazwa zadania	Wydatki całkowite w PLN 1 500 000		Założenia:

	<p>1.przeprowadzenie procedur przetargowych 2. uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych 3.realizacja robót budowlanych i modernizacyjnych – 4.prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.</p>	<p>Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 1 500 000</p>	<p>1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji inwestycji 2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3)stabilność przepisów prawnych 4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 2)zmiennosc przepisów prawnych 3)nierzetelnosc wykonawców</p>
		<p>Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 750 000</p>	
<p>Sytuacja wyjściowa</p>	<p>Teren objęty projektem położony jest w centrum historycznej części Polic. Park zlokalizowany jest w Policach, u zbiegu ulic: Mazurskiej, Kołtątaja, Staszica, w obrębie działki nr 2037/104 będącej własnością Gminy Police. Na wschód od Parku znajduje się zabytkowy, neogotycki Kościół Mariacki z XIX w. W centralnej części parku, w sąsiedztwie głównej alei spacerowej znajduje się Lapidarium o powierzchni 0,06 ha, zaaranżowane w postaci oświetlonego kopca z historycznymi płytami nagrobnymi. Drzewostan na terenie parku to starodrzew tworzący grupy na tle trawnika, zagęszczone samosiewem i nowymi nasadzeniami drzew. Park ma charakter angielski. Obecnie, przez sukcesję naturalną i przekształcenia zniknęły lub zatępiły się historyczne formy ogrodowe. Park utracił walory widokowe. W starodrzewiu, który porasta park przeważają kasztanowce i klony o zaskakujących kształtach, akacja grochodrzew, jesion wyniosły, grab pospolity. Występują topole białe, świerki, sosny, dęby, lipy i buki (źródło: Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”). Ciągi komunikacyjne, mała architektura rekreacyjna (ławki, latarnie, schody) są w złym stanie technicznym.</p> <p>Obecnie z zacisza wiekowych drzew Parku Staromiejskiego korzystają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, często uzależnione od alkoholu. Z uwagi na zacieranie się lub nawet brak świadomości historycznej, zwłaszcza wśród młodszych mieszkańców Polic potrzebne są działania przywracające tej przestrzeni należyty charakter. Obecnie mieszkańcy nie mogą korzystać z Parku, ze względu na to, że stanowi on enklawę dewastacji: zniszczone alejki, połamane ławki. Częstym problemem wskazywanym przez mieszkańców są psy brudzące alejki i trawniki w parku. Miejsce to jest wskazywane jako niebezpieczne, gdzie można się spotkać z agresją fizyczną i słowną. Na terenie parku odnotowano liczne przypadki dewastacji: kradzieże bądź zniszczenia ławek, niszczenie koszy na odpady, kradzieże bądź zniszczenia nasadzeń. Aktualny stan Parku Staromiejskiego nie przyczynia się do poprawy komfortu życia mieszkańców osiedla Stare Miasta pomimo, iż stanowi element przyrody znajdujący się w „zasięgu ręki”. Nie podnosi walorów</p>		

	estetycznych kompozycji architektonicznej znajdującego się w sąsiedztwie zabytku. Mieszkańcy Polic potrzebują bogatego zespołu przyrodniczo – rekreacyjnego, który pozwoli obcować na co dzień z naturą, a zarazem odpoczywać w specjalnie przygotowanych strefach rekreacyjnych.
Oznaczenie projektu	Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta.

Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu: Przebudowa miejskiej przystani żeglarskiej			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa: Mieszkańcy osiedla Stare Miasto, Mieszkańcy gminy Police, Turyści, dzieci i młodzież związana z UKŻ „Bras”			Partnerzy projektu: Ośrodek Sportu i Rekreacji w Policach, UKŻ „Bras”	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	II kwartał 2012	III kwartał 2013	1. Realizacja robót.	II kwartał 2012
Cel ogólny projektu: Podniesienia atrakcyjności terenów nadrzecznych, zapobiegania peryferyzacji obszaru w regionie oraz zainspirowanie do rozwijania nowych form działalności gospodarczej generujących nowe miejsca pracy.	Logika interwencji: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez przywrócenie ładu przestrzennego	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty.	Nazwa rezultatu: Liczba osób użytkujących zrewitalizowaną przestrzeń publiczną	Wartość rezultatu/ jednostka miary 10 000/ rok	Dane OSiR	Założenia: 1)realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej 3)prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach LPR

				Ryzyko: 1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji
Produkty	Nazwa produktu Powierzchnia przestrzeni publicznej poddana rewitalizacji	Wartość produktu/ jednostka miary 2587,97 m ²	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych 2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji 3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji 4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 5)stabilne warunki pogodowe 6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)niesprzyjające warunki atmosferyczne 5)brak otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej

Zadania	Nazwa zadania: 1.przeprowadzenie procedur przetargowych 2. uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych 3.realizacja robót budowlanych i modernizacyjnych – Rozbudowa miejskiej przystani żeglarskiej w Policach wraz zagospodarowaniem terenu i budowa przyłączy infrastruktury technicznej dla działek nr 2151/4, 2152, 2153, 3261, 132/184. 4. prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.	Wydatki całkowite w PLN 2 000 000	Założenia: 1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji inwestycji 2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3)stabilność przepisów prawnych 4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 2)zmienność przepisów prawnych 3)nierzetelność wykonawców.
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 2 000 000	
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 1 000 000	
Sytuacja wyjściowa	Stan techniczny przystani jest zły, przez co obiekt nie spełnia wymagań potencjalnych turystów, klubów i stowarzyszeń sportowych i turystycznych oraz organizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Obecnie istniejąca i funkcjonująca przystań Ośrodka Sportu i Rekreacji w Policach nie spełnia podstawowych wymogów technicznych i funkcjonalnych żeglarstwa rekreacyjnego nie dając możliwości efektywnego wspierania rozwoju turystyki. Sukcesywnie ulega procesom dekapitalizacji tak pod wpływem czynników naturalnych, jak i braku inwestycji, a także dewastacji.		
Oznaczenie projektu	Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta.		

Matryca logiczna projektu		Działanie: 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu Renowacja zabytkowej zabudowy wpisanej do ewidencji konserwatorskiej			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa Mieszkańcy budynków, mieszkańcy Osiedla Stare Miasto, turyści			Partnerzy projektu: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	II kwartał 2012	III kwartał 2013	1. Wykonanie dokumentacji projektowej 2. Realizacja robót.	III kwartał 2012
Cel ogólny projektu: Zachowanie dziedzictwa kulturowego, ochrona zabytków, poprawa wizerunku przestrzennego miasta.	Logika interwencji: Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego poprzez przywrócenie ładu przestrzennego, zachowanie i ochronę zabytków.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba mieszkańców	Wartość rezultatu/ jednostka miary 120	Spis wg meldunków	Założenia: 1) realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2) otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej 3) prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

				Ryzyko: 1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji
Produkty	Nazwa produktu: Powierzchnia zabytkowej zabudowy poddanej renowacji	Wartość produktu/ jednostka miary 2982,47	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych i nadzoru inwestorskiego 2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji 3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji 4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 5)stabilne warunki pogodowe 6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji

				administracyjnych 4)nieprzyjające warunki atmosferyczne 5)brak otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej
Zadania	Nazwa zadania 1)opracowanie dokumentacji technicznej projektu 2)przeprowadzenie procedur przetargowych 3)uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)realizacja robót budowlanych: - renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych: remont dachów, klatek schodowych, elewacji; 5)prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.	Wydatki całkowite w PLN 1 400 000		Założenia: 1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji inwestycji 2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3)stabilność przepisów prawnych 4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 2)zmienność przepisów prawnych 3)nierzetelność wykonawców
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 1 400 000		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 700 000		
Sytuacja wyjściowa	Dzielnica Stare Miasto stanowi dziedzictwo kulturowe i historyczne Polic, zlokalizowane wokół najstarszego gminnego zabytku – XIII wiecznej kruchty. Większość historycznych elewacji znajduje się w bardzo złym stanie. Budynki pochodzą z lat 1900 -1912 i należą do najstarszych w mieście zabudowań. Zabytkowa zabudowa podlega ciągłej degradacji. Istotnym elementem działań jest wzmocnienie posadowienia budynków, które pod wpływem zwiększonego ruchu samochodów pękają. Policki rynek i usytuowane w jego okolicy zabytkowe budynki mogą stać się wizytówką Polic, szczególnie że w			

	pobliżu występują zielone przestrzenie i charakterystyczne obiekty zabytkowe miasta nadające dzielnicy charakter starówki.			
Oznaczenie projektu	Projekt z zakresu ochrony zabytków			
Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu: Adaptacja powojkowego bunkra przy ulicy Kołłątaja na cele kulturalne			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa: mieszkańcy miasta i gminy Police			Partnerzy projektu: OPS, MOK, Związek Emerytów i Rencistów, Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów:.	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	II kwartał 2012	IV kwartał 2012	1.Wykonanie dokumentacji projektowej 2. Realizacja robót.	II kwartał 2012
Cel ogólny projektu: Wsparcie procesów rewitalizacji poprzez walkę z wykluczeniem społecznym	Logika interwencji: Odbudowa więzi społecznych na zdegradowanym obszarze Starych Polic.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba osób użytkujących przestrzeń poddaną rewitalizacji.	Wartość rezultatu/ jednostka miary 3600/rok	Dane Urzędu Miejskiego	Założenia: 1)realizacja programu społecznego w założonej skali i w przewidzianym terminie 2)zainteresowanie mieszkańców ofertą Ryzyko: 1) niekorzystne zjawiska demograficzne na wyodrębnionym obszarze

				wsparcia 2) brak wystarczających środków finansowych na realizację programu społecznego w zakładanej skali i w przewidzianym terminie
Produkty	Nazwa produktu: Powierzchnia użytkowa przestrzeni publicznej poddana rewitalizacji	Wartość produktu/ jednostka miary 606 m²	Protokół odbioru robót	Założenia: 1) realizacja prac adaptacyjnych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 2) zaangażowanie odpowiedniej kadry osób prowadzących zajęcia społeczne 3) aktywny udział osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w realizowany program 4) zapewnienie odpowiednich środków finansowych na działalność Ryzyko: 1) opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2) brak odpowiedniej kadry do prowadzenia zajęć w ramach programu społecznego 3) małe zainteresowanie społeczności lokalnej prowadzonym programem społecznym

Zadania	Nazwa zadania 1) wykonanie dokumentacji 2) przeprowadzenie procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy remontu oraz sprawne przeprowadzenie prac adaptacyjnych 3) opracowanie programu działalności 4) świadczenie usług w ramach programu społecznego 5) promocja działań społecznych oraz promocja projektu	Wydatki całkowite w PLN: 400 000	Założenia: 1) zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji remontu 2) sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3) prawidłowy dobór usług społecznych na podstawie zdiagnozowanych problemów społecznych 4) zapewnienie źródeł finansowania Ryzyko: 1) niewystarczające środki finansowe na realizację projektu 2) brak zaangażowania społeczności lokalnej w program społeczny
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 400 000	
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 200 000	
Sytuacja wyjściowa	Obiekt z zewnątrz jest bardzo zaniedbany, co dodatkowo wpływa na ponure i przygnębiające odbieranie otoczenia, mimo usytuowania w pobliżu Parku Staromiejskiego i XIX wiecznego Kościoła Mariackiego stanowiących cel turystyczny.		
Oznaczenie projektu	Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu.		

Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – Stare Miasto - Rynek			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa: Adresatami projektu są osoby zamieszkujące wyodrębniony obszar wsparcia, które nie posiadają wystarczających własnych środków finansowych na utrzymanie właściwego stanu technicznego budynków mieszkalnych, w których zamieszkują.			Partnerzy projektu: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	II kwartał 2012	IV kwartał 2012	1. Wykonanie dokumentacji projektowej 2. Realizacja robót.	II kwartał 2012
Cel ogólny projektu: Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym gospodarstw domowych o niskich dochodach i osób niepełnosprawnych.	Logika interwencji: Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba osób zamieszkujących budynki mieszkalne wielorodzinne poddane renowacji.	Wartość rezultatu/ jednostka miary 519 osób	Spis wg meldunków	Założenia: 1) realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2) otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej 3) prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Ryzyko:

				1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji
Produkty	Nazwa produktu: Powierzchnia budynków poddanych renowacji	Wartość produktu/ jednostka miary 8580 m2	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych i nadzoru inwestorskiego 2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji 3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji 4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 5)stabilne warunki pogodowe 6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)niesprzyjające warunki atmosferyczne 5)brak otrzymania

				dofinansowania ze środków Unii Europejskiej
Zadania	Nazwa zadania 1)opracowanie dokumentacji technicznej projektu 2)przeprowadzenie procedur przetargowych 3)uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)realizacja robót budowlanych: - renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych: remont dachów, klatek schodowych, elewacji; 5)prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.	Wydatki całkowite w PLN 3 800 000		Założenia: 1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji inwestycji 2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3)stabilność przepisów prawnych 4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 2)zmienność przepisów prawnych 3)nierzetelność wykonawców
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 3 800 000		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 1 900 000		
Sytuacja wyjściowa	<p>Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty zabudowy XIX wiecznej zamknięte ulicami: (liczba budynków) oraz obiekty z z lat 30 tych XX wieku zamknięte granicami ulic: Nowopol, Wilecka, Morelowa, Mazurska. W obszarze istnieje łącznie 120 budynków, z czego 117 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 97,50 %.</p> <p>Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego.</p>			
Oznaczenie projektu	Projekt z zakresu mieszkalnictwa			

Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – Stare Miasto - Nowopol			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa: Adresatami projektu są osoby zamieszkujące wyodrębniony obszar wsparcia, które nie posiadają wystarczających własnych środków finansowych na utrzymanie właściwego stanu technicznego budynków mieszkalnych, w których zamieszkują.			Partnerzy projektu: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	II kwartał 2012	III kwartał 2014	1. Wykonanie dokumentacji projektowej 2. Realizacja robót. – w 2 etapach	I kwartał 2013
Cel ogólny projektu: Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym gospodarstw domowych o niskich dochodach i osób niepełnosprawnych.	Logika interwencji: Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba osób zamieszkujących budynki mieszkalne wielorodzinne poddane renowacji.	Wartość rezultatu/ jednostka miary 261 osób	Spis wg meldunków	Założenia: 1) realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2) otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej 3) prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Ryzyko:

				1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji
Produkty	Nazwa produktu: Powierzchnia budynków poddanych renowacji	Wartość produktu/ jednostka miary 4279 m2	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych i nadzoru inwestorskiego 2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji 3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji 4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 5)stabilne warunki pogodowe 6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)niesprzyjające warunki atmosferyczne 5)brak otrzymania

				dofinansowania ze środków Unii Europejskiej
Zadania	Nazwa zadania 1)opracowanie dokumentacji technicznej projektu 2)przeprowadzenie procedur przetargowych 3)uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)realizacja robót budowlanych: - renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych: remont dachów, klatek schodowych, elewacji; 5)prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.	Wydatki całkowite w PLN 2100 000		Założenia: 1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji inwestycji 2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3)stabilność przepisów prawnych 4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 2)zmiennosc przepisów prawnych 3)nierzetelnosc wykonawców
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 2 100 000		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 1 050 000		
Sytuacja wyjściowa	<p>Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty zabudowy XIX wiecznej zamknięte ulicami: (liczba budynków) oraz obiekty z z lat 30 tych XX wieku zamknięte granicami ulic: Nowopol, Wilecka, Morelowa, Mazurska. W obszarze istnieje łącznie 120 budynków, z czego 117 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 97,50 %.</p> <p>Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego.</p>			
Oznaczenie projektu	Projekt z zakresu mieszkalnictwa			

Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – Stare Miasto - Odra			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa: Adresatami projektu są osoby zamieszkujące wyodrębniony obszar wsparcia, które nie posiadają wystarczających własnych środków finansowych na utrzymanie właściwego stanu technicznego budynków mieszkalnych, w których zamieszkują.			Partnerzy projektu: Spółdzielnia Mieszkaniowa „Odra”	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2011	II kwartał 2012	IV kwartał 2012	1. Wykonanie dokumentacji projektowej 2. Realizacja robót. – w 2 etapach	II kwartał 2012
Cel ogólny projektu: Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym gospodarstw domowych o niskich dochodach i osób niepełnosprawnych.	Logika interwencji: Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba osób zamieszkujących budynki mieszkalne wielorodzinne poddane renowacji.	Wartość rezultatu/ jednostka miary 342 osób	Spis wg meldunków	Założenia: 1) realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2) otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej 3) prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Ryzyko:

				1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji
Produkty	Nazwa produktu: Powierzchnia budynków poddanych renowacji	Wartość produktu/ jednostka miary 4279 m2	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych i nadzoru inwestorskiego 2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji 3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji 4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 5)stabilne warunki pogodowe 6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)nieprzyjające warunki atmosferyczne 5)brak otrzymania

				dofinansowania ze środków Unii Europejskiej
Zadania	Nazwa zadania 1)opracowanie dokumentacji technicznej projektu 2)przeprowadzenie procedur przetargowych 3)uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)realizacja robót budowlanych: - renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych: remont dachów, klatek schodowych, elewacji; 5)prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.	Wydatki całkowite w PLN 2 600 000		Założenia: 1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji inwestycji 2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3)stabilność przepisów prawnych 4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 2)zmienność przepisów prawnych 3)nierzetelność wykonawców
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 2 600 000		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 1 300 000		
Sytuacja wyjściowa	<p>Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty zabudowy XIX wiecznej zamknięte ulicami: (liczba budynków) oraz obiekty z z lat 30 tych XX wieku zamknięte granicami ulic: Nowopol, Wilecka, Morelowa, Mazurska. W obszarze istnieje łącznie 120 budynków, z czego 117 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 97,50 %.</p> <p>Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego.</p>			
Oznaczenie projektu	Projekt z zakresu mieszkalnictwa			

Matryca logiczna projektu		Działanie 6.6.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym	Wnioskodawca	
Tytuł projektu: Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych – Stare Miasto II			Gmina Police	
Adresaci/ grupa docelowa: Adresatami projektu są osoby zamieszkujące wyodrębniony obszar wsparcia, które nie posiadają wystarczających własnych środków finansowych na utrzymanie właściwego stanu technicznego budynków mieszkalnych, w których zamieszkują.			Partnerzy projektu: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji	Liczba przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
II kwartał 2012	II kwartał 2013	III kwartał 2014	1. Wykonanie dokumentacji projektowej 2. Realizacja robót. – w 2 etapach	IV kwartał 2013
Cel ogólny projektu: Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym gospodarstw domowych o niskich dochodach i osób niepełnosprawnych.	Logika interwencji: Poprawa warunków życia mieszkańców obszaru rewitalizowanego.	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Rezultaty	Nazwa rezultatu: Liczba osób zamieszkujących budynki mieszkalne wielorodzinne poddane renowacji.	Wartość rezultatu/ jednostka miary 2124 osób	Spis wg meldunków	Założenia: 1) realizacja zadania w założonej skali i w przewidzianym terminie 2) otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej 3) prawidłowe powiązanie projektu z działaniami miękkimi, realizowanymi w ramach Lokalnego Programu

				Rewitalizacji Ryzyko: 1)brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji
Produkty	Nazwa produktu: Powierzchnia budynków poddanych renowacji	Wartość produktu/ jednostka miary 14 459 m2	Protokół odbioru robót	Założenia: 1)terminowe przeprowadzenie procedur przetargowych na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych i nadzoru inwestorskiego 2)terminowe uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i decyzji 3)prawidłowe oszacowanie kosztów inwestycji 4)realizacja robót budowlanych w założonej skali oraz zgodnie z przyjętym harmonogramem 5)stabilne warunki pogodowe 6)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)opóźnienia w procedurze wyboru wykonawcy robót budowlanych 2)znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 3)zmiany w przepisach prawnych, warunkujące konieczność otrzymania kolejnych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)nieprzystające warunki

				atmosferyczne 5)brak otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej
Zadania	Nazwa zadania 1)opracowanie dokumentacji technicznej projektu 2)przeprowadzenie procedur przetargowych 3)uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych 4)realizacja robót budowlanych: - renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych: remont dachów, klatek schodowych, elewacji; 5)prowadzenie monitoringu, sprawozdawczości oraz promocji projektu.	Wydatki całkowite w PLN 6 000 000		Założenia: 1)zaangażowanie wystarczających zasobów finansowych, kadrowych i sprzętowych do realizacji inwestycji 2)sprawne zarządzanie projektem / właściwy obieg informacji o projekcie 3)stabilność przepisów prawnych 4)otrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej Ryzyko: 1)niewystarczające środki finansowe na realizację inwestycji – brak otrzymania dofinansowania UE / znaczący wzrost cen materiałów budowlanych 2)zmienność przepisów prawnych 3)nierzetelność wykonawców
		Wydatki/ koszty kwalifikowane w PLN 6 000 000		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN 3 000 000		
Sytuacja wyjściowa	<p>Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty zabudowy XIX wiekowej zamknięte ulicami: (liczba budynków) oraz obiekty z z lat 30 tych XX wieku zamknięte granicami ulic: Nowopól, Wilecka, Morelowa, Mazurska. W obszarze istnieje łącznie 120 budynków, z czego 117 zostało wybudowanych przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 97,50 %.</p> <p>Do działań w obszarze mieszkalnictwa wyznaczono najbardziej kryzysowe obszary dotknięte i zagrożone degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, wspólnotowymi uregulowaniami dotyczącymi środków strukturalnych oraz wytycznymi RPO dla województwa zachodniopomorskiego.</p>			
Oznaczenie projektu	Projekt z zakresu mieszkalnictwa			

III.3.5. Plan finansowy dla podprojektów Projektu Zintegrowanego

lp	Obszar wsparcia	Nazwa projektu	Beneficjent	Plan finansowy			
				Wartość całkowita projektu	Źródła finansowania		
					Własne (środki budżetu gminy)	EFRR	Środki inne Środki prywatne, partnerstwa, montaż finansowy, kredyty)
1	Stare Miasto	Rewitalizacja serca Starego Miasta przez zagospodarowanie zielonej przestrzeni publicznej wraz z przebudową fontanny.	Gmina Police	1 500 000	750 000	750 000	0
2	Stare Miasto	Przebudowa Parku Staromiejskiego	Gmina Police	1 500 000	750 000	750 000	0
	Stare Miasto	Przebudowa miejskiej przystani żeglarskiej	Gmina Police	2 000 000	1 000 000	1 000 000	0
4	Stare Miasto	Adaptacja powojkowego bunkra na cele kulturalne	Gmina Police	400 000	200 000	200 000	0
5	Stare Miasto	Renowacja zabytkowej zabudowy	ZGKiM	1 400 000	700 000	700 000	0
6.	Stare Miasto	Stare Miasto – Rynek/ wsparcie dla mieszkalnictwa	Wspólnota Mieszkaniowa	3 800 000	1 400 000	1 900 000	500 000
7.	Stare Miasto	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	Gmina Police	1 016 997	861 961	0	155 006
7.	Stare Miasto	Stare Miasto – Nowopol/ wsparcie dla mieszkalnictwa	Wspólnota Mieszkaniowa	2 100 000	900 000	1 050 000	150 000
8.	Stare Miasto	Stare Miasto II/ wsparcie dla mieszkalnictwa	Wspólnota Mieszkaniowa	6 000 000	2 000 000	3 000 000	1 000 000
9.	Stare Miasto	Stare Miasto – Odra/ wsparcie dla mieszkalnictwa	Spółdzielnia Mieszkaniowa Odra	2 600 000	0	1 300 000	1 300 000
10	Stare Miasto	Stare Miasto – Ogrodnik/ wsparcie dla mieszkalnictwa	Spółdzielnia Mieszkaniowa Jaśmin	160 000	0	80 000	80 000
Suma				22 476 997	8 561 961	10 730 000	3 035 156

Realizacja zadań wyszczególnionych w programie uzależniona będzie od wielkości środków finansowych pozyskanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach poszczególnych programów operacyjnych, w szczególności Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, Poddziałanie 6.6.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych na obszarze metropolitalnym. Bezwzględny priorytet uzyskują zadania, dla których możliwe będzie finansowanie z zewnętrznych źródeł.

III.3.6. Harmonogram realizacji Projektu Zintegrowanego

	Nazwa projektu	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Rewitalizacja serca Starego Miasta przez zagospodarowanie zielonej przestrzeni publicznej wraz z przebudową fontanny.						
2	Przebudowa Parku Staromiejskiego						
	Przebudowa miejskiej przystani żeglarskiej						
4	Adaptacja powojkowego bunkra na cele kulturalne						
5	Renowacja zabytkowej zabudowy						
6.	Stare Miasto – Rynek/ wsparcie dla mieszkalnictwa						
7.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej						
8.	Stare Miasto – Nowopol/ wsparcie dla mieszkalnictwa						
9.	Stare Miasto II/ wsparcie dla mieszkalnictwa						
10	Stare Miasto – Odra/ wsparcie dla mieszkalnictwa						

III.4. Pozostałe obszary wymagające rewitalizacji.

III.4.1. Obszar rewitalizacji 2 - Police - Jasienica

Historycznie Jasienica to wieś o IX - XII wiecznym rodowodzie (wieś rycerska), związana z istnieniem klasztoru augustianów. Ok. 1330 roku została przekazana pod opiekę zakonnikom z Tatyni, co potwierdzono aktami Barnima III. W połowie XVIII w. na gruntach przyległych do wsi Jasienica założono dwie wsie: Niekońcycę i Uniemyśl oraz kolonię nazwaną Nowym Dębostrowem (dziś wieś Dębostrow). W Policach-Jasienicy znajduje się jeden z najciekawszych zabytków tych terenów – kościół i ruiny starego gotyckiego klasztoru Augustianów. Mnisi przybyli na te tereny już w wieku XIII i zbudowali pierwszy Kościół na wzniesieniu zwanym Wzgórzem Maryjnym. Ceglany klasztor o czysto gotyckiej architekturze powstał zapewne nieco później, w wieku XIV, zaś w czasie Reformacji przejęły go władze świeckie. Po II wojnie światowej obiekt popadł w ruinę. Paradoksalnie owa dewastacja odsłoniła pierwotną gotycką architekturę klasztoru. Kościół św. Piotra i Pawła oraz relikty klasztoru kanoników zachowane w formie murów obwodowych stanowią rzadki i interesujący przykład architektury średniowiecza. Rozbudowa kościoła nastąpiła ok. 1400 roku, a w 1735 nad zachodnią fasadą wzniesiono wieżę w konstrukcji ryglowej z trzema dzwonami. Świątynia ma kształt trzyprzęsłowej hali wzniesionej z cegły z wieńcem kaplic wewnętrznych. Z historycznego wyposażenia pozostały dwa mosiężne lichtarze z 1598 roku, osiemnastowieczny barokowy krucyfiks i olejny obraz z 1858 roku pędzla O. Heydena przedstawiający Chrystusa u Marii i Marty. W kościele można zauważyć połączenie wzorów zakonnych z formami wypracowanymi przez architekturę mieszczańską.

Jasienica w 1973 roku została włączona do administracyjnych granic miasta jako dzielnica (osiedle). Położona jest w północnej części miasta przy drodze wojewódzkiej 114, ok. 17 km na północ od centrum Szczecina. Osiedle zamieszkuje 1331 mieszkańców. Jasienica leży nad Gunicą w pobliżu jej ujścia do Odry (Roztoki Odrzańskiej). Od południa przylega do Zakładów Chemicznych Police. Do Jasienicy należy także nieistniejąca już wieś Duchowo położona po drugiej stronie Gunicy. Jasienica jest najbiedniejszą i jedną z najbardziej podatnych na czynniki patologiczne dzielnicą miasta. Przenoszone są tam osoby do tzw. zasobów socjalnych. Wg danych z roku 2008 w Jasienicy 27% uczniów korzysta z bezpłatnych posiłków finansowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej, 20% uczniów korzysta ze stypendiów szkolnych. Pomimo problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy Jasienicy, są oni bardzo zintegrowani i chętni do wdrażania nowych inicjatyw o charakterze lokalnym, w ramach swojej społeczności. Świadczy o tym, np. organizacja cyklicznych Jarmarków Augustiańskich. Jarmark jest propozycją dla mieszkańców, a zarazem pierwszym festywnym o charakterze historycznym organizowanym w regionie na taką skalę. Organizacja takiej imprezy świadczy o tym, iż mieszkańcy z własnej inicjatywy i w miarę możliwości chcą coś zmienić w swoim życiu. Ze względu na dające się zaobserwować w tej części miasta zachowania patologiczne, działania rewitalizacyjne są jak najbardziej zasadne.

W roku 2008 wykonano przebudowę boiska sportowego przy Zespole Szkół nr 2 pełniącego funkcję obiektu środowiskowego. Wszechstronny rozwój kultury fizycznej i sportu oraz dostępność infrastruktury stwarza warunki dla właściwego rozwoju psychofizycznego i pozwala na intensyfikację działań skierowanych do dzieci i młodzieży w ramach aktywnego, alternatywnego wykorzystania czasu wolnego, w szczególności w zakresie działań podejmowanych w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu i rozwojowi patologii społecznych. Do Szkoły Podstawowej uczęszcza 119 dzieci, do Gimnazjum 95. W latach 2008-2009 ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Projektu Skrzydła dla najmłodszych zorganizowano przy szkole przedszkole. W ramach wczesnej edukacji z zajęć skorzystało 47 dzieci. Realizacja projektu potwierdziła potrzebę organizacji oddziału przedszkolnego w Jasienicy i od roku 2010 funkcjonuje przy Szkole Podstawowej przedszkole, finansowane wyłącznie ze środków własnych Gminy Police.

Mieszkańcy Polic są przekonani o walorach Jasienicy. Wskazują na konieczność zabezpieczenia i wykorzystania na cele kulturalne ruin augustiańskiego klasztoru, zagospodarowanie terenów zielonych służących rekreacji i integracji społecznej oraz budowaniu i kultywowaniu tożsamości historycznej. Jasienica to również ciekawy sposób na zainteresowanie dzieci i młodzieży historią regionu, możliwość stworzenia oferty zagospodarowania czasu wolnego oraz budowania jasienskiej marki w połączeniu z ofertą kulturalną i turystyczną. Mieszkańcy wskazują na podjęcie działań, których celem jest zapewnienie warunków odpowiednich do pełnego rozwoju, dostępu do kultury oraz takie ukształtowanie środowiska i otoczenia, aby sprzyjało i umożliwiała realizację wszystkich potrzeb, np. poprzez tworzenie stref zieleni i rekreacji, zapewnienie bezpieczeństwa. Ważne jest także umożliwienie aktywnego spędzania wolnego czasu dzieciom i młodzieży.

W obszarze nr 2 istnieje łącznie 36 budynków, z czego wszystkie zostały wybudowane przed rokiem 1989. Wskaźnik wydajności energetycznej budynków, w odniesieniu do kryterium wg Rozporządzenia 1828/2006 - niskiego poziomu wydajności energetycznej budynków, liczony liczbą budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków, wynosi 100%. Na terenie osiedla mieszka 1345 mieszkańców. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Policach jest 134 zarejestrowanych bezrobotnych, z czego 60 to osoby długotrwale bezrobotne. Zgodnie z danymi Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach 117 osób korzysta z pomocy społecznej. Na terenie osiedla notuje się wskaźnik przestępczości 77,32 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

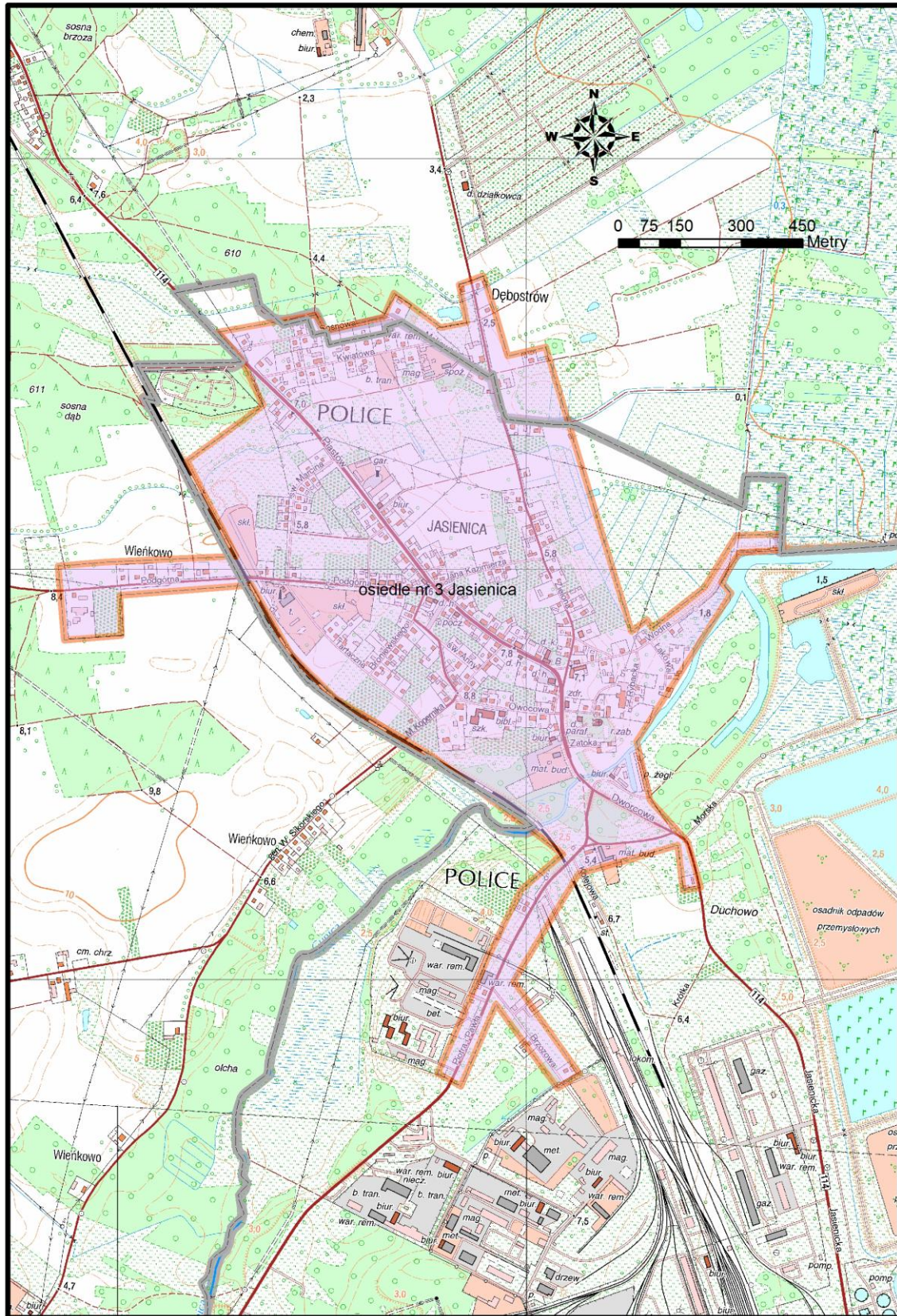
Podstawowe cele działań rewitalizacyjnych w obszarze 2 – Police – Jasienica

1. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej.
2. Poprawa atrakcyjności turystycznej miasta.
3. Ograniczenie miejsc koncentracji środowisk patologicznych.

Renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych

W wyniku przeprowadzonej analizy dla działań w zakresie mieszkalnictwa wyznaczono obszarze wskazanym do rewitalizacji 36 budynków przeznaczonych do renowacji. W poprzednich latach jeden budynek poddany został termomodernizacji. Działania powinny objąć renowację 35, w tym termomodernizację 34 wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Budynki wskazane do działań w zakresie mieszkalnictwa obejmują obiekty zabudowy XIX wiekowej oraz budynki z lat 30 tych XX wieku. Zakres planowanych działań obejmie renowację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

Rysunek 12 Mapa przedstawia granice obszaru rewitalizacji 2– osiedle Police - Jasienica

III.4.2. Obszar rewitalizacji 3 – kwartał BANKOWA - GRZYBOWA

Przebudowa ulicy Grzybowej w Policach.

Przedmiotem projektu pn. „Przebudowa ulicy Grzybowej w Policach” jest poprawa bezpieczeństwa ruchu pojazdów i pieszych, zwiększenie płynności oraz wsparcie tworzenia powiązań drogowych dla zwiększenia dostępności do lokalnych ośrodków gospodarczych. Prawo dysponowania gruntem na cele budowlane posiada gmina Police – właściciel drogi. Inwestycja obejmuje przebudowę ulicy Grzybowej (droga gminna) na odcinku 660 m wraz z przynależnymi ciągami pieszymi, zatokami autobusowymi, parkingiem i zjazdami.

Odcinki drogi o nawierzchni bitumicznej wykazują znaczne zniszczenia spowodowane długoletnią eksploatacją przy braku odnowy warstwy ścieralnej. Droga nie spełnia standardów unijnych w zakresie bezpieczeństwa. Liczne łaty i spękania nawierzchni wskazują na niedostateczną nośność nawierzchni. Opisane uszkodzenia i ograniczenia utrudniają mieszkańcom oraz lokalnym przedsiębiorcom dojazd do terenów usługowych i przemysłowych na terenie miasta oraz obiektów oświatowych i turystycznych.

W ciągu ulicy Grzybowej projektuje się jezdnię szerokości 7,0 m. Całkowita powierzchnia przebudowywanej ulicy wynosi 7400 m². Ulica Grzybowa zlokalizowana jest w centrum miasta, łączy się z ulicą Piaskową i stanowi połączenie drogowe przez drogę powiatową nr 0613 Z z drogami wojewódzkimi 114 i 115, w kierunku Szczecina oraz terenami inwestycyjnymi Polickiego Parku Przemysłowego INFRAPARK „POLICE” SA i Portu Morskiego. Droga położona jest bezpośrednio pomiędzy terenami zabudowy mieszkalnej i terenami usługowymi, obiektami przedszkoli.

Zakres przedsięwzięcia obejmuje przebudowę jezdni, budowę i przebudowę chodników, przebudowę zjazdów, zatok autobusowych oraz przebudowę parkingu dla samochodów osobowych, w tym dla osób niepełnosprawnych. Celem projektu jest zapewnienie spójności i wysokiego standardu oraz funkcjonalności drogi oraz jej połączenie z ulicą Piaskową oraz ulicą Wyszyńskiego (droga powiatowa nr 0613 Z).

W ramach realizacji zadania konieczna jest wymiana sieci wodociągowej:

- 1) Rurociąg na odcinku ul. Puławskiego do ul. Piaskowej.
- 2) Wymiana przyłączy w ul. Grzybowej
- 3) Wymiana rurociągu od ul. Grzybowej do ul. Spółdzielców.
- 4) Wymiana starych rurociągów na węźle ul. Grzybowej z ul. Piaskową.
- 5) Wymiana odcinków starego rurociągu pod skrzyżowaniem ul. Bankowej i ul. Grzybowej.

Częściowa wymiana kanalizacji sanitarnej na odcinku ok. 58 m na odcinku od skrzyżowania z ulicą Piaskową w kierunku ronda Piłsudskiego oraz elementów sieci (włazów, studni, przyłączy).

Częściowa wymiana kanalizacji deszczowej na odcinku awaryjnym między studniami o parametrach 10,91/8,71 i 10,71/8,43.

Projekt nie będzie eksploatowany jako przedsięwzięcie komercyjne. Planowane do realizacji przez Gminę Police inwestycje w rejonie Wyszyńskiego – Bankowa – Piaskowa- Piłsudskiego w sposób kompleksowy przyczynią się do nadania tej części miasta charakteru reprezentacyjnego, funkcjonalnego, bezpiecznego i nowoczesnego.

Realizacja inwestycji pn. „Przebudowa ulicy Grzybowej w Policach” w sposób zdecydowany wpłynie na podniesienie efektywności drogi dla użytkowników, poprawę płynności i wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Cel planowanej inwestycji jest spójny z celami Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005 przez stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, kształtowanie

bezpiecznych zachowań u uczestników ruchu drogowego, ochronę pieszych, w tym dzieci, budowę i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej, zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych.

Głównym problemem, który rozwiązać ma projekt jest: niski poziom funkcjonalności drogi, częste kolizje, niespełnienie parametrów technicznych, mała przepustowość komunikacyjna i brak płynności ruchu drogowego, które bezpośrednio wpływają na zagrożenie bezpieczeństwa pieszych i pojazdów na drodze.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- 1) Poprawa bezpieczeństwa ruchu. Zmniejszenie ilości kolizji i wypadków drogowych.
- 2) Podniesienie jakości i nośności drogi przez wymianę konstrukcji nawierzchni ulicy Grzybowej w Policach.
- 3) Połączenie z remontowaną ulicą Piaskową i wyremontowaną ul. Wyszyńskiego i dalej droga powiatową 0613Z Police – Siedlice zwiększy bezpieczeństwo i płynność na drodze oraz komfort użytkowników.
- 4) Ograniczenie awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W wyniku przebudowy ul. Grzybowej znacznie zwiększy się bezpieczeństwo dzieci uczęszczających do przedszkoli. Znacznie zwiększy się płynność ruchu i bezpieczeństwo użytkowników drogi. Realizacja przedsięwzięcia w sposób bezpośredni wpłynie na niwelację istniejącego zagrożenia bezpieczeństwa ruchu.

III.4.3. Obszar rewitalizacji 4 - Mścięcino

Przebudowa infrastruktury technicznej „miasteczka rzemieślniczego” w Policach – Mścięcinie.

Optymalny wariant projektu zakłada budowę drogi wraz z uzbrojeniem na terenie osiedla rzemieślniczego przy ul. Ofiar Stutthofu. W ramach realizacji inwestycji przewiduje się:

- budowę drogi,
- wykonanie kanalizacji deszczowej
- wykonanie kanalizacji sanitarnej

W ramach prowadzonych działań mających na celu rewitalizację terenu gospodarczego wykonano oświetlenie, zgodnie z dokumentacją.

Pasy drogowe ulic na terenie osiedla rzemieślniczego mają zmienność szerokość ze względu na różne szerokości pomiędzy istniejącą zabudową. Jezdnie zaprojektowano o następujących szerokościach: 5,00 m, 6,00 m , 7,00m. Na terenie osiedla przewidziano parkingi dla samochodów osobowych, o łącznej ilości 53 stanowiska, w tym 2 dla osób niepełnosprawnych. Na terenie osiedla zlokalizowano przebieg starej poniemieckiej kanalizacji deszczowej. Bardzo zły stan techniczny istniejących urządzeń wymaga gruntownego remontu. Długość projektowanej kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami wynosi ok. 1500 m. Długość projektowanego rurociągu tłoczego – ok. 800m. Teren osiedla jest uzbrojony w rozwiniętą sieć wodociągową wraz z przyłączami. Sieć wodociągowa będzie włączona do istniejącego wodociągu w ul. Przęsocińskiej. W zakresie sieci wodociągowej rozdzielczej przewiduje się całkowitą jej przebudowę oraz wymianę (po starej trasie) przyłączy do studzienek wodomierzowych.

Zestawienie powierzchni poszczególnych elementów zagospodarowania terenu:

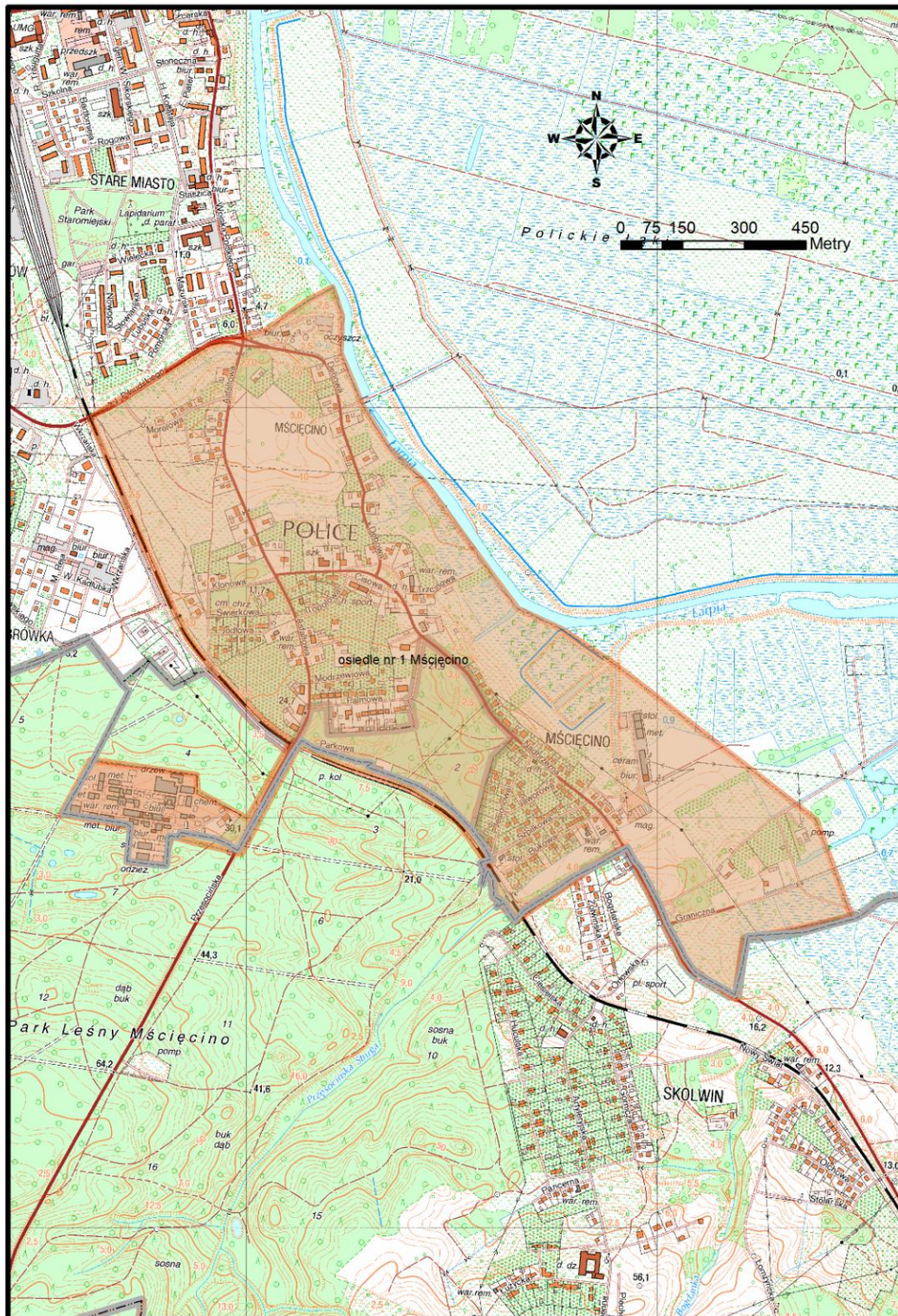
- powierzchnie jezdni – 7771,43 m²
- powierzchnia parkingów – 1165,90 m²
- powierzchnia chodników – 352,23 m²
- powierzchnia poboczy utwardzonych – 294,69 m²
- powierzchnia drogi gruntowej przez las – 1171,92 m²
- powierzchnia poboczy gruntowych 324,37m²
- powierzchnia drogi gruntowej do osadnika – 565,74m²

Powierzchnia zieleni – 3418,71 m²

Powierzchnia łączna – 15 064,99 m²

W lipcu 2005 rzemieślnicy i mieszkańcy osiedla przy ul. Ofiar Stutthofu w Szczecinie zawnieśli o włączenie tego rejonu do Gminy Police. Starania zostały poparte wnioskiem Rady Miejskiej w Policach. W rezultacie z dniem 1 stycznia 2008 r. obszar Gminy Police powiększył się o 24,91 ha na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów, które ukazało się w Dzienniku Ustaw nr 136 z dnia 31 lipca 2007 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania miejscowościom statusu miasta. Do granic Gminy Police zostało włączone osiedle rzemieślnicze przy ul. Ofiar Stutthofu oraz teren zabudowany budynkiem mieszkalnym przy ul. Przęsocińskiej nr 11 w Szczecinie a także część Parku Leśnego Mścięcino (zabudowanego budynkiem przy przystanku kolejowym „Mścięcino”). Teren przeznaczony do realizacji inwestycji zabudowany jest parterowym budownictwem rzemieślniczym, jedynie we wschodniej części znajduje się budynek mieszkalny, dwukondygnacyjny. Na większości dróg występuje nawierzchnia gruntowa. Stan techniczny dróg jest zły. Brak jest odwodnienia powierzchniowego, oświetlenie ulic jest niewystarczające. Cały układ drogowy jest podłączony jest do ulicy Przęsocińskiej i podporządkowany w stosunku do niej.

Rysunek 13 Mapa przedstawia granice obszaru rewitalizacji 4– Mścięcino

IV. System wdrażania

Lokalny Program Rewitalizacji będzie wdrażany i zarządzany przez Gminę Police. Wdrażanie planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych uzależnione będzie od możliwości uzyskania dodatkowych środków finansowych z funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej. W związku z tym zakłada się otwartą formułę wdrażania, umożliwiającą dokonywanie niezbędnych korekt i zmian celem optymalnej i skutecznej realizacji zadań.

Dla sprawnego zarządzania i wdrażania zakłada się współdziałanie:

- 1) Pełnomocnika ds. rewitalizacji, którego funkcją będzie:
  - monitorowanie realizacji projektów pod kątem ich zgodności z założeniami i celami określonymi w Programie,
  - przyjmowanie i weryfikacja wniosków od podmiotów zgłaszających udział w programie pod kątem zgodności z Programem i wytycznymi Instytucji Zarządzającej oraz planowanie kolejnych działań w ramach Programu,
  - weryfikacja założeń Programu i jego aktualizacja na podstawie gromadzonych materiałów, dokumentów oraz ocena przeprowadzonych działań,
  - organizowanie spotkań Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.

- 2) Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji, który będzie spełniał następujące funkcje:
  - weryfikacja obszaru rewitalizacji gminy Police,
  - weryfikacja celów rewitalizacji gminy Police,
  - weryfikacja projektów do realizacji na lata 2010-2017,
  - weryfikacja planu finansowego programu rewitalizacji,
  - weryfikacja sposobu wdrażania, monitorowania i promocji programu rewitalizacji dla gminy Police.
  - prowadzenie działań informacyjnych, konsultacji społecznych i publikacja informacji na temat realizacji Programu.

- 3) Poszczególnych Komisji Rady Miejskiej, których zadaniem będzie:
  - ocena realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police na lata 2010-2017,
  - mobilizacja aktywności społecznej wokół celów i zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police na lata 2010-2017.

Powołane struktury organizacyjne odpowiedzialne będą za monitorowanie osiągnięcia założonych celów LPR w płaszczyźnie:

- finansowej,
- społecznej,
- gospodarczej.

Za wdrażanie poszczególnych projektów odpowiedzialni będą poszczególni beneficjenci. W odniesieniu do projektów własnych gminy Police, przygotowanie i wdrożenie projektu spoczywać będzie na pracownikach Gminy Police w ramach współpracy międzywydziałowej.

VI. 1.1. Sposoby mitorowania, oceny i komunikacji społecznej.

System monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police.

Proces planowania rewitalizacji wymaga ustanowienia mechanizmu monitorowania, który pozwoli na bieżącą ocenę postępu prac wdrożeniowych oraz okresową weryfikację realizowanego programu. Monitoring dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażanych projektów umożliwiając ich ocenę. Jest procesem systematycznego zbierania i analizowania danych pod względem ilościowym i jakościowym na temat wdrażanych projektów w ramach planu, w aspekcie finansowym i rzeczowym. Dla oceny skuteczności Programu za podstawę przyjęto postęp w realizacji poszczególnych projektów za pomocą indywidualnie skonfigurowanych wskaźników.

Monitorowanie ma na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami oraz wspomaganie procesu decyzyjnego. Dla skutecznego prowadzenia monitoringu realizacji Programu zakłada się:

- systematyczne zbieranie ilościowych i jakościowych danych obrazujących zmiany realizacji projektów,
- porównywanie stanu rzeczywistego z przyjętymi wcześniej założeniami, analiza danych i podejmowanie ewentualnych działań zaradczych,
- zaangażowanie władz miasta oraz podmiotów wdrażających, które uczestniczą w realizacji projektów,
- wyznaczenie ze strony każdego podmiotu wdrażającego osób odpowiedzialnych za zbieranie danych.

Podmioty wdrażające projekty wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police zobowiązane są do sporządzenia rocznych raportów ze zrealizowanych zadań, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

Monitorowanie wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będzie zespół zadaniowy ds. rewitalizacji. Monitoring wskaźników przeprowadzany będzie co najmniej raz na rok. W ramach monitoringu przeprowadzana będzie analiza ilościowa i jakościowa informacji na temat wdrażanych projektów i całego Programu w aspekcie finansowym i rzeczowym. Celem takiej analizy jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Jeżeli w raportach monitoringowych ujawnione zostaną problemy związane z wdrażaniem Programu, Zespół Monitorujący powinien podjąć działania mające na celu wyeliminowanie pojawiających się trudności wdrożeniowych.

Realizacja zadań inwestycyjnych uzależniona jest od możliwości finansowych gminy Police oraz możliwości pozyskania dodatkowych środków z funduszy zewnętrznych. W celu racjonalnego, sprawnego i efektywnego wykorzystania funduszy zewnętrznych zakłada się bieżące monitorowanie programów europejskich i krajowych w zakresie ogłaszanych konkursów i ewentualną korektę harmonogramów realizacji poszczególnych projektów.

W zależności od montażu finansowego poszczególnych projektów i realizacji przedsięwzięć z udziałem środków zewnętrznych prowadzony będzie monitoring rzeczowy i finansowy wskaźników produktu i rezultatu, które zostaną określone dla poszczególnych projektów we wnioskach o dofinansowanie. Wskaźniki produktu i rezultatu będą mierzone raz do roku oraz po zakończeniu projektu. Okresem bazowym, wobec którego porównywane będą zmiany wskaźników rzeczowych będzie rok (lub jego ostatni kwartał) poprzedzający rok, w którym rozpoczęto wdrażanie Programu. Z

kolei monitoring finansowy pozwoli na zebranie informacji o finansowych aspektach realizacji Programu. Umożliwi to dokonanie oceny poprawności wydatkowania środków finansowych. Monitoring ten będzie się odbywać na podstawie danych ze sprawozdań rocznych oraz końcowych. Sprawozdania te będą obejmowały dane o wydatkach poniesionych w okresie objętym sprawozdaniem, wydatkach poniesionych od początku realizacji zadania i stopniu jego realizacji.

IV.1.2. Sposoby oceny i ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police.

Wykonanie oceny Programu Rewitalizacji zarówno na etapie oceny okresowej, jak i oceny końcowej projektu zakłada wykorzystanie metodyki oceny planowanych działań w trzech aspektach: społecznym, ekonomicznym i środowiskowym.

Proponuje się ewaluację Programu wg następujących kryteriów ogólnych:

- ocena społecznego oddziaływania - poprawa jakości życia mieszkańców, zmiana wizerunku miasta, redukcja patologii społecznych, poprawa bezpieczeństwa publicznego;

- ocena ekonomicznego oddziaływania: inicjowanie nowych działalności gospodarczych, wzrost stopnia zainwestowania terenów, wzrost liczby miejsc pracy, poprawa kwalifikacji zawodowych, tworzenie nowej oferty usług turystycznych;
- ocena środowiskowego oddziaływania ujmowana w kontekście przywrócenia i/lub zmiany dotychczasowych form zagospodarowania terenu, tworzenia stref zieleni urządzonej, rekultywacji obszarów zdegradowanych, termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

W przypadku projektów innych niż realizowane przez jst Beneficjent będzie składał raz do roku okresowe sprawozdanie z realizacji projektu, oraz po zakończeniu realizacji projektu sprawozdanie końcowe. Zespół Zadaniowy ds. rewitalizacji na ich podstawie sporządzać będzie okresowe raporty monitoringowe z realizacji całego Lokalnego Programu Rewitalizacji. Biorąc pod uwagę harmonogram ujętych w Programie zadań, zostaną przygotowane dwa raporty monitoringowe z realizacji LPR, pierwszy w 2013 r. oraz drugi na koniec okresu realizacji LPR.

Podmioty realizujące projekty zawarte w LPR bez udziału środków unijnych zobligowane są do przygotowywania raz na dwa lata informacji z realizacji projektu na użytek gminy Police.

Sprawozdania okresowe z realizacji LPR będą publikowane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, www.police.pl.

Corocznie Pełnomocnik ds. Rewitalizacji, wraz z Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji przedstawi Burmistrzowi Polic sprawozdanie z realizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police*, wg następujących punktów:

- a) postęp prac w stosunku do założeń (plan działania),
- b) przegląd nowych wniosków, projektów oraz inne sygnały społeczne,
- c) aktualizacja planów działania na podstawie pkt a) i b),
- d) ewentualne korekty granic obszarów rewitalizacji.

Nowe projekty zgłaszane będą na wniosek o wpisanie projektu do *Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police na lata 2010 – 2017 na druku*, który dostępny jest na stronie internetowej gminy Police pod adresem: www.police.pl oraz w Promocji i Informacji Urzędu Miejskiego w Policach.

Celem ewaluacji jest określenie faktycznych efektów zrealizowanych projektów w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji. Ocena dotyczyć powinna w szczególności kryterium:

- skuteczności - ustalenie czy cele Programu, określone na etapie programowania, zostały osiągnięte,
- efektywności - porównanie zasobów finansowych zaangażowanych przy realizacji Programu z rzeczywistymi osiągnięciami Programu na poziomie produktu, rezultatu lub oddziaływania,
- użyteczności - ocena faktycznych efektów Programu na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania w nawiązaniu do wcześniej zdefiniowanych w Programie Rewitalizacji potrzeb i problemów.

Okresowo przedstawiane Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie się odbywało według następujących punktów:

- postęp prac w stosunku do założeń (plany działania),
- przegląd nowych wniosków, projektów oraz innych sygnałów społecznych,
- aktualizacja planów działania.

Zmiany w Lokalnym Planie Rewitalizacji mogą być dokonywane nie częściej niż raz do roku uchwałą Rady Miejskiej w Policach na wniosek Burmistrza Polic lub innych podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Materiałem źródłowym do sporządzenia sprawozdania z realizacji LPR będą sprawozdania końcowe z realizacji projektów ujętych w Programie Rewitalizacji.

IV.1.3 Promocja i system komunikacji społecznej Lokalnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z zasadami komunikacji społecznej oraz dla skutecznej promocji projektów w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji zakłada się:

- informowanie społeczności lokalnej mieszkańców o planowanych działaniach oraz o postępach we wdrażaniu projektów,
- podniesienie świadomości opinii publicznej o rezultatach zaangażowania samorządu lokalnego w działania służące rozwojowi gminy i regionu,
- informowanie społeczeństwa o aktywności władz lokalnych w pozyskiwaniu środków Unii Europejskiej.

Realizacja powyższych zamierzeń będzie osiągnięta poprzez:

- współpracę z mediami,
- zamieszczanie informacji na stronie internetowej gminy Police, www.police.pl, zamieszczanie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu.

Podejmowane działania w ramach promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla gminy Police na lata 2010-2017 skierowane są przede wszystkim na:

- dostarczenie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz rozwoju i odnowy obszarów zdegradowanych,
- przewyciężenie procesów dezintegracji i mobilizacja jak największej ilości grup, instytucji, organizacji i skupienie ich wokół wspólnych celów na rzecz rozwoju,
- rozwijanie poczucia przynależności i wzmacnianie procesów identyfikacyjnych sprzyjających motywacji prospołecznej i działaniom kooperacyjnym,
- uzyskanie maksymalnej ilości informacji zwrotnej od społeczności lokalnej,
- uświadomienie społeczności lokalnej jej wiodącej roli w procesie odnowy miasta, w celu aktywizacji jej potencjałów innowacyjności i przedsiębiorczości.

Potrzeba kształtowania pozytywnego klimatu wokół Programu oraz akceptacji społecznej dla planowanych i realizowanych projektów wymaga zastosowania odpowiednich metod komunikacji i konsultacji społecznych. W celu prawidłowego i skutecznego wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji bardzo istotna jest współpraca wszystkich uczestników Programu, tj. wydziałów i jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego, wspólnot mieszkaniowych zlokalizowanych w

obszarach rewitalizacji, podmiotów gospodarczych i organizacji społecznych, a także mieszkańców gminy.

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest uzyskanie partycypacji społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywnego udziału w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu. Komunikacja społeczna ma zapewnić:

- wyjaśnienie mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji,
- dostęp partnerów Programu do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzenie partnerów programu do wyrażania własnych opinii,
- pobudzenie do przedstawiania własnych projektów, które mogłyby być współfinansowane ze środków unijnych.

W związku z powyższym zakłada się systematyczne przekazywanie informacji na temat podejmowanych działań i osiągniętych rezultatów. Obszary działań w zakresie komunikacji i współpracy władz gminy Police ze społecznością lokalną to:

- informacja o postępach we wdrażaniu Programu – mieszkańcy będą mieli możliwość uzyskania informacji o aktualnym stanie Programu Rewitalizacji w siedzibie Urzędu Miejskiego, wraz z wglądem w dokumentację (raporty monitoringowe, raporty ewaluacyjne),
- podjęcie współpracy z mediami lokalnymi - podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach lokalnych.

Lokalny Program Rewitalizacji będzie dostępny dla wszystkich zainteresowanych w formie elektronicznej na stronie Urzędu Miejskiego w Policach (www.police.pl). Informacje dotyczące przebiegu prac związanych z wdrażaniem Programu będą publikowane na stronach internetowych: www.police.pl oraz w prasie lokalnej. Podmioty zainteresowane informacją dotyczącą Programu mogą również zgłaszać się bezpośrednio do Urzędu Miejskiego w Policach.

Po przyjęciu Programu Rewitalizacji przewiduje się podjęcie następujących działań informacyjnych i promocyjnych:

- poinformowanie społeczności lokalnej o podjęciu uchwały przyjmującej program rewitalizacji;
- poinformowanie społeczności lokalnej o obszarach podlegających rewitalizacji w ramach programu;
- poinformowanie społeczności lokalnej o celach, działaniach i projektach przewidzianych do realizacji;

V. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko związana jest z koniecznością wdrożenia następujących aktów prawnych UE do polskiego prawodawstwa:

1) dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248);

2) dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);

3) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);

4) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 375);

5) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466),

6) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str. 8).

Każdy Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem, dla którego zgodnie z polskim prawem może być wymagane przeprowadzenie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko, jeżeli w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących

znacząco oddziaływać na środowisko i że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko. Regionalny DOŚ może, po uzgodnieniu z właściwym inspektorem sanitarnym, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. W przypadku odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko LPR, bierze się pod uwagę

następujące uwarunkowania:

1) charakter działań przewidzianych w LPR, w szczególności:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć,

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach,

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska,

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska;

2) rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań,

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych,

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska;

3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Na wniosek Gminy Police stosowne uzgodnienia dla „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Police” wydał Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Szczecinie, a Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie określił zakres prognozy oddziaływania na środowisko związany z obszarami Natura 2000 na terenie Polic.

VI. Inwestycja możliwa do finansowania w ramach Inicjatywy JESSICA.

1.	Nazwa projektu	Budowa budynków mieszkalno – usługowych przy ul. Bankowej w Policach
2.	Nazwa Programu Operacyjnego	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego
3.	Inwestor	Gmina Police
4.	Ogólny opis projektu	
	Realizacja projektu obejmuje budowę 8 nowych, wielorodzinnych budynków mieszkalno – usługowych komunalnych. Realizacja inwestycji jest połączona z rozbiórką istniejących budynków pełniących funkcję hoteli robotniczych przy Zakładach Chemicznych „POLICE” SA . Przedsięwzięcie obejmuje rozbiórkę istniejących budynków z materiałów zawierających azbest. Budynki SA zlokalizowane w ścisłym centrum nowej części miasta.	
10.	Uzasadnienie wyboru	
	Przedsięwzięcie polegające na budowie nowych budynków nie jest możliwe do dofinansowania ze środków UE. Przedsięwzięcie komercyjne w części dotyczącej lokali usługowych w parterze budynków. Istniejące budynki znajdują się w złym stanie technicznym. Zostały wzniesione w oszczędnościowym systemie lekkiego szkieletu stalowego ze stropami żelbetowymi i lekką obudową zewnętrzną jako dwa bliźniacze obiekty, z których każdy składał się z dwóch czterokondygnacyjnych segmentów mieszkalnych, parterowego segmentu ogólnego oraz parterowego łącznika.	
11.	Cele projektu, korzyści społeczne i środowiskowe	
	<p>Cele realizacji inwestycji.</p> <p>Zabezpieczenie zasobu lokali komunalnych dla mieszkańców budynków przy ul. Bankowej 9-11.</p> <p>Stworzenie nowych miejsc dla działalności gospodarczej, handlu i usług. Inwestycja przewiduje działania rewitalizacyjne o charakterze społecznym, w tym zapewnienie lokalu z przeznaczeniem na filię Biblioteki Miejskiej.</p> <p>Poprawa estetyki, funkcjonalności przestrzeni publicznej terenu i podniesienie jego atrakcyjności jako miejsca handlu i wypoczynku.</p>	
12.	Szacunkowa wartość projektu	45 000 000 zł
14.	Poziom przygotowania projektu	
	<p>Posiadane zgody, pozwolenia, decyzje.</p> <p>Inwestycja posiada kompleksową dokumentację projektową wraz z pozwoleniem na budowę.</p> <p>Zrealizowane prace, wraz ze wskazaniem źródła ich sfinansowania.</p> <p>W roku 2009 oddano do użytku pierwszy z 8 planowanych budynków mieszkalnych z 30 mieszkaniami komunalnymi i 10 lokalami usługowymi. W roku 2010 rozpoczęto realizację kolejnych 2 budynków, których oddanie do użytku planowane jest w połowie 2011 roku. Realizacja zadania dotychczas opiera się na środkach budżetowych gminy Police. Koszt wykonanych i zakontraktowanych robót wyniesie 16 500 000 zł.</p>	

VII. Raport z konsultacji społecznych

Celem konsultacji społecznych jest zapoznanie miejscowej społeczności mieszkańców miasta i gminy, na której zlokalizowane będzie analizowane przedsięwzięcie z planowaną inwestycją. Dzięki konsultacjom, mieszkańcy mogą zgłosić swoje uwagi i wnioski dotyczące programu rewitalizacji miasta Police oraz wypowiedzieć się w sprawie najkorzystniejszych i najmniej korzystnych według nich wariantów przebiegu rewitalizacji. Jest to szczególnie ważne na etapie wyboru priorytetowych celów projektu, tym bardziej, że mieszkańcy danego terenu mogą zwrócić uwagę na sprawy ważne z punktu widzenia okolicznej społeczności, a niemożliwe do stwierdzenia przez pracowników Urzędu Miejskiego w Policach i autorów opracowania.

Wynikiem przeprowadzenia konsultacji jest pozyskanie dodatkowej wiedzy na temat potrzeb społeczności lokalnej, która może stanowić podstawę decyzji władz gminy, w zakresie przygotowywania dokumentów planistycznych oraz podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych finansowanych zarówno z budżetu gminy jak i ubiegania się o dofinansowanie zewnętrzne. Udział w procesie konsultacji społecznych społeczności lokalnej powoduje większe zaangażowanie oraz aktywność mieszkańców jak i rozwój demokracji lokalnej.

Konsultacje społeczne przeprowadzono w oparciu o dwa narzędzia. Pierwszym były ankiety wypełniane przez mieszkańców Polic. Drugim spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami miejscowych organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, przedstawicieli instytucji, jednostek organizacyjnych a także samych mieszkańców.

W celu podsumowania przebiegu spotkania oraz zbilansowania wniosków złożonych przez mieszkańców, wykonany został niniejszy raport z konsultacji społecznych.

Konsultacje społeczne miały następujący przebieg:

W dniu **14 października 2009 r.** odbyło się spotkanie przedstawicieli instytucji miejskich oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność o charakterze społecznym. Miało ono służyć zainicjowaniu dyskusji na temat problemów społecznych dotyczących Starego Miasta – jednego z rejonów rozważanego jako potencjalny obszar wsparcia w ramach LPR – oraz sposobów ich rozwiązania.

W ramach działań na rzecz aktywizacji społeczności lokalnych w listopadzie 2009 roku powołano PARTNERSTWO dotyczące współpracy na rzecz rozwoju społeczności lokalnej osiedla Stare Miasto w Policach. Porozumienie w sprawie Partnerstwa podpisały następujące instytucje: Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski w Policach, Powiatowy Urząd Pracy, Rada Osiedla Nr 2, Straż Miejska, Miejski Ośrodek Kultury, Biblioteka im. M. Skłodowskiej-Curie, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Rejonowy z siedzibą w Policach, Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 3, Zespół Szkół Nr 1.

Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji, powołany na podstawie dotychczas obowiązującej uchwały Nr XXXV/250/05 Rady Miejskiej w Policach z dnia 28 czerwca 2005 roku w sprawie

uchwalenia „Programu Rewitalizacji dla Gminy Police na lata 2005-2008/2013/” składający się z przedstawicieli instytucji uczestniczących w przygotowaniu, uchwaleniu i monitorowaniu procesu wdrażania LPR w dniu 18 grudnia 2009 roku przyjął wstępny plan prac nad sporządzeniem LPR i ustalono sposób prowadzenia konsultacji społecznych.

W dniu **25 maja 2010 r.** odbyło się spotkanie Zespołu Zadaniowego, podczas którego przedstawiono wyniki analizy sytuacji społecznej w poszczególnych rejonach miasta. Najgorsze wyniki zanotowano w następujących rejonach: Stare Miasto, Mścięcino, Police – Jasienica. Zespół dyskutował nad możliwymi granicami obszaru wsparcia oraz możliwością włączenia do LPR projektów z dziedziny mieszkalnictwa. Rozważano także przyjęcie dwutorowego systemu wdrażania LPR, w którym oprócz funduszy pochodzących z RPO, na projekty rewitalizacyjne przeznaczona byłaby także pula środków miejskich rozdysponowywanych na drodze konkursu dla organizacji pozarządowych. W jego trakcie przedstawiono podstawowe założenia rewitalizacji oraz zakładany harmonogram prac nad LPR. Zaprezentowano także proponowane granice obszaru wsparcia, kryteria przyjęte podczas jego wyznaczania oraz wyniki analizy wskaźników dotyczących sytuacji społecznej w poszczególnych rejonach miasta. W trakcie naboru wniosków o wpisanie projektu do LPR pracownicy Wydziału Promocji i Informacji Urzędu Miejskiego w Policach udzielał wnioskodawcom konsultacji dotyczących zasad wypełniania kart projektów. Miały one charakter indywidualnych spotkań w siedzibie Wydziału, odbywały się także drogą mailową.

W dniu **14 lipca 2010 r.** odbyły się konsultacje społeczne, w którym uczestniczyły grupy potencjalnych beneficjentów – przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz spółdzielni mieszkaniowych. W trakcie spotkania przedstawiono podstawowe założenia rewitalizacji. Omówiono także procedurę ubiegania się o wsparcie z RPO i zasady wypełniania wniosku o wpisanie projektu do LPR. Jednocześnie ogłoszono możliwość zgłaszania wniosków do LPR w internetowym serwisie miejskim www.police.pl. W trakcie prac nad LPR umieszczano w niej związane z Programem dokumenty oraz aktualne informacje dotyczące prac nad nim, m.in. ogłoszenia o kolejnych spotkaniach konsultacyjnych. Jednocześnie prowadzono akcję informacyjną w lokalnych mediach. Informacje na temat założeń LPR, postępów prac nad dokumentem i kolejnych spotkań konsultacyjnych ukazały się w prasie i telewizji lokalnej.

W dniu **13 sierpnia 2010 r.** odbyło się kolejne spotkanie Zespołu Zadaniowego, podczas którego przedstawiono wyniki ponownej, bardziej szczegółowej analizy sytuacji społecznej w trzech dzielnicach wytypowanych wstępnie do objęcia wsparciem w ramach rewitalizacji. Na podstawie uzyskanych wyników zdecydowano o wpisaniu do LPR Starego Miasta jako obszaru objętego Projektem Zintegrowanym ze względu zarówno na najtrudniejszą sytuację oraz jak i największy potencjał rozwojowy. Do Programu wpisano również dwa kolejne obszary: Mścięcino i Osiedle Police – Jasienica. Kryteria wyznaczenia obszaru wsparcia w dziedzinie mieszkalnictwa spełniło wyłącznie Stare Miasto.

W dniu 27 sierpnia 2010 roku zorganizowano konsultacje społeczne dla przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych z obszaru Starego Miasta, podczas którego udzielano odpowiedzi na szczegółowe pytania ze strony potencjalnych beneficjentów. Podczas spotkania omówiono i wyjaśniono kwestie kwalifikowalności działań wsparcia mieszkalnictwa.

W dniu 30 sierpnia 2010 roku odbyło się spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami instytucji społecznych, organizacji pozarządowych, jednostek organizacyjnych gminy oraz Straży Miejskiej i Komendy Powiatowej Policji w Policach.

W dniu **30 sierpnia 2010 r.** odbyło się kolejne spotkanie konsultacyjne, podczas którego przedstawiono wstępną propozycję podstawowej i rezerwowej listy projektów do wpisania do LPR. Obie listy umieszczono także w internetowym serwisie miejskim w zakładce „Rewitalizacja”. Uczestników spotkania poinformowano także o możliwości zgłaszania uwag i wniosków do LPR i zaproponowanych list projektów.

W terminie od 13 sierpnia 2010 roku do 10 września 2010 roku przeprowadzono ankietę, w której wzięło udział 70 osób mieszkańców osiedla Stare Miasto.

W konsultacjach społecznych Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Police na lata 2010-2017 wzięło udział łącznie ponad 220 osób.

Wszystkie postulaty mieszkańców zgłaszane w trakcie konsultacji społecznych i wskazane w ankietach zostały włączone do Lokalnego Programu Rewitalizacji, w tym akcentowane zagospodarowanie serca Starego Miasta wraz z przebudową fontanny i zwiększeniem bezpieczeństwa Placu Chrobrego i ul. Rycerskiej, zagospodarowanie poniemieckiego bunkra na cele kulturalne, zadania w zakresie mieszkalnictwa i odnowy zabytkowych kamienic wskazywane jako priorytetowe oraz działania na rzecz aktywizacji środowisk lokalnych i stworzenie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu dzieciom i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla osób dorosłych, w tym osób starszych.

Tabele:

Tabela 1 Struktura użytkowania ziemi w Gminie Police – stan na 01.01.2006

Tabela 2 Liczba i powierzchnia lokali administrowanych przez Gminę w latach 2002 – 2009

Tabela 3 Struktura dróg na terenie Gminy Police

Tabela 4 Ilości selektywnie zebranych odpadów „ u źródła ” w roku 2006 w tonach.

Tabela 5 Ilość gazu zużytego w Gminie Police z podziałem na odbiorców indywidualnych i instytucjonalnych.

Tabela 6 Pracujący w mieście Police wg stanu na 31.12.2008 r. (źródło: GUS BDR)

Tabela 7 Sektory działalności gospodarczej i osoby w nich zatrudnione. Dominującą dziedziną działalności w klasyfikacji PKD jest w mieście Police handel i naprawy.

Tabela 8 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg wybranych sekcji na dzień 31.12.2008 r. (źródło: GUS BDR)

Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg stanu na dzień 31.12.2008 r. (źródło: GUS BDR)

Tabela 10 Ludność wg płci i wieku w mieście i Gminie Police - stan na 30 września 2009 r.

Tabela 11 Świadczeniobiorcy pomocy społecznej

Tabela 12 Powód trudnej sytuacji życiowej

Tabela 13 Powód trudnej sytuacji życiowej w rozbiciu na lata

Tabela 14 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2009 roku

Tabela 15 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie polickim i województwie zachodniopomorski na dzień 31.12.2009 r. (źródło: PUP w Policach)

Tabela 16 Gmina Police: bezrobotni zarejestrowani wg wieku, stan na II kwartał 2010 (źródło: WUP w Szczecinie)

Tabela 17 Struktura bezrobotnych w mieście Police wg wykształcenia na dzień 30 lipca 2010 r. (źródło: PUP w Policach)

Tabela 18 Gmina Police: bezrobotni zarejestrowani wg stażu pracy, stan na II kw, 2010 r. źródło: WUP w Szczecinie

Tabela 19 Gmina Police: bezrobotni zarejestrowani wg czasu pozostawania bez pracy, stan na II kw. 2010 r. (źródło: WUP w Szczecinie)

Tabela 20 Podstawowe dane o bezrobociu w gminie Police i w województwie zachodniopomorskim źródło: WUP w Szczecinie – Analiza rynku pracy województwa zachodniopomorskiego w 2009 r.

Tabela 21 Liczba dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, punktach przedszkolnych w roku szkolnym 2009/2010 w Gminie Police

Tabela 22 Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych Gminy Police w roku szkolnym 2009/2010

Tabela 23 Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjach Gminy Police w roku szkolnym 2009/2010

Tabela 24 Zestawienie liczby przestępstw stwierdzonych w odniesieniu na poszczególne gminy

Tabela 25 Liczba i powierzchnia lokali administrowanych przez Gminę w latach 2002 – 2009

Tabela 26 Porównanie struktury mieszkańców według grup produkcyjnych dla całego miasta Police i wyznaczonego obszaru wsparcia (%).

Rysunki:

Rysunek 1 Lokalizacja Gminy Police na tle regionu

Rysunek 2 Położenie Powiatu i Gminy Police

Rysunek 3 Świadczeniobiorcy pomocy społecznej

Rysunek 4 Główne problemy klientów Ośrodka Pomocy Społecznej

Rysunek 5 Ludność według wykształcenia

Rysunek 6 Liczba uczniów i oddziałów w szkołach podstawowych

Rysunek 7 Liczba uczniów i oddziałów w gimnazjach

Rysunek 8 Rozkład przestępczości na terenie powiatu polickiego

Rysunek 9 Mapa miasta z zaznaczonymi granicami osiedli

Rysunek 10 Mapa miasta z zaznaczonymi granicami osiedli o najniższych wynikach

Rysunek 11 Mapa przedstawia granice obszaru kryzysowego, wskazanego do rewitalizacji – Stare Miasto

Rysunek 12 Mapa przedstawia granice obszaru rewitalizacji 2– osiedle Police - Jasienica

Rysunek 13 Mapa przedstawia granice obszaru rewitalizacji 4– Mścięcino